

372 11024

๕๕๖๒ ก

๙.๓

๕48๕๐๒

การเปรียบเทียบผลของการควบคุมตนเอง และการปรับเปลี่ยนใหม่
ที่มีต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียนวัดเสมียนนารี กรุงเทพมหานคร

ปริญญาโท

ของ

สุพล ชัดเชื้อ

๕-๒ พ.ย. ๒๕๓๕

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา

เมษายน ๒๕๓๕

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

182035

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปฏิญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
จิตวิทยาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

.....*chon a.*.....ประธาน

(ศ.ดร.พ่องพรรณ เกิดพิทักษ์)

.....*Dr. K.*.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.คุษฎี ไยเหลา)

คณะกรรมการสอบ

.....*chon a.*.....ประธาน

(ศ.ดร.พ่องพรรณ เกิดพิทักษ์)

.....*Dr. K.*.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.คุษฎี ไยเหลา)

.....*Dr. K.*.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(รศ.กมลรัตน์ กรีทอง)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....*Dr. S.*.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศ.ดร.สมพร บัวทอง)

วันที่ 24 เดือน ..*มิถุนายน*.....พ.ศ. 2535.

ประกาศขอบคุณการ

ปริญญาโทฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ ศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ อาจารย์ ดร.ศุภี โยเหลา และ รองศาสตราจารย์ กมลรัตน์ กรีทอง ที่กรุณาให้คำปรึกษา พร้อมทั้งให้แนวคิดและข้อเสนอแนะตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณเป็นอย่างมาก จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา หาลิตะพันธุ์ รองศาสตราจารย์ กมลรัตน์ กรีทอง และผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ ที่กรุณาให้คำแนะนำและเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์วิไล ศรีสวรรค์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเสมียนนารี อาจารย์จิราภรณ์ ทุ่นตระกูล อาจารย์บุษบา วัฒนเขจร และอาจารย์ธนะ สันติสวัสดิ์ ที่ให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบใจนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเสมียนนารี กรุงเทพมหานคร ที่ให้ความร่วมมือในการทดลองเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ เพื่อน ๆ วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา รุ่น 4 ทุกคน ที่ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจจนทำให้ปริญญาโทฉบับนี้สำเร็จด้วยดี

ขอขอบคุณ คุณพิพินิจ และคุณธีธนิดา สุไทยตระกูลสม ที่กรุณาเอื้อเฟื้อเครื่องคอมพิวเตอร์ ในการจัดพิมพ์ปริญญาโทฉบับนี้จนสำเร็จด้วยดี

ผลความดีทั้งหมดนี้ขอมอบแด่คุณพ่อและคุณแม่ ผู้ซึ่งเป็นที่เคารพภักดีของผู้วิจัย

และสุดท้ายนี้ขอขอบคุณ คุณเข้มทอง และเด็กชายณภัทร ชัดเชื้อ ที่เป็นผู้ให้ความห่วงใยและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา

สุพล ชัดเชื้อ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1	บทนำ.....1
	คำนำ.....1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....4
	สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....5
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....5
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....5
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....6
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....8
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับพฤติกรรม.....8
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก้าวร้าว.....17
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....25
	ประชากร.....25
	กลุ่มตัวอย่าง.....25
	เครื่องมือในการศึกษาค้นคว้า.....26
	แบบแผนการวิจัย.....31
	การดำเนินการทดลอง.....32
	วิธีจัดกระทำกับข้อมูล.....33
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....34

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
5 บทย่อ สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ.....	41
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	41
สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า.....	41
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	41
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	42
การดำเนินการทดลอง.....	42
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	44
อภิปรายผล.....	45
ข้อเสนอแนะ.....	48
บรรณานุกรม.....	49
ภาคผนวก.....	55
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	94

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	เปรียบเทียบผลต่างของคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังการควบคุมตนเองและการปรับสีน้ใหม่.....	36
2	เปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนและหลังการควบคุมตนเอง.....	37
3	เปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนและหลังการปรับสีน้ใหม่.....	38
4	เปรียบเทียบความคงทนของคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2	91
5	แสดงความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวเป็นรายบุคคลของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 1 ตลอด 3 ระยะ.....	92
6	แสดงความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวเป็นรายบุคคลของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 2 ตลอด 3 ระยะ.....	93

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	ภาพแสดงระยะต่าง ๆ ของการทดลอง.....	32
2	มัธยฐานของความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ตลอด 3 ระยะ.....	39
3	ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนคนที่ 1 ในกลุ่มทดลองที่ 1 ตลอด 3 ระยะ.....	75
4	ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนคนที่ 2 ในกลุ่มทดลองที่ 1 ตลอด 3 ระยะ.....	76
5	ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนคนที่ 3 ในกลุ่มทดลองที่ 1 ตลอด 3 ระยะ.....	77
6	ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนคนที่ 4 ในกลุ่มทดลองที่ 1 ตลอด 3 ระยะ.....	78
7	ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนคนที่ 5 ในกลุ่มทดลองที่ 1 ตลอด 3 ระยะ.....	79
8	ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนคนที่ 6 ในกลุ่มทดลองที่ 1 ตลอด 3 ระยะ.....	80
9	ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนคนที่ 7 ในกลุ่มทดลองที่ 1 ตลอด 3 ระยะ.....	81
10	ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนคนที่ 8 ในกลุ่มทดลองที่ 1 ตลอด 3 ระยะ.....	82
11	ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนคนที่ 1 ในกลุ่มทดลองที่ 2 ตลอด 3 ระยะ.....	83

12	ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนคนที่ 2	
	ในกลุ่มทดลองที่ 2 ตลอด 3 ระยะ.....	84
13	ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนคนที่ 3	
	ในกลุ่มทดลองที่ 2 ตลอด 3 ระยะ.....	85
14	ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนคนที่ 4	
	ในกลุ่มทดลองที่ 2 ตลอด 3 ระยะ.....	86
15	ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนคนที่ 5	
	ในกลุ่มทดลองที่ 2 ตลอด 3 ระยะ.....	87
16	ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนคนที่ 6	
	ในกลุ่มทดลองที่ 2 ตลอด 3 ระยะ.....	88
17	ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนคนที่ 7	
	ในกลุ่มทดลองที่ 2 ตลอด 3 ระยะ.....	89
18	ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนคนที่ 8	
	ในกลุ่มทดลองที่ 2 ตลอด 3 ระยะ.....	90

คำนำ

พฤติกรรมก้าวร้าว เป็นเหตุนำมาซึ่งความเดือดร้อนวุ่นวายทั้งแก่ตนเองและบุคคลที่เกี่ยวข้องตลอดจนสิ่งแวดล้อม ปัจจุบันจะพบว่า สื่อมวลชนประเภทต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น หนังสือพิมพ์ วิทยุ หรือโทรทัศน์ ต่างเสนอข่าวเกี่ยวกับความก้าวร้าวในรูปแบบของอาชญากรรมประเภทต่าง ๆ เช่น ฆ่า ข่มขืน ชิงทรัพย์ ข่มขู่ ปล้นจี้ จากการตรวจสอบผู้ป่วยในโรงพยาบาลนิตินเวศ จำนวน 232 คน ตั้งแต่เดือนมกราคม ถึงเดือนพฤษภาคม 2533 พบว่า มีผู้ป่วยในคดีฆาตกรรมและทำร้ายร่างกายถึง 170 คน คิดเป็นร้อยละ 73 ส่วนที่เหลือเป็นผู้กระทำผิดต่อทรัพย์และยาเสพติด (สุจินต์ ผลการกุล. 2533 : 3,14) และรายงานจากกรมตำรวจแจ้งว่า สถิติคดีอาชญากรรมในรอบปีที่ผ่านมาแยกประเภทความผิดเป็น คดีอุกฉกรรจ์ และสะเทือนขวัญ 4,618 คดี คดีทำร้ายร่างกาย และคดีทางเพศ 17,911 คดี คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ 30,280 คดี คดีที่น่าสนใจ 13,031 คดี และคดีที่รัฐเป็นผู้เสียหาย 145,288 คดี รวมทั้งหมด 211,128 คดี (แอลกอฮอล - นำสู่อาชญากรรม. 2534 : 15)

พฤติกรรมก้าวร้าวเป็นผลจากปัจจัยหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นผลจากการอบรมเลี้ยงดู สิ่งแวดล้อมและโครโมโซมที่ผิดปกติจากพันธุกรรมซึ่ง ชีรวัดน์ นิจนตร (2526 : 1 - 6) และ หทัย ชิตานนท์ (2527 : 57 - 60) มีความเห็นสอดคล้องกันว่าการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และการเพิ่มจำนวนประชากรอย่างรวดเร็วเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดปัญหาทั้งทางด้านสุขภาพจิต การปรับตัวและที่สำคัญคือ การขาดความอบอุ่นในครอบครัว ทำให้เด็กมีพฤติกรรมเบี่ยงเบน สุขภาพจิตและกายทรุดโทรม ปรับตัวลำบาก ก่อให้เกิดความคับข้องใจ ซึ่งเป็นผลให้เด็กแสดงพฤติกรรมออกมาในลักษณะของความก้าวร้าว เช่น การต่อสู้กับผู้อื่น ตะคอก ต่ำด้วยถ้อยคำที่หยาบคาย ใช้คำพูดเยาะเย้ยถากถาง ข่มขู่ ทะเลาะกับผู้อื่น นอกจากนี้ ความนิ่ง (Downing. 1968 : 338) กล่าวว่า พฤติกรรมก้าวร้าวยังรวมถึง การทำลายสิ่งของโดยการฉีกหรือทำให้แตกหัก และรบกวนผู้อื่น

พฤติกรรมก้าวร้าว เป็นพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความเสียหาย และเป็นอันตรายต่อบุคคลและสังคมเป็นอย่างมาก นักจิตวิทยาถือว่าพฤติกรรมก้าวร้าวเป็นพฤติกรรมที่เป็นปัญหา เป็นพฤติกรรมที่ปรับตัวไม่ได้ (Baker and Annette. 1961 : 135 - 139) คนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวสูงเป็นคนที่ขาดการควบคุมตนเองและทำลายล้างสิทธิของผู้อื่น (Goldstein. 1975 : 136) นอกจากนี้ พฤติกรรมก้าวร้าวในวัยเด็กอาจพัฒนาเป็นพฤติกรรมอาชญากรรมในวัยผู้ใหญ่ (สมพร สุทธิชัย. 2530 : 1 ; อ้างอิงมาจาก Huesman. 1983 : 21 - 23)

การป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมก้าวร้าวควรกระทำตั้งแต่บุคคลยังอยู่ในวัยเด็กหรือในวัยประถมศึกษา เพราะเด็กในวัยประถมศึกษานั้น สามารถเรียนรู้และจดจำได้ดี อีกทั้งประสบการณ์ในวัยประถมศึกษาจะเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตต่อไปในอนาคต (สัมฤทธิ์ แก้วพูลศรี. 2534 : 2 ; อ้างอิงมาจาก กรมวิชาการ. 2520 : 23 - 26) จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องควรอบรมสั่งสอนแนะนำช่วยเหลือ ให้เด็กในวัยประถมศึกษาที่มีพฤติกรรมที่เหมาะสม โดยมีการยับยั้งพฤติกรรมก้าวร้าวด้วยการหยุดคิด มีสติ รวมทั้งพิจารณาว่าจะแสดงพฤติกรรมอย่างไร จึงจะเหมาะสมหรือไม่รบกวนผู้อื่น และไม่ทำลายสิ่งของด้วย (เพชรสุดา เพชรใส. 2525 : 2 - 37) และพฤติกรรมก้าวร้าวที่เกิดขึ้นในเด็กวัยประถมศึกษานั้น ยังเป็นอุปสรรคขัดขวางการดำเนินงานเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้อื่น ให้ต้องหยุดชะงักไม่สามารถเป็นไปตามเป้าหมายของการเรียนการสอนได้ ความก้าวร้าวจึงเป็นพฤติกรรมที่ครูและครูแนะแนว จะต้องช่วยกันบำบัดรักษา เพื่อรักษาระเบียบวินัยของห้องเรียน และทำให้เด็กเรียนเป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น ตลอดจนอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างมีความสุขไม่เป็นปัญหาต่อสังคมในภายหลัง (เพชรสุดา เพชรใส. 2525 : 2 ; อ้างอิงมาจาก มานะ วีระไพฑูริย์. 2514 : 1 - 3)

พฤติกรรมก้าวร้าวที่เกิดขึ้นในห้องเรียนเป็นอุปสรรคในการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก สัมฤทธิ์ แก้วพูลศรี. (2534 : 57 - 60) ได้ศึกษาการใช้การเสริมแรงทางบวกกับการปรับสีนใหม่ เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทับกฤชกลาง อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนลดลงภายหลังการทดลอง นอกจากนี้ สก็อตและคนอื่น ๆ (Scott and others. 1967 : 53 - 62) ก็ได้ศึกษาผลของการลดพฤติกรรมก้าวร้าว โดยใช้การเสริมแรงทางสังคมกับเด็กชายอายุ 4 ขวบ ซึ่งเป็นนักเรียนอนุบาล พบว่า ผลของการใช้แรงเสริมทางสังคมในการลดความก้าวร้าวทำให้ความถี่

ของความก้าวร้าวลดลง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เรอู ผดุงถิ่น (2527 : 16 - 17) ที่พบว่า การให้แรงเสริมทางสังคม โดยการให้ความสนใจ ยกย่องชมเชย สามารถลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 โรงเรียนประจักษ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้

นอกจากนี้ แคมป์ และคนอื่น ๆ (Camp and others. 1977 : 157 - 169) ได้ทดลองให้เด็กชายในชั้นเรียนระดับสองที่มีความก้าวร้าวสูง 6 คน ฝึกควบคุมตนเอง โดยใช้วิธีคิดเป็นคำพูด เพื่อแก้ปัญหาความสัมพันธ์กับผู้อื่น และเพื่อฝึกควบคุมความรู้สึกของตน ทั้งนี้โดยยึดตามแนวคิดพื้นฐานว่า เด็กที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว นั้น มีความสามารถในการใช้ถ้อยคำและใช้เหตุผลเช่นเด็กปกติ หากเด็กมีโอกาสได้ฝึกพูด ก็จะช่วยให้เด็กมองเห็นวิธีแก้ปัญหาอย่างชัดเจน และระงับความก้าวร้าวลงได้ จากการติดตามผลการฝึกนี้ ปรากฏว่าเด็กที่เคยมีพฤติกรรมก้าวร้าวสามารถลดพฤติกรรมก้าวร้าวลงได้ และ อรณรงค์ วิทยานิพนธ์. (2533:46-49) ได้ทดลองใช้การควบคุมตนเอง และการวางเงื่อนไขเป็นกลุ่ม เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวในห้องสมุดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดใหม่ช่องลม กรุงเทพมหานคร จำนวน 16 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม ๆ ละ 8 คน พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมก้าวร้าวในห้องสมุดลดลงภายหลังการทดลอง

จากผลงานวิจัยต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าการลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนระดับประถมศึกษา มีหลายวิธี เช่น การเสริมแรงทางสังคม การเสริมแรงทางบวก การปรับเปลี่ยน และการควบคุมตนเอง

การปรับพฤติกรรมโดยใช้วิธีการควบคุมตนเอง นั้นผู้ที่ถูกปรับพฤติกรรม เช่นนักเรียนหรือผู้ที่มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหา เป็นผู้กำหนดหรือมีส่วนร่วมในการกำหนดพฤติกรรมเป้าหมาย และเป็นผู้กำหนดหรือมีส่วนร่วมในการกำหนดเงื่อนไขผลกรรมที่ตนจะได้รับแล้วทำการสังเกตบันทึก ประเมินพฤติกรรมของตน และให้การเสริมแรงหรือลงโทษพฤติกรรมที่เกิดขึ้น (ภรณี อินทศร. 2526 : 3 - 4) ส่วนในด้านความคงทนของพฤติกรรมนั้น จอห์นสัน (Johnson. 1970 : 147 - 148) กล่าวว่า การลดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาโดยวิธีการควบคุมตนเอง จะทำให้พฤติกรรมคงทนต่อการหยุดยั้งการเสริมแรง (Extinction) มากกว่าการลดพฤติกรรมด้วยวิธีการควบคุมภายนอก นอกจากนี้การปรับพฤติกรรมด้วยวิธีการควบคุมตนเองยังเป็นเป้าหมายสูงสุดของการปรับพฤติกรรม (Kazdin. 1975 : 63) อีกทั้งยังสะดวก ไม่สิ้นเปลืองและไม่รบกวนการเรียนการสอนอีกด้วย

(Sagotsky and others. 1978 : 242 - 253)

การปรับสัณเฑาะพเป็นอีกวิธีหนึ่งที่ใช้ลดความถี่ของพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ โดยนำสิ่งที่
อินทรีย์พึงพอใจ หรือสิ่งที่มีคุณค่าทางบวกออกไปจำนวนหนึ่งตามเงื่อนไขที่กำหนด หลังจากที่อินทรีย์
แสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่งจะทำความถี่ของพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ลดลงอย่างรวดเร็ว
และคงทนถาวร (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2530 : 123 - 125)

วิธีรับพฤติกรรมทั้ง 2 วิธีที่กล่าวมานี้ ถึงแม้จะมีการศึกษากันอย่างมากในต่างประเทศ
แต่ในประเทศไทยมีการนำมาศึกษากันน้อยมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิธีการควบคุมตนเอง ยังไม่มี
ใครเคยนำมาใช้รับพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กไทยเลย

ผู้วิจัยเป็นครูสอนในโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียนซึ่งเป็น
อุปสรรคต่อการเรียนการสอน คือนักเรียนมีพฤติกรรมก้าวร้าว ได้แก่การแสดงออกทางกาย เช่น
ขว้างปาสิ่งของ ผลัก ตะ ตี เขกศีรษะ และการแสดงออกทางคำพูด เช่น ตวาด ตะโกน
พูดโอ้อวด พูดเยาะเย้ย พูดข่มขู่ผู้อื่น คำด้วยถ้อยคำหยาบคาย จากการสอบถามอาจารย์แนะแนว
และอาจารย์ประจำชั้นของโรงเรียนวัดเสมียนนารี กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นโรงเรียนประถมศึกษา
และผู้วิจัยได้ทำการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนด้วยตนเอง พบว่า มีปัญหาทำนองเดียวกัน และยัง
พบอีกว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความถี่ของการเกิดพฤติกรรมก้าวร้าวสูงกว่าชั้นอื่น ๆ
ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์จะศึกษาเปรียบเทียบวิธีการปรับพฤติกรรมโดยการควบคุมตนเองกับ
การปรับสัณเฑาะพในการลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน
วัดเสมียนนารี กรุงเทพมหานคร

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวระหว่างนักเรียนที่ใช้การควบคุมตนเองและ
การปรับสัณเฑาะพ
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนก่อนและหลังการใช้
การควบคุมตนเอง
3. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนก่อนและหลังการใช้การปรับสัณเฑาะพ

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่ใช้การควบคุมตนเองกับนักเรียนที่ได้รับการปรับสัณโหนมีพฤติกรรมก้าวร้าวลดลงแตกต่างกัน
2. นักเรียนมีพฤติกรรมก้าวร้าวลดลงภายหลังการใช้การควบคุมตนเอง
3. นักเรียนมีพฤติกรรมก้าวร้าวลดลงภายหลังการใช้การปรับสัณโหน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ จะทำให้ทราบ ผลของการควบคุมตนเองและการปรับสัณโหนที่มีต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษา และคาดว่าจะเป็นแนวทางให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา นำวิธีการควบคุมตนเองและการปรับสัณโหนไปใช้ในการลดพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กนักเรียนในระดับประถมศึกษา

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเสมียนนารี สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2534 จำนวน 43 คน ที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวในวิชางานประดิษฐ์ ตั้งแต่เบอร์เซนโหลที่ 75 ขึ้นไป สภาพครอบครัว บิดา มารดา อยู่ด้วยกัน มีครูผู้สอนวิชางานประดิษฐ์เป็นคน ๆ เดียวกัน ครูประจำชั้นและครูผู้สอนวิชางานประดิษฐ์เป็นผู้ประเมินพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนและคัดเลือกนักเรียนดังกล่าว แล้วผู้วิจัยไปสังเกตอีกครั้งหนึ่ง
2. กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเสมียนนารี สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2534 ที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวในวิชางานประดิษฐ์ จำนวน 16 คน ซึ่งได้จากการสุ่มอย่างมีขั้นตอนจากประชากร แล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่ง เป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มละ 8 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ วิธีปรับพฤติกรรม ซึ่งนำมาใช้ปรับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนซึ่งแบ่งออกเป็น 2 วิธี คือ

3.1.1 การควบคุมตนเอง

3.1.2 การปรับสีน้ใหม่

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมก้าวร้าว

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. พฤติกรรมก้าวร้าว หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกทางด้านภาษาถ้อยคำ (Verbal Language) และภาษาท่าทาง (Body Language) ที่สามารถสังเกตได้ ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวทำให้เพื่อนอับอาย เสียหาย ไม่พอใจ หรือไม่สบายใจ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 พฤติกรรมก้าวร้าวด้านภาษาถ้อยคำ ได้แก่ ทวาด ตะโกน คำด้วยถ้อยคำหยาบคาย พูดเยาะเย้ย พูดข่มขู่ผู้อื่น พูดไอ้อวด

1.2 พฤติกรรมก้าวร้าวด้านภาษาท่าทาง ได้แก่ ตะ ตี ขว้างปาสิ่งของ ผลัก ถีบ เขกศีรษะ ชกต่อย

2. การควบคุมตนเอง หมายถึง วิธีการปรับพฤติกรรมด้วยตนเองอย่างเป็นระบบระเบียบ วิธีนี้ใช้กับกลุ่มทดลองที่ 1 ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการ 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ครูและนักเรียนกำหนดพฤติกรรมเป้าหมาย คือ การไม่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าว

ขั้นที่ 2 นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเงื่อนไขการเสริมแรงโดยให้นักเรียนตอบแบบสำรวจตัวเสริมแรง เพื่อใช้แลกเปลี่ยนในการให้แรงเสริมเมื่อนักเรียนปฏิบัติตามเงื่อนไข

ขั้นที่ 3 นักเรียนสังเกตและบันทึกพฤติกรรมตนเองขณะเข้าเรียนวิชางานประดิษฐ์

ขั้นที่ 4 นักเรียนประเมินพฤติกรรมตนเอง

ขั้นที่ 5 ขั้นตอนการเสริมแรง โดยผู้วิจัยหาความสอดคล้องของพฤติกรรมก้าวร้าวที่เกิดขึ้น จากแบบบันทึกพฤติกรรมที่นักเรียนเป็นผู้บันทึกและที่ผู้วิจัยเป็นผู้บันทึก ถ้าสัมประสิทธิ์ความ

สอดคล้องมีค่าตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไปนักเรียนจึงจะได้รับการเสริมแรงตามเงื่อนไขที่กำหนด คือ นักเรียนแต่ละคนจะได้รับตัวเสริมแรงจากครูตามที่ได้เลือกไว้ โดยที่ถ้านักเรียนไม่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวเลย จะได้รับตัวเสริมแรงที่นักเรียนเลือกไว้ลำดับที่ 1 และถ้านักเรียนแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวจำนวน 1 ครั้ง จะได้รับตัวเสริมแรงที่นักเรียนเลือกไว้ลำดับที่ 2 และถ้านักเรียนแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวจำนวน 2 ครั้ง จะได้รับตัวเสริมแรงที่นักเรียนเลือกไว้ลำดับที่ 3 ตามลำดับ แต่ถ้าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องมีค่าไม่ถึง 0.80 ให้ใช้คะแนนจากแบบบันทึกของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยเป็นเกณฑ์ในการรับตัวเสริมแรง

3. การปรับเปลี่ยน หมายถึง วิธีการปรับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน วิธีนี้ ใช้กับกลุ่มทดลองที่ 2 โดยนำสิ่งที่พึงพอใจออกไปจำนวนหนึ่ง เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ในที่นี้ผู้วิจัยจะหักคะแนนความประพฤติในรายงานประติษฐานซึ่งนักเรียนทุกคนในห้องเรียนมีคะแนนความประพฤติในวิชาดังกล่าวคนละ 50 คะแนนเท่ากัน โดยมีข้อตกลงว่า เมื่อใดที่นักเรียนแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวจะถูกหักคะแนนครั้งละ 1 คะแนน และคะแนนที่เหลือจะนำไปรวมกับคะแนนสอบปลายภาคเพื่อให้เกรดในรายงานประติษฐาน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัย ได้นำเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นลำดับขั้นดังนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับพฤติกรรม
 - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมตนเอง
 - 1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมตนเอง
 - 1.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการปรับสีนไหม
 - 1.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับสีนไหม
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก้าวร้าว
 - 2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก้าวร้าว
 - 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก้าวร้าว

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับพฤติกรรม

พฤติกรรม (Behavior) หมายถึง การกระทำของบุคคลซึ่งเป็นการแสดงออกในการตอบสนองหรือโต้ตอบต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในสภาพการณ์ใดสภาพการณ์หนึ่ง การแสดงออกหรือการตอบสนองนั้นเกิดได้ทั้งภายในและภายนอกร่างกาย เช่น การร้องไห้ การกิน การอ่านหนังสือ การเดินของหัวใจ การกระตุกของกล้ามเนื้อ การคิด เป็นต้น (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต.

2526 : 3)

การปรับพฤติกรรม (Behavior Modification) เป็นการประยุกต์หลักพฤติกรรมโดยใช้เทคนิคหรือวิธีการใดวิธีการหนึ่งหรือหลายวิธีประสมประสานกัน เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ให้เป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ตลอดจนสร้างสรรค์และเสริมสร้างให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2530 : 14)

การปรับพฤติกรรมตามหลักการเรียนรู้ มีความเชื่อพื้นฐานสำคัญว่า พฤติกรรมที่เป็นปัญหา ก็เหมือนพฤติกรรมอื่น ๆ คือพัฒนาขึ้นมาและคงอยู่ได้ตามหลักการเรียนรู้ และการเปลี่ยนแปลงแก้ไข

พฤติกรรมสามารถทำได้โดยใช้หลักการเรียนรู้เช่นเดียวกัน (ภรณ์ อินทศร. 2526 : 5 ; อ้างอิงมาจาก Rimm and Masters. 1979 : 7)

หลักการเรียนรู้ที่นำมาใช้ในการปรับพฤติกรรม (ภรณ์ อินทศร. 2526 : 6)

มี 3 แบบ คือ

1. การเรียนรู้เงื่อนไขสิ่งเร้า (Classical conditioning)
2. การเรียนรู้เงื่อนไขผลกรรม (Operant conditioning)
3. การเรียนรู้โดยการสังเกต (Observational learning)

สำหรับการปรับพฤติกรรมในสภาพการเรียนการสอน และการปรับพฤติกรรมเป็นกลุ่ม มักจะใช้การเรียนรู้เงื่อนไขผลกรรมเป็นส่วนใหญ่ (Kazdin. 1975 : 17)

หลักการเรียนรู้เงื่อนไขผลกรรม ของ สกินเนอร์ (Skinner. 1953 : 230) เน้นความสำคัญของการเสริมแรงว่า การกระทำใด ๆ ที่ได้รับการเสริมแรง จะมีแนวโน้มให้ความถี่ในการกระทำนั้นเพิ่มขึ้น ส่วนการกระทำที่ไม่ได้รับแรงเสริม จะมีแนวโน้มให้ความถี่ในการกระทำนั้นลดลงและค่อย ๆ ยุติไปในที่สุด

ผลกรรมแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ผลกรรมที่ทำให้ความถี่ของพฤติกรรมเพิ่มขึ้น เรียกว่า การเสริมแรง และผลกรรมที่ทำให้ความถี่ของพฤติกรรมลดลงเรียกว่า การลงโทษ (ภรณ์ อินทศร. 2526 : 6) ดังนั้น การนำหลักการเรียนรู้เงื่อนไขผลกรรมมาประยุกต์ใช้ในการปรับพฤติกรรม จึงทำได้โดยใช้การเสริมแรงหรือการลงโทษเป็นเงื่อนไขในการปรับพฤติกรรม

ผลกรรมที่เป็นการเสริมแรง (ภรณ์ อินทศร. 2526 : 7) แบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. การเสริมแรงทางบวก (Positive Reinforcement) หมายถึง การทำให้ความถี่ของพฤติกรรมเพิ่มขึ้น เนื่องจากการได้รับผลกรรมที่พึงพอใจ เช่น แดงช่วยแม่รดน้ำต้นไม้ แม่จึงซื้อขนมให้

2. การเสริมแรงทางลบ (Negative reinforcement) หมายถึง การทำให้ความถี่ของพฤติกรรมเพิ่มขึ้น เนื่องจากการแสดงพฤติกรรมนั้นสามารถถอดถอนสิ่งเร้าที่ไม่พึงพอใจ (Aversive stimulus) ออกได้ เช่น มาลีกางร่มเพื่อป้องกันแดดร้อน

ผลกรรมที่เป็นการลงโทษ (ภรณ์ อินทศร. 2526 : 7) แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทคือ

1. การลงโทษทางบวก (Positive punishment) หมายถึง การทำให้ความถี่ของ

พฤติกรรมลดลง เนื่องจากการได้รับผลกระทบที่ไม่พึงพอใจ เช่น สมศักดิ์ไม่ทำการบ้านจึงถูกครูตี

2. การลงโทษทางลบ (Negative punishment) หมายถึงการทำให้ความถี่ของพฤติกรรมลดลง เนื่องจากการถูกถอดถอนจากสิ่งที่พึงพอใจ เช่น นภาไม่ทำเวร จึงถูกครูหักคะแนนความประพฤติ 5 คะแนน

สำหรับเทคนิคหรือวิธีการที่ใช้ในการปรับพฤติกรรมนั้นมีหลายวิธี เช่น การเสริมแรง การให้ตัวแบบ การใช้หลักฟรีแมค การควบคุมตนเอง การลงโทษ การปรับสินไหม และการวางเงื่อนไขเป็นกลุ่ม แต่ในครั้งนี้อย่างผู้วิจัยได้เลือกนำมาศึกษาเพียงสองวิธีคือ การควบคุมตนเอง และการปรับสินไหม

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมตนเอง

การควบคุมตนเองคือกระบวนการที่บุคคลใช้วิธีการหนึ่งวิธีการใดหรือหลายวิธีร่วมกัน เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลจากพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ไปสู่พฤติกรรมที่พึงประสงค์ โดยที่บุคคลนั้นเป็นผู้กำหนดพฤติกรรมเป้าหมาย กระบวนการที่จะนำไปสู่เป้าหมาย และควบคุมตัวแปรทั้งภายในและภายนอกของบุคคล อันจะมีผลต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์นั้นด้วยตนเอง (ปกาวดี แจ้งศิริ. 2527 : 4 ; อ้างอิงมาจาก Cormier and Cormier. 1979 : 476) ในแง่ของการควบคุมตนเองที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมนี้ บริกแฮม (Brigham. 1978 : 267) ได้กล่าวว่า

1. การควบคุมตนเองเป็นความสามารถของบุคคลที่จะควบคุมพฤติกรรมของตน โดยการเปลี่ยนสิ่งแวดล้อมของตน

2. บุคคลยิ่งเรียนรู้ที่จะควบคุมพฤติกรรมของตนเองมากเท่าไร เขายิ่งมีอิทธิพลต่อชีวิตของตนเองมากขึ้นเท่านั้น

ลักษณะที่สำคัญของการควบคุมตนเองคือ บุคคลเป็นผู้ดำเนินการในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้วยตนเอง (Thoresen and Mahoney. 1974 : 11) การควบคุมตนเอง เป็นการเพิ่มความสามารถของบุคคลในการควบคุมสิ่งแวดล้อม โดยที่บุคคลจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของตนเอง ทั้งนี้เพราะบทบาทความรับผิดชอบส่วนใหญ่ในการดำเนินการปฏิบัติ รวมทั้งการวางเงื่อนไขการเสริมแรงตนเองนั้นอยู่ที่เจ้าของพฤติกรรม จึงเป็นการลดอิทธิพลของบุคคลอื่นลง (Cormier and

Cormier. 1979 : 477) อย่างไรก็ตาม ถ้าบุคคลที่พยายามปรับพฤติกรรมของตนเองโดยใช้การควบคุมตนเองประสบปัญหาในการควบคุมตนเองเขาก็สามารถที่จะขอคำแนะนำหรือปรึกษากับบุคคลอื่น ๆ หรือผู้เชี่ยวชาญได้ เพราะฉะนั้นการควบคุมตนเองจึงมิได้หมายความว่า บุคคลอื่นจะเกี่ยวข้องไม่ได้ (Watson and Tharp. 1972 : 73) ถึงแม้ว่าบุคคลจะสามารถควบคุมสิ่งแวดล้อมได้ ก็มีข้อตัดขาดจากอิทธิพลภายนอกโดยสิ้นเชิง

นอกจากนี้การควบคุมตนเองเป็นวิธีที่สามารถนำมาใช้ในการลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์หรือเพิ่มพฤติกรรมที่พึงประสงค์หรือต่อต้านพฤติกรรมที่เบี่ยงเบน (Watson and Tharp. 1975 : 15) เพราะฉะนั้นการควบคุมตนเองจึงต้องใช้ความพยายาม พฤติกรรมใดที่ทำได้ยากก็จะต้องใช้ความพยายามมากกว่าพฤติกรรมที่ทำได้ง่าย (Wilson and O'leary. 1980 : 214) และการควบคุมตนเองยังเป็นผลมาจากการเรียนรู้ทางสังคม โดยที่บุคคลพยายามปรับตัว เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของสังคม (Kanfer and Phillips. 1970 : 416 ; citing Ferster. 1975)

สำหรับเทคนิคที่ใช้ในการควบคุมตนเอง ส่วนใหญ่แล้วนักปรับพฤติกรรมจะใช้วิธีการสังเกตและการบันทึกพฤติกรรมตนเอง การประเมินตนเอง การให้การเสริมแรงตนเอง การตั้งเกณฑ์มาตรฐานของตนเอง (Cormier and Cormier. 1979 : 478) นอกจากนี้ยังมีการใช้เทคนิคอื่น ๆ ประกอบ เช่น การสอนตนเอง (Wilson and O'leary. 1980 : 218) การลงโทษตัวเองและการทำสัญญากับตนเอง (Cormier and Cormier. 1979 : 476) อย่างไรก็ตามในการควบคุมตนเองมักใช้วิธีการเหล่านี้ควบคู่กันไป และพบว่าการใช้วิธีการเหล่านี้ผสมผสานกันจะมีประสิทธิภาพมากกว่าใช้เทคนิคเพียงอย่างเดียว นอกจากนี้การใช้เทคนิคในการควบคุมตนเองยังขึ้นอยู่กับบุคคลสภาพการณ์และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องอีกด้วย (Perri and Richard. 1977 : 177 - 183)

ในการควบคุมตนเอง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (Thoresen and Mahoney. 1974 : 45)

ขั้นที่ 1. การตั้งเป้าหมาย (Goal Setting) คือการกำหนดเกณฑ์ในการแสดงพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งด้วยตนเอง ซึ่งการตั้งเป้าหมายนี้จะช่วยให้ผู้แสดงพฤติกรรมรู้ถึงพฤติกรรมที่ต้องการกระทำอย่างชัดเจน ตัวอย่างการตั้งเป้าหมายพฤติกรรม เช่น "ฉันจะอ่าน

หนังสือให้ได้ 20 หน้าก่อนเข้านอน" ในกรณีที่คุณยังไม่สามารถตั้งเป้าหมายได้อย่างชัดเจน ก็ให้คนอื่นช่วยได้จนกว่าเขาจะสามารถตั้งเป้าหมายได้ด้วยตนเอง อย่างไรก็ตามในการตั้งเป้าหมายนั้น เป้าหมายที่ตั้งควรจะเป็นเป้าหมายที่เป็นจริงและสามารถทำได้ เพราะถ้าเป็นเป้าหมายที่คุณไม่สามารถทำได้จะทำให้เกิดความผิดหวัง และก่อให้เกิดพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนได้

ขั้นที่ 2. การสังเกตตนเอง (Self - Monitoring) เป็นกระบวนการที่คุณสังเกตหรือจำแนกลักษณะของพฤติกรรม ของตนเอง พิจารณาว่าคนได้ทำพฤติกรรมตามเป้าหมายแล้วหรือยัง การสังเกตตนเองมักจะทำควบคู่ไปกับการบันทึกพฤติกรรม

ขั้นตอนในการสังเกตตนเอง

1. จำแนกพฤติกรรมเป้าหมายว่าพฤติกรรมอะไรที่ต้องการสังเกต
2. กำหนดเวลาที่จะสังเกตและบันทึกพฤติกรรม
3. กำหนดวิธีการบันทึกและเครื่องมือที่ใช้ในการบันทึก
4. สังเกตและบันทึกพฤติกรรม
5. ทำแผนภาพหรือกราฟแสดงผลการบันทึก
6. วิเคราะห์ข้อมูลที่บันทึก เพื่อที่จะได้ข้อมูลย้อนกลับ ซึ่งจะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลง

พฤติกรรม

ขั้นที่ 3. การประเมินตนเอง (Self - Evaluation) หมายถึง การที่คุณตัดสินพฤติกรรมของตน โดยการประเมินคุณค่าของพฤติกรรมจากข้อมูลที่ได้จากการบันทึกด้วยตนเองซึ่งทำให้เราได้พิจารณาถึงพฤติกรรมที่กำลังทำอยู่อย่างถี่ถ้วน

ขั้นที่ 4. การเสริมแรงตนเอง (Self - Reinforcement) คือการจัดผลกรรมที่เป็นแรงเสริมให้แก่พฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้วยตนเอง เพื่อทำให้พฤติกรรมนั้นเพิ่มขึ้น โดยที่เจ้าของพฤติกรรมเป็นผู้ดำเนินการเพื่อให้ได้แรงเสริมนั้นด้วยตนเอง

สำหรับกระบวนการปรับพฤติกรรมด้วยวิธีควบคุมตนเองประกอบด้วยกระบวนการ

5 ขั้นตอน (กรณี อินทสร. 2526 : 33) คือ

ขั้นที่ 1. ให้นักเรียนเป็นผู้กำหนดหรือมีส่วนร่วมกำหนดพฤติกรรมเป้าหมาย (Self - Target Behavior)

ขั้นที่ 2. ให้นักเรียนเป็นผู้กำหนดหรือมีส่วนร่วมกำหนดเงื่อนไขการเสริมแรง (Self -

Contingency of Reinforcement)

ขั้นที่ 3. ให้นักเรียนทำการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมตนเอง (Self - Observation and Self - Recording)

ขั้นที่ 4. ให้นักเรียนประเมินพฤติกรรมตนเอง (Self - Evaluation)

ขั้นที่ 5. ให้นักเรียนเสริมแรงตนเอง (Self - Administration of Reinforcement)

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมตนเอง

งานวิจัยในต่างประเทศ

โทมัสและคอลเลจ (Thomas and College. 1976 : 209 - 210) ได้ศึกษาผลของการประเมินตนเองต่อพฤติกรรมการทำงานของนักเรียนเกรด 2 อายุ 7 ปี 5 เดือน จนถึง 8 ปี 6 เดือน จำนวน 31 คน ขั้นตอนในการทดลองเป็นแบบ ABABC ซึ่ง A ได้แก่ขั้นรวบรวมข้อมูล เส้นฐาน B คือขั้นควบคุมตนเอง C คือขั้นติดตามผล ในขั้นการควบคุมตนเองนี้ นักเรียนจะต้องบันทึกพฤติกรรมตนเองลงบนกระดาษบันทึก ต่อเมื่อมีพฤติกรรมการทำงานในขณะที่มีสัญญาณดังขึ้น แต่ถ้าไม่มีพฤติกรรมการทำงาน ก็จะไม่มีการบันทึก โดยจะมีเสียงสัญญาณประมาณ 15-20 ครั้ง ในเวลา 40 นาที ของชั่วโมงคณิตศาสตร์และเมื่อหมดเวลาการบันทึกในแต่ละชั่วโมง นักเรียนก็จะได้รับอนุญาตให้เล่นเกมส่ได้ตามจำนวนครั้งของพฤติกรรมการทำงาน การบันทึกพฤติกรรมตนเองทำเป็นเวลา 8 สัปดาห์ ในขั้นนี้ผู้ทดลองสามารถสำรวจความถูกต้องในการประเมินตนเองของนักเรียนด้วย ผลการทดลองปรากฏว่าในขั้นที่มีการควบคุมตนเอง นักเรียนมีพฤติกรรมการทำงานเพิ่มขึ้น โดยไม่ต้องมีการเสริมแรงจากภายนอกเลย และการทำงานยังคงมีประสิทธิภาพในระยะติดตามผล 2 เดือนต่อมา

งานวิจัยภายในประเทศ

สำหรับในประเทศไทยได้มีการนำวิธีการควบคุมตนเองมาประยุกต์ใช้ในการปรับพฤติกรรม เช่น งานวิจัยของ ภรณ์ อินทสร (2526 : 72 - 75) ได้ศึกษาผลของการใช้วิธีการ

ควบคุมตนเองปรับพฤติกรรมตั้งใจเรียนในห้องเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 24 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 12 คน กลุ่มควบคุม 12 คน ด้วยวิธีการจับคู่ นักเรียนที่มีระดับพฤติกรรมตั้งใจเรียนใกล้เคียงกันมากที่สุด แล้วจัดเข้ากลุ่มทดลองหรือกลุ่มควบคุม การทดลองแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ระยะแรกหาพื้นฐานพฤติกรรมตั้งใจเรียนของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่มระยะที่ 2 ให้นักเรียนกลุ่มทดลองใช้วิธีการควบคุมตนเองปรับพฤติกรรมตั้งใจเรียน ส่วนนักเรียนกลุ่มควบคุมคงเรียนหนังสือตามปกติ ระยะสุดท้ายทำการติดตามผล ผลการทดลองพบว่า นักเรียนที่ใช้การควบคุมตนเองมีพฤติกรรมตั้งใจเรียนสูงกว่านักเรียนที่ไม่ใช้การควบคุมตนเอง

ในปี 2527 ปภาวดี แจ็งศิริ (2527 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลของการควบคุมตนเองต่อพฤติกรรมก่อนนอนในชั้นเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชลธารวิทยา จังหวัดชุมพร 2 ห้องเรียน จำนวน 54 คน เป็นชาย 34 คน เป็นหญิง 20 คน จัดเป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้องเรียน กลุ่มควบคุม 1 ห้องเรียน การวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 3 ระยะ โดยใช้การทดลองแบบ ABF โดยที่ A คือระยะรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน B คือระยะการทดลอง F คือระยะติดตามผล ผลการวิจัยพบว่า การควบคุมตนเองสามารถลดพฤติกรรมก่อนนอนในห้องเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้

ต่อมาในปี 2528 อรพินทร์ อนงคระกุล (2528 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลของการใช้การสอนตนเองต่อการลดความหุนหันของเด็กราย 10 - 12 ปี ในสถานเด็กสงเคราะห์บ้านปากเกร็ด ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มสอนตนเองมีความหุนหันลดลงได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในปีเดียวกัน อรสา ไทยการุณวงศ์ (2528 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลของการใช้การควบคุมสิ่งเร้าในการเพิ่มพฤติกรรมตั้งใจเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนโรงเรียนยานนาวาศรีวิทยา กรุงเทพมหานคร จำนวน 10 คน สุ่มเป็นกลุ่มทดลอง 5 คน กลุ่มควบคุม 5 คน ผลการวิจัยพบว่านักเรียนกลุ่มที่ใช้การควบคุมสิ่งเร้า สามารถเพิ่มพฤติกรรมตั้งใจเรียนได้สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นอกจากนี้ อรณรงค์ วิทยานิพนธ์ (2533 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลของการควบคุมตนเองและการวางเงื่อนไขเป็นกลุ่มที่มีต่อพฤติกรรมก่อนนอนในห้องสมุดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดใหม่ช่องลม กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มใช้การควบคุมตนเอง 8 คนและกลุ่มที่ได้รับการวางเงื่อนไขเป็นกลุ่ม 8 คน ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ใช้การควบคุมตนเองและนักเรียนที่ได้รับการวางเงื่อนไขเป็นกลุ่มมีพฤติกรรมก่อนนอน

ห้องสมุดไม่แตกต่างกัน

จากเอกสารและงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศที่กล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การปรับพฤติกรรมโดยการควบคุมตนเองนั้น สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนจากพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ไปสู่พฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้ เช่นการใช้การควบคุมตนเองในการลดพฤติกรรมก้าวร้าว พฤติกรรมการใช้จ้ำย พฤติกรรมความหุนหัน พฤติกรรมก้าวร้าว ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน ทั้งในด้านการเรียนและการดำเนินชีวิต

1.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการปรับสีนใหม่

ความหมายของการปรับสีนใหม่

ได้มีผู้ให้ความหมายของการปรับสีนใหม่ไว้ ดังนี้

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2530 : 123) กล่าวว่า การปรับสีนใหม่เป็นวิธีลดความถี่ของการเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ โดยนำสิ่งอื่นที่รียพึงพอใจหรือแรงเสริมทางบวกออกไปจำนวนหนึ่งตามที่กำหนด หลังจากที่ยื่นแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์และผลจากการนำสิ่งอื่นที่รียพึงพอใจออกไปจำนวนหนึ่งตามที่กำหนด ทำให้ความถี่ในการแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์นั้น ๆ ลดลง

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาชิต (2526 : 132) กล่าวว่า การปรับสีนใหม่ หมายถึงการถอดถอนสิ่งอื่นที่รียพึงพอใจหลังจากแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา

หลักการใช้การปรับสีนใหม่ให้มีคุณภาพ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2530 : 123 - 124)

1. การปรับสีนใหม่จะใช้การได้ดี ต่อเมื่อเด็กมีโอกาสสะสมตัวเสริมแรง เพราะถ้าเด็กไม่มีตัวเสริมแรงเหลืออยู่เลย การปรับสีนใหม่ย่อมทำไม่ได้
2. ก่อนใช้วิธีการปรับสีนใหม่ ควรประกาศให้ทราบเกี่ยวกับกฎเกณฑ์ระเบียบพฤติกรรมที่พึงประสงค์ พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เงื่อนไขผลกรรมที่บุคคลนั้น ๆ จะได้รับหลังจากที่แสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์หรือไม่พึงประสงค์
3. การปรับสีนใหม่ควรจะปรับทีละน้อย เพื่อเปิดโอกาสให้บุคคลนั้นได้ปรับพฤติกรรมให้เหมาะสมขึ้น ซึ่งจะทำความถี่ของการเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ลดลง แต่หากปรับสีนใหม่ด้วยจำนวนมหาศาล เช่นด้วยจำนวนเงินมาก ๆ แม้ว่าพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์จะลดลงอย่าง

เบ็ยอรรดกรเป็นคะแนน และคะแนนนี้สามารถที่จะนำไปแลกสินค้าต่าง ๆ ได้ และเมื่อใดที่ผู้รับการทดลองแสดงพฤติกรรมการผลึกและเป็นรถจ่ายของที่ไม่เหมาะสมก็จะถูกตัดคะแนน และดำเนินการทดลองนี้กับพฤติกรรมกรร้องให้ เมื่อไม่ได้ซื้อสินค้าที่เด็กต้องการ ผลการวิจัยพบว่ากลุ่ม

งานวิจัยภายในประเทศ

สำหรับงานวิจัยเกี่ยวกับการปรับสีนไหมในประเทศไทยนั้น ได้มีผู้ศึกษาในรูปแบบของการปรับสีนไหมอย่างชัดเจนเพียงคนเดียวคือ สัมฤทธิ์ แก้วพูลศรี (2534 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการใช้การเสริมแรงทางบวกกับการปรับสีนไหม ที่มีต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทับกฤชกลาง จังหวัด นครสวรรค์ ที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวจำนวน 14 คน ผลการวิจัยพบว่าการเสริมแรงทางบวกและการปรับสีนไหมสามารถลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนลงได้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากเอกสารงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศที่กล่าวมาข้างต้นนี้ สรุปได้ว่า การใช้การปรับสีนไหมสามารถลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์และเพิ่มพฤติกรรมที่พึงประสงค์ต่าง ๆ ของนักเรียนได้ เช่น พฤติกรรมก่อนความวุ่นวายในชั้นเรียน พฤติกรรมร้องไห้ พฤติกรรมการพูดติดอ่าง พฤติกรรมการทำงานของบุคคลระดับเรียนช้า และ พฤติกรรมก้าวร้าว เป็นต้น

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก้าวร้าว

17 - 20

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก้าวร้าว

ทฤษฎีเกี่ยวข้องกับความก้าวร้าว

ความก้าวร้าวเป็นการกระทำที่นักจิตวิทยาและบุคคลทั่วไปสนใจกันมากจึงทำให้มีทฤษฎีที่นักจิตวิทยาได้ศึกษาความก้าวร้าว โดยอธิบายถึงการพัฒนาของความก้าวร้าวและแนวคิดด้วยเหตุผลต่าง ๆ ดังนี้

1. ทฤษฎีสัญชาตญาณที่เกี่ยวข้องกับความก้าวร้าว (Instinct Theories of Aggression) เป็นทฤษฎีที่พรอยด์เห็นว่า ความก้าวร้าวเป็นสัญชาตญาณ (Worchel and Cooper, 1979 : 316 - 317 ; citing Freud, n.d.) ที่เกิดขึ้นภายในตัวมนุษย์ไม่ได้เกี่ยวกับเหตุการณ์ภายนอก คือ มนุษย์เป็นผู้ที่ก้าวร้าวเสมอโดยไม่เลือกสถานการณ์ พรอยด์กล่าวว่า สัญชาตญาณมี 2 ประเภท คือ สัญชาตญาณแห่งการดำรงชีวิต (Life Instinct) และสัญชาตญาณแห่งความตาย (Death Instinct) นอกจากนั้นเขายังกล่าวถึงเรื่องความพึงพอใจ

ทางเพศจากการถูกคู่ร่วมเพศทำร้ายซึ่งจะทำให้เจ็บปวดทางร่างกายหรือจิตใจ (Masochism) ว่าเป็นแนวโน้มที่บุคคลจะเพิ่มความรู้สึกพึงพอใจจากการทำร้ายตนเอง ซึ่งเป็นผลมาจากความต้องการทำร้ายหรือก้าวร้าวผู้อื่น ทั้งนี้ เป็นเพราะการก้าวร้าวต่อผู้อื่นไม่สามารถแสดงออกมาได้ง่าย จึงหันมาทำร้ายตัวเอง พรอยด์ได้ให้ความเห็นว่าการที่บุคคลมีความรู้สึกเช่นนี้ เป็นเพราะมีความรู้สึกผิดติดอยู่ในจิตใจได้สำนึก เป็นต้นว่า เมื่อวัยเด็กเคยถูกทำร้ายร่างกายจากพ่อแม่ เคยถูกพ่อแม่หรือผู้มีอำนาจเหนือกว่าลงโทษ เด็กจึงต้องการที่จะทำร้ายตอบ เพื่อเป็นการแก้แค้น แต่เด็กแสดงออกไม่ได้ ความเจ็บปวดทางร่างกายและจิตใจ (Sadism) นั้น เป็นแนวโน้มของพวกที่มีสัญชาตญาณในการทำลายหรือมีความก้าวร้าวที่ชอบแสดงออกต่อคนอื่น ดังนั้นพรอยด์จึงมีความเห็นว่าบุคคลไม่ควรจะเก็บความเครียดความเก็บกดและความก้าวร้าวไว้ ควรจะหาทางระบายออกไปในทางที่สังคมยอมรับและไม่เป็นสิ่งที่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน เช่น การวาดเขียน งานศิลปะ หรือการเล่นกีฬา

2. ทฤษฎีชีววิทยาที่เกี่ยวกับความก้าวร้าว (Biological Theories of Aggression) จากการศึกษาของแพทย์ที่ผ่าตัดสมองของชายผู้หนึ่งชื่อ วิทแมน (Whitman) ผู้เป็นอาชญากรฆ่าบุคคลในครอบครัว แล้วเขียนบันทึกไว้ก่อนฆ่าตัวตาย แพทย์ได้พบก้อนเนื้อออกขนาดใหญ่ในสมองซึ่งทำให้แพทย์เชื่อว่า เป็นสาเหตุที่ทำให้เขามีการกระทำที่โหดร้ายและจากการที่ ฟลินน์ และ คนอื่น ๆ (Worchel and Cooper. 1979 : 321 ; citing Flynn and others. n.d.) ได้ทดลองฝังขั้วอิเล็กโทรด (Electrode) เข้าที่สมองของสัตว์และพบว่าทำให้สัตว์ดุร้ายขึ้น ในการวิจัยเชื่อว่าพันธุกรรมหรือโครโมโซมเพศที่ผิดปกติทำให้เกิดการกระทำที่ก้าวร้าว

3. ทฤษฎีบุคลิกภาพที่เกี่ยวกับความก้าวร้าว (Personality Theories of Aggression) แมคการ์เก้ (McGargee. 1966 : 80) ได้ศึกษาลักษณะบุคลิกภาพของอาชญากรและแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ลักษณะประการแรกคือการที่บุคคลไม่สามารถควบคุมความก้าวร้าวของตนเองได้ หรือมีการยับยั้งการแสดงออกของความก้าวร้าวได้น้อย มีความพร้อมที่จะตอบสนองความคับข้องใจด้วยความก้าวร้าวและลักษณะประการที่สองคือ การที่บุคคลควบคุมความก้าวร้าวของตนเองมากเกินไปโดยควบคุมอย่างเข้มแข็งต่อการแสดงออกของความก้าวร้าวอย่างเรื้อรังจากการศึกษาดังกล่าว เมกาเก้ สรุปว่าอาชญากรที่ร้ายแรงมักมาจากพวกที่ควบคุมความก้าวร้าวมากเกินไป

4. ทฤษฎีความก้าวร้าวที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมได้แก่ ทฤษฎีที่เชื่อว่าความก้าวร้าวมาจากความคับข้องใจ ทฤษฎีสัญชาตญาณความก้าวร้าว และทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม

4.1 ทฤษฎีความก้าวร้าวที่มาจากความคับข้องใจ (Frustration Aggression Theory) ทฤษฎีนี้มาจากความเชื่อของดอลลาร์ดและมิลเลอร์ที่เชื่อว่า ความก้าวร้าวของบุคคลมีสาเหตุมาจากความคับข้องใจ ทั้งนี้เนื่องมาจากการที่บุคคลไม่สามารถบรรลุเป้าหมาย และการที่บุคคลมีความคับข้องใจสะสมอยู่ตลอดเวลา ก็จะทำให้บุคคลนั้นเกิดความก้าวร้าวในที่สุด (เพชรสุตา เพชรวิเส. 2525 : 12) ด้วยเหตุนี้ครูจึงควรหาทางระบายความคับข้องใจของเด็กไปในทางที่เหมาะสม โดยหางานให้เด็กทำอยู่เสมอและให้เด็กใช้กำลังไปในทางที่เป็นประโยชน์ เช่น ในทางกีฬา และกิจกรรมต่าง ๆ ที่ใช้กล้ามเนื้อ รวมทั้ง ควรหาโอกาสให้ได้ระบายความก้าวร้าวออกมาทางศิลปะ ดนตรี การปั้น การแกะสลัก (สัมฤทธิ์ แก้วพูลศรี. 2534 : 9 ; อ้างอิงมาจาก ประसार ทิพย์ธารา. 2521 : 400)

4.2 ทฤษฎีสัญญาความก้าวร้าว (Aggressive Cues Theory) มาจากแนวคิดของ เบอร์โควิทซ์ (Berkowitz. 1964 : 137 - 142) ที่กล่าวว่า ความคับข้องใจเป็นตัวที่ก่อให้เกิดความก้าวร้าว แต่การแสดงความก้าวร้าวจะมากหรือน้อยนั้นขึ้นอยู่กับสถานการณ์ที่มากกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรม กล่าวคือแรงขับภายในจะต้องสัมพันธ์กับสถานการณ์ที่มาเร้า เช่น ถ้าความคับข้องใจน้อย ถึงแม้สถานการณ์จะเร้ามาก ก็อาจไม่เกิดความก้าวร้าว

4.3 ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) เพนเนอร์ (Penner. 1978 : 199) นักจิตวิทยาสังคมเชื่อว่ามนุษย์จะเรียนรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมก้าวร้าวได้ เช่นเดียวกับพฤติกรรมอื่น ๆ สำหรับ แบนดูรา และ คนอื่น ๆ (Coleman. 1978 : 164 ; citing Bandura and others. n.d.) เชื่อว่าเด็กไม่ได้เรียนรู้ความก้าวร้าวโดยตรงจากการให้รางวัลหรือการลงโทษ จากผู้ปกครองเพียงอย่างเดียว แต่เด็กจะเลียนแบบผู้ที่มีอิทธิพลต่อตนเอง โดยเด็กจะสังเกตท่าทีและการกระทำของผู้ปกครองของตนเอง สำหรับในการอบรมสั่งสอนของผู้ปกครองนั้นผู้ปกครองมักจะบอกเด็กว่า การก้าวร้าวต่อผู้อื่นเป็นสิ่งที่ไม่ดี แต่เด็กยังคงสังเกตเห็นผู้ปกครองของตนแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวอยู่เสมอ เด็กจึงกระทำตามในสิ่งที่ผู้ปกครองทำมากกว่าจะกระทำตามในสิ่งที่ผู้ปกครองสั่งสอนเอาไว้ ซึ่ง เพชแบค (Goldstein. 1975 : 26 ; citing Feshbach. 1956 : 449 - 462) กล่าวว่า ความก้าวร้าวของบุคคลนั้น ได้รับการเรียนรู้มาจากในอดีตทั้งสิ้น และเขายังพบว่า ถ้าแม่ลงโทษเด็กด้วยการเฆี่ยนตีมากเพียงใดเด็กก็จะแสดงความก้าวร้าวต่อเพื่อน พี่น้องและผู้ปกครองมากขึ้นเท่านั้น ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม

เชื่อว่า องค์ประกอบที่สำคัญของพฤติกรรมก้าวร้าว มี 2 ประการ คือ แม่แบบ (Model) และ แรงเสริม (Reinforcement) ที่ทำให้เกิดพฤติกรรมก้าวร้าว

จากทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความก้าวร้าวจะเห็นได้ว่า ความก้าวร้าวมีสาเหตุต่าง ๆ กัน เช่น ทฤษฎีสัญชาตญาณ ได้ให้แนวคิดที่ว่า ความก้าวร้าวเป็นสัญชาตญาณของมนุษย์ ทฤษฎีชีววิทยา เชื่อว่า พฤติกรรมก้าวร้าวเกิดจากพันธุกรรมและโครโมโซมที่ผิดปกติ ทฤษฎีบุคลิกภาพมีแนวคิดที่ว่า พฤติกรรมก้าวร้าวมีสาเหตุมาจากบุคคลควบคุมพฤติกรรมก้าวร้าวมากเกินไป หรือบุคคลไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมก้าวร้าวของตนเองได้ และทฤษฎีความก้าวร้าวที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมมีแนวคิดที่ว่า พฤติกรรมก้าวร้าวเกิดจากความคับข้องใจหรือมีสถานการณ์ที่มากกระตุ้นให้แสดงพฤติกรรมก้าวร้าว และการเรียนรู้ทำให้เกิดพฤติกรรมก้าวร้าวได้

ฉะนั้น ทฤษฎีของพฤติกรรมมนุษย์จึงเป็นเพียงส่วนหนึ่งของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง ทฤษฎีต่าง ๆ ได้อธิบายลักษณะของพฤติกรรมที่เน้นลงไปที่คุณคนและสถานการณ์เฉพาะอย่าง แต่พฤติกรรมที่เกิดขึ้นยังคงเป็นผลที่เกิดจากบุคคลและสถานการณ์ที่แวดล้อมเขาอยู่เสมอ การที่จะเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะที่ซับซ้อนของพฤติกรรมมนุษย์จำเป็นต้องอาศัยทฤษฎีต่าง ๆ เข้าช่วยประกอบกัน (สมชาย เตียวตระกูล. 2529 : 16) ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้อาศัยทฤษฎีความก้าวร้าวที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเป็นแนวทาง

ความหมายของความก้าวร้าว

ความก้าวร้าว (Aggression) เป็นเรื่องที่มีผู้สนใจกันมาก เพราะความก้าวร้าวเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดผลต่อเนื่องอีกหลายประการ เช่น ปัญหาอาชญากรรม โรคจิต โรคประสาท ตลอดจนปัญหาการปรับตัว ได้มีผู้ให้ความหมายความก้าวร้าวไว้หลายคน เช่น

เคโฮ สวานานท์ (2520 : 12) ได้ให้ความหมายว่า ความก้าวร้าว คือ การกระทำที่จงเกลียดจงชัง เป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดความกลัวและหนีภัย ในอีกฝ่ายหนึ่งไม่วันไหนก็จะนำไปสู่การใช้กำลังเข้าต่อสู้กัน

อัมพร โอตระกูล (2527 : 64) กล่าวว่าความก้าวร้าวหมายถึง การกระทำที่รุนแรงกว่าปกติ มีผลทำให้ผู้อื่นหรือตนเองเจ็บปวดเกิดความเสียหาย ทั้งที่เจตนา และไม่เจตนา

บัลส์ (พรทิพย์ ทรัพย์สิน. 2532 : 17 ; อ้างอิงมาจาก Buss. 1961 :1 - 7)

อธิบายความหมายของความก้าวร้าวว่า "ความก้าวร้าวเป็นการตอบสนองต่อสิ่งที่มีมากระตุ้น ในรูปของการกระทำอย่างทันทีโดยมีเจตนาจะทำให้ผู้อื่นเจ็บปวด" บัสส์ แบ่งความก้าวร้าวออกเป็น 2 ชนิด คือ

1. ความก้าวร้าวทางกาย (Physical Aggression) เป็นความก้าวร้าวที่แสดงออก โดยการใช้อวัยวะทางกาย เช่น แขน ขา ฟัน หรือใช้อวัยวะทางกายร่วมกับอาวุธ เช่น มีด เป็น เพื่อทำให้ผู้อื่นได้รับความเจ็บปวด

2. ความก้าวร้าวทางวาจา (Verbal Aggression) เป็นการตอบสนองต่อสิ่งที่มีมากระตุ้นโดยใช้ถ้อยคำที่ทำให้ผู้อื่นได้รับความเจ็บปวด ซึ่งจำแนกออกเป็นสองลักษณะด้วยกัน คือ

2.1 การปฏิเสธ ในการปฏิเสธมักจะแสดงท่าทางประกอบด้วย เช่น หลบหน้าแสดง ท่าทางรังเกียจ ไม่ยอมเข้ากลุ่ม ส่วนคำพูดที่ใช้ในการปฏิเสธ ได้แก่ การพูดตรง ๆ เช่น "ออกไปเดี๋ยวนี้" หรือการพูดให้ร้าย เช่น "ฉันไม่ชอบคุณ" ร่วมกับการแสดงอารมณ์เพื่อทำลายความรู้สึกของคนอื่น

2.2 การบังคับ การพูดบังคับเป็นลักษณะของการทำให้ผู้อื่นได้รับความเจ็บปวด สำหรับการบังคับนี้ บุคคลเรียนรู้การบังคับจากการสังเกตหรือการเลียนแบบจากการกระทำของบุคคลอื่น เช่น บิดา มารดา ครู ผู้ปกครอง เป็นต้น

สรุปได้ว่า ความก้าวร้าวเป็นการกระทำที่บุคคลกล้าแสดงออก แต่สิ่งที่แสดงออกมานั้นจะทำให้ผู้อื่น ได้รับความไม่พอใจ หรือเดือดร้อน

ในความเห็นของ เบอร์โควิทซ์ (Berkowitz, 1964 : 3) ความก้าวร้าวหมายถึง การกระทำที่รุนแรงผิดปกติ เช่น เขียนกระดานแรง ๆ นั่งแรง ๆ กระแทกบังคานหรือบานประตูแรง ๆ เป็นพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความเสียหาย มีความมุ่งหมายที่จะทำร้ายหรือทำลายบางสิ่งบางอย่าง ซึ่งคล้ายคลึงกับความคิดเห็นของ เพชแบค (สัมฤทธิ์ แก้วพูลศรี, 2534 : 12 ; อ้างอิงมาจาก Feshbac, 1956 : 257) ที่กล่าวว่า ความก้าวร้าวเป็นการระบายอารมณ์ที่ ครึ่งเครียด และสอดคล้องกับ สเตอร์ (สัมฤทธิ์ แก้วพูลศรี, 2534 : 12 ; อ้างอิงมาจาก Storr, 1984 : 37) เห็นว่ามนุษย์ มีความจำเป็นที่จะต้องระบายความก้าวร้าวของตน เหมือนกับระบายแรงขับทางเพศ และความก้าวร้าวเป็นความต้องการภายในของมนุษย์ เช่นเดียวกับความต้องการทางเพศและความหิว

จากคำนิยามดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ความก้าวร้าวเป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดปัญหาต่อสังคม โดยส่วนรวม เป็นการกระทำที่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน ทั้งทางร่างกาย และความรู้สึก ทั้งยังเป็นการทำให้ผู้อื่นเสียหายซึ่งการกระทำนี้จะออกมาในลักษณะของการตอบสนองหรือการปลดปล่อยความเครียด ความคับข้องใจ ความโกรธ และความรู้สึกที่ไม่ดีต่าง ๆ

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก้าวร้าว

งานวิจัยในต่างประเทศ

สก๊อต และคนอื่น ๆ (Scott and others. 1967 : 73 - 76) ได้ศึกษาวิธีลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน โดยใช้แรงเสริมทางสังคม ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้วิธีปรับพฤติกรรมเพื่อให้เด็กเรียนมีความสัมพันธ์กับเพื่อนมากขึ้น ในระยะแรกครูเพียงแต่สังเกตและบันทึกความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าว ในระยะที่สองครูได้รับคำแนะนำให้ใช้แรงเสริมทางสังคม คือ ให้คำชมเชย และให้ความสนใจเมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม เช่น การช่วยเหลือผู้อื่น สนใจผู้อื่น พูดคุยกับผู้อื่นอย่างเป็นมิตร ตลอดจนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ในขณะที่เดียวกันครูจะไม่ให้แรงเสริมทางสังคม เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว เช่น การทำร้ายร่างกาย ช่มชู้ และเรียกร้อง ผลการวิจัยพบว่า ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวลดลงและนักเรียนมีความสัมพันธ์กับเพื่อนมากขึ้น

ในปีต่อมา ฮาร์ท และคนอื่น ๆ (Hart and others. 1968 : 73 - 76) ได้ศึกษาวิธีการปรับพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กในโรงเรียนอนุบาลแห่งหนึ่ง โดยใช้แรงเสริมทางสังคม ผู้รับการทดลองเป็นเด็กหญิงอายุ 5 ปี ซึ่งแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวคือ ปรากฏใช้คำพูดสบประมาท และแกล้งเพื่อน ผู้วิจัยได้เริ่มแก้ไขให้เขามีพฤติกรรมการเล่นกับเพื่อนเพิ่มขึ้น ในช่วงระยะแรกพบว่า เขายู่ใกล้เด็กอื่น ๆ ร้อยละ 50 ของเวลาทั้งหมด เล่นรวมกับเด็กอื่นน้อยกว่าร้อยละ 5 ของเวลาทั้งหมด และในระยะนี้ครูให้ความสนใจใกล้ชิดกับเด็กร้อยละ 10 ต่อมาในช่วงเวลา 7 วัน หลังจากระยะแรกครูได้ให้ความสนใจอย่างใกล้ชิด พร้อมทั้งได้ให้ของเล่นที่ต้องการ เมื่อเขาเล่นรวมกับเพื่อนและไม่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าว แต่ครูจะไม่ให้ความสนใจเมื่อเขาแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว ผลปรากฏว่า การเล่นรวมกับเด็กอื่นเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 40 และในระยะต่อมา

เมื่อครูไม่ทำให้แรงเสริมทางสังคมกับพฤติกรรมการเล่นกับเพื่อนและการไม่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าว พบว่า พฤติกรรมการเล่นกับเพื่อนลดลงและพฤติกรรมก้าวร้าวเพิ่มขึ้น ระยะต่อมาครูกลับไปใช้วิธีการเดิม คือ ให้ความเสริมทางสังคมกับพฤติกรรมการเล่นกับเพื่อนและการไม่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าว พบว่า พฤติกรรมการเล่นกับเพื่อนเพิ่มขึ้นและพฤติกรรมก้าวร้าวก็ลดลงด้วย จากการวิจัยพบว่า แรงเสริมทางสังคมสามารถลดพฤติกรรมก้าวร้าวได้

งานวิจัยภายในประเทศ

ในประเทศไทย ได้มีผู้ศึกษาเพื่อหาวิธีลดพฤติกรรมก้าวร้าวไว้ดังนี้

เรณู ผดุงถิ่น (2517 : 16 - 17) ได้ศึกษาการให้ความเสริมทางสังคมเพื่อปรับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ของโรงเรียนประจักษ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยคัดเลือกนักเรียนจากการเสนอแนะของครูที่สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 จำนวนนักเรียน 4 คน ซึ่งใช้หลักการปรับพฤติกรรมคือ ให้ความสนใจและชมเชยกับพฤติกรรมที่เหมาะสม และไม่ให้คำชมเชย ไม่ให้ความสนใจหรือไม่เอาใจใส่กับพฤติกรรมก้าวร้าว ผลการศึกษาพบว่า ความสนใจและคำชมเชยจากครู จะลดพฤติกรรมก้าวร้าวในเด็กลงได้

ในปี พ.ศ. 2525 เพชรสุตา เพชรใส (2525 : 65 - 67) ได้ศึกษาการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มในการปรับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 16 คน โดยเลือกนักเรียนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวสูงจากแบบสอบถามวัดพฤติกรรมก้าวร้าว ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มสามารถลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อึ้ง อึ้ง (2528 : 9 - 15) ได้ศึกษาพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กวัยเรียนว่ามีมากน้อยเพียงใด เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาเด็กในทางที่ถูกต้องเหมาะสมต่อไป เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามของ กันน์ (Gunn, 1973) ที่สร้างขึ้นและดัดแปลงให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง แบบสอบถามประกอบด้วยข้อมูลทั่วไป ลักษณะครอบครัวและพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักเรียนชายและหญิง จำนวน 687 คนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้น ม.1 - ม.6 ในโรงเรียนขนาดใหญ่ 3 แห่ง ในเขตกรุงเทพมหานคร และนครปฐม โดยมีความแตกต่างของพื้นที่ชั้นใน และชั้นนอกของกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษานั้น มีพฤติกรรมก้าวร้าวน้อยที่สุดร้อยละ 3.90 ขนาดมากร้อยละ 12 ซึ่งรวมกันแล้วเท่ากับร้อยละ 15.90

พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมแสดงออกที่รุนแรงโดยการทำร้ายตนเอง สัตว์เลี้ยงหรือบุคคลอื่น เป็นการแสดงออกที่รุนแรงกว่าปกติ

นอกจากนี้พรทิพย์ ทรัพย์สิน (2532 : 72 - 76) ได้ศึกษาผลการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่เหมาะสม เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว โดยศึกษากลุ่มตัวอย่างจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมด่านสำโรง จังหวัดสมุทรปราการ ที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวจำนวน 8 คน ผลการวิจัยพบว่า การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่เหมาะสมมีผลทำให้พฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสัมฤทธิ์ แก้วพูลศรี (2534 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการใช้การเสริมแรงทางบวกกับการปรับสินไหม ที่มีต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทับกฤชกลาง จังหวัดนครสวรรค์ ที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวจำนวน 14 คน ผลการวิจัยพบว่าการเสริมแรงทางบวกและการปรับสินไหม สามารถลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนลงได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากเอกสารและงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก้าวร้าวสรุปได้ว่า พฤติกรรมก้าวร้าวเป็นพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์จะให้เกิดขึ้น จึงมีผู้ศึกษาหาแนวทางในการลดพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กและวัยรุ่น ด้วยวิธีการต่าง ๆ ได้แก่การใช้แรงเสริมทางสังคม การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม การผ่อนคลายแบบจิตคลุมกาย การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก การให้แรงเสริมทางบวก การปรับสินไหม เป็นต้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน วัดเสมียนนาฮี สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2534 จำนวน 43 คน ที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว ในวิชางานประดิษฐ์ ตั้งแต่เบอร์เซนโทล์ที่ 75 ขึ้นไป สภาพครอบครัว บิดา มารดา อยู่ด้วยกัน และมีครูผู้สอนวิชางานประดิษฐ์เป็นคน ๆ เดียวกันทั้ง 4 ห้อง

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน วัดเสมียนนาฮี สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2534 ที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว จำนวน 16 คน ที่ได้จากการคัดเลือกจากประชากร โดยมีขั้นตอนการคัดเลือก ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากครูประจำชั้นและครูผู้สอนวิชางานประดิษฐ์ประเมิน

พฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนลงในแบบประเมินพฤติกรรมก้าวร้าว โดยผู้วิจัยได้อธิบายความหมายของพฤติกรรมก้าวร้าวให้ครูประจำชั้นและครูประจำวิชางานประดิษฐ์ทราบ ก่อนทำการประเมิน เพื่อให้มีความเข้าใจตรงกัน แล้วคัดเลือกนักเรียนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวในแต่ละห้อง จากนักเรียนจำนวน 160 คน

2. ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนอีกครั้งหนึ่งตามที่ครูประจำชั้นและครูสอนวิชางานประดิษฐ์คัดเลือกแล้วใน ข้อ 1 ได้นักเรียนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวในวิชางานประดิษฐ์ ตั้งแต่เบอร์เซนโทล์ที่ 75 ขึ้นไป ในห้องเรียนต่าง ๆ ดังนี้ ห้อง ป.6/1 จำนวน 8 คน ห้อง ป.6/2 จำนวน 10 คน ห้อง ป.6/3 จำนวน 12 คน และห้อง ป.6/4 จำนวน 13 คน

3. คัดเลือกห้องเรียนที่มีนักเรียนซึ่งมีพฤติกรรมก้าวร้าวมากกว่า 8 คนขึ้นไป มาทั้งหมด 4 ห้องแล้วสุ่มมาเพียง 2 ห้องเรียน และสัมภาษณ์นักเรียน เพื่อสอบถามความสมัครใจในการเข้าร่วมการทดลอง

4. สุ่มนักเรียนอย่างง่ายจาก ชั้น 3 มาห้องละ 8 คน โดยให้จำนวนนักเรียนหญิงและนักเรียนชายมีจำนวนเท่า ๆ กัน
5. สุ่มอย่างง่ายอีกครั้ง ให้ห้องหนึ่งเป็นกลุ่มทดลองที่ 1 และอีกห้องหนึ่งเป็นกลุ่มทดลองที่ 2

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. แบบประเมินพฤติกรรมก้าวร้าว
2. แบบบันทึกพฤติกรรมก้าวร้าว
3. โปรแกรมการควบคุมตนเอง
4. โปรแกรมการปรับสีนใหม่

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ

1. แบบประเมินพฤติกรรมก้าวร้าว
 - 1.1 ศึกษาตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวกับพฤติกรรมก้าวร้าว
 - 1.2 สัมภาษณ์ครูแนะแนว ครูผู้สอนและครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเสมียนนารีเกี่ยวกับพฤติกรรมก้าวร้าวที่พบในชั้นเรียน และผู้วิจัยไปสังเกตอีกครั้งหนึ่ง
 - 1.3 นำข้อมูลที่ได้จากข้อ 1.1 และ 1.2 มาสร้างแบบประเมินพฤติกรรมก้าวร้าว แล้วนำไปให้ ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบ แล้วปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ
 - 1.4 นำแบบประเมินพฤติกรรมก้าวร้าวที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ครูประจำชั้น และครูผู้สอนวิชาวางานประสิทธิ์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประเมินพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนที่พบในห้องเรียน (ตั้งรายละเอียดในภาคผนวก)
2. แบบบันทึกพฤติกรรมก้าวร้าว ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามลำดับดังนี้
 - 2.1 ศึกษาตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสังเกต

การบันทึกพฤติกรรม และพฤติกรรมก้าวร้าว

2.2 ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมก้าวร้าวที่พบโดยทั่วไป ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยผู้วิจัยอยู่ในตำแหน่งที่มองเห็นพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนได้ชัดเจน แล้วจดบันทึกพฤติกรรมที่สังเกตได้

2.3 นำข้อมูลที่ได้จาก ข้อ 4.1, 4.2 และคำตอบจากแบบประเมินพฤติกรรมก้าวร้าว โดยการประเมินของครูประชั้น และครูผู้สอนวิชางานประดิษฐ์ ที่สอดคล้องกับการสังเกตของผู้วิจัย มาสร้างเป็นแบบบันทึกพฤติกรรมก้าวร้าว แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบ

2.4 ผู้วิจัย ปรับปรุงและแก้ไขแบบบันทึกพฤติกรรมก้าวร้าวตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำมาใช้บันทึกพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะของแบบบันทึกพฤติกรรมของนักเรียน เป็นแบบบันทึกพฤติกรรมที่ได้จากการสังเกตตนเองของนักเรียนตามช่วงเวลาที่เกิดพฤติกรรมเกิดขึ้นในชั่วโมงเรียนวิชางานประดิษฐ์ทั้งในขณะที่ครูสอนและขณะที่ทำงานกลุ่มย่อย โดยจะบันทึกพฤติกรรมที่เกิดขึ้นพร้อมทั้งบันทึกเวลาที่เกิดพฤติกรรมด้วยทุกครั้ง

การให้คะแนนแบบบันทึกพฤติกรรมของนักเรียน ถ้าพฤติกรรมที่ต้องการบันทึกเกิดขึ้นในช่วงเวลาที่ตรงกับของผู้วิจัย ให้นับเพียง 1 ครั้งโดยเขียนเลข 1 ลงในช่วงเวลาที่พฤติกรรมนั้นเกิดขึ้น ถ้าพฤติกรรมที่ต้องการบันทึกไม่เกิดขึ้นในช่วงเวลานั้นให้เขียนเลข 0 ลงในช่วงเวลานั้น

ลักษณะของแบบบันทึกพฤติกรรมของผู้วิจัย เป็นแบบบันทึกพฤติกรรมที่ได้จากการสังเกตตามช่วงเวลาที่เกิดขึ้นในชั่วโมงเรียนวิชางานประดิษฐ์ ทั้งในขณะที่ครูสอนและขณะที่ทำงานกลุ่มย่อย โดยจะบันทึกพฤติกรรมคาบละ 10 ช่วง ๆ ละ 4 นาที โดยสังเกตนักเรียนคนละ 30 วินาที และพัก 1 นาที ในแต่ละช่วง

การให้คะแนนแบบบันทึกพฤติกรรมสำหรับผู้วิจัย ถ้าพฤติกรรมที่ต้องการบันทึกเกิดขึ้นในช่วงเวลานั้น ให้นับเพียง 1 ครั้งโดยเขียนเลข 1 ลงในช่วงเวลาที่พฤติกรรมนั้นเกิดขึ้น ถ้าพฤติกรรมที่ต้องการบันทึกไม่เกิดขึ้นในช่วงเวลานั้นให้เขียนเลข 0 ลงในช่วงเวลานั้น (ดังรายละเอียดในภาคผนวก)

3. โปรแกรมการควบคุมตนเอง

3.1 ศึกษาเอกสาร งานวิจัยและโปรแกรมที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมตนเอง

3.2 สร้างโปรแกรมการควบคุมตนเอง ให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

3.3 นำโปรแกรมการควบคุมตนเองที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างความมุ่งหมาย กิจกรรม เนื้อหา และวิธีดำเนินการ

3.4 นำโปรแกรมที่สร้างขึ้น มาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเสมียนนารี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 8 คน เพื่อดูความเหมาะสมของเนื้อหา วิธีการ และเวลาที่ใช้ในการทดลอง

3.5 นำโปรแกรมที่ทดลองใช้แล้วมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อใช้ในการวิจัยต่อไป สำหรับโปรแกรมการควบคุมตนเอง เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว ใช้เวลาในการทดลอง 6 สัปดาห์ ๆ ละ 2 ครั้ง รวม 12 ครั้ง ๆ ละ 60 นาที ในวันจันทร์เวลา 9.30-10.30 น. และ วันพุธ เวลา 14.30-15.30 น. (ตั้งรายละเอียดในภาคผนวก)

4. โปรแกรมการปรับสัณโหม

4.1 ศึกษาเอกสาร งานวิจัยและโปรแกรมที่เกี่ยวข้องกับการปรับสัณโหม

4.2 สร้างโปรแกรมการปรับสัณโหมให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

4.3 นำโปรแกรมการปรับสัณโหมที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่าง วัตถุประสงค์ กิจกรรม เนื้อหา วิธีดำเนินการก่อนนำไปใช้ในการวิจัย

4.4 นำโปรแกรมการปรับสัณโหมมาแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเสมียนนารี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 8 คน เพื่อดูความเหมาะสมของเนื้อหา วิธีการ และเวลาที่ใช้ในการทดลอง

4.5 นำโปรแกรมที่ทดลองใช้แล้วมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อใช้ในการวิจัยต่อไป

สำหรับโปรแกรมการปรับสีนใหม่เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวใช้เวลาในการทดลอง 6 สัปดาห์ ๆ ละ 2 ครั้ง รวม 12 ครั้ง ๆ ละ 60 นาที ในวันอังคารเวลา 9.30-10.30 น. และ วันพฤหัสบดี เวลา 14.30-15.30 น. (คังรายละเอียดในภาคผนวก)

การเตรียมการก่อนทดลอง

1. เลือกผู้ช่วยวิจัยจำนวน 2 คน และครูผู้ร่วมการทดลอง 1 คน โดยมีหลักในการเลือกผู้ช่วยวิจัยและครูผู้ร่วมการทดลองดังนี้คือ ผู้ช่วยวิจัยเป็นครูแนะแนวและครูผู้ร่วมการทดลองเป็นครูสอนวิชางานประดิษฐ์ ที่มีประสบการณ์ในการสอนวิชางานประดิษฐ์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และขณะนี้นำกำลังสอนนักเรียนในวิชางานประดิษฐ์ทั้ง 2 ห้องเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง เมื่อผู้วิจัยได้ผู้ช่วยวิจัยและครูผู้ร่วมการทดลองแล้วจึงชี้แจงให้ผู้ช่วยวิจัยและครูผู้ร่วมการทดลองทราบรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินการทดลองและสิ่งที่จะต้องกระทำ

2. การฝึกผู้ช่วยวิจัยและครูผู้ร่วมการทดลอง ผู้วิจัยอธิบายให้ผู้ช่วยวิจัยและครูผู้ร่วมการทดลองเข้าใจหลักการปรับพฤติกรรม วิธีการควบคุมตนเองและวิธีการปรับสีนใหม่ จนเข้าใจ และสามารถนำไปใช้กับนักเรียนได้ การฝึกนี้ใช้เวลา 2 สัปดาห์ ก่อนเริ่มการทดลอง โดยมีขั้นตอนการฝึกดังนี้

1. การใช้การควบคุมตนเอง
2. การปรับสีนใหม่
3. การให้คะแนนในการสังเกตแต่ละครั้ง

หลังจากผู้วิจัยอธิบายให้ผู้ช่วยวิจัยและครูผู้ร่วมการทดลองฟังจบแล้ว ผู้วิจัยสาธิตการใช้การควบคุมตนเอง การปรับสีนใหม่ แก่ครูผู้ร่วมการทดลอง และให้ครูผู้ร่วมการทดลองฝึกจนใช้ได้เหมาะสม สำหรับการให้คะแนนในการสังเกต ผู้วิจัยให้ผู้ช่วยวิจัยฝึกบันทึกและให้คะแนน จนถูกต้อง

ขั้นตอนในการสังเกตและบันทึกพฤติกรรม

1. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย 2 คน ศึกษาและทำความเข้าใจจุดมุ่งหมายของการวิจัยในครั้งนี้

2. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย 2 คน ศึกษาปริมาณของพฤติกรรมก้าวร้าวและแบบบันทึกการสังเกตให้เข้าใจตรงกัน เพื่อสามารถบันทึกการสังเกตได้อย่างถูกต้อง

3. การสังเกตในการวิจัยครั้งนี้เป็นการสังเกตแบบช่วงเวลา (Time Sampling) ในชั่วโมงงานประดิษฐ์ ซึ่งมีการสอนสัปดาห์ละ 2 ครั้ง จะใช้เวลาสังเกตสัปดาห์ละ 2 ครั้ง บันทึกพฤติกรรมก้าวร้าว ก่อนการทดลอง 2 สัปดาห์ ขณะดำเนินการทดลอง 6 สัปดาห์ และหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ โดยแบ่งออกเป็น 2 ช่วง ๆ ละ 2 สัปดาห์ ในการสังเกตแต่ละครั้งจะสังเกตพฤติกรรมก้าวร้าวประมาณ 60 นาที แบ่งการสังเกตออกเป็น 10 ช่วง ๆ ละ 4 นาที สังเกตนักเรียนคนละ 30 วินาที และพัก 1 นาที ในแต่ละช่วง

5. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยบันทึกพฤติกรรมก้าวร้าวโดยจะเข้าไปอยู่ในห้องเรียนและอยู่ในตำแหน่งที่มองเห็นพฤติกรรม ได้ยินเสียงชัดเจน โดยไม่รบกวนการเรียนการสอนหรือให้ความสนใจผู้เข้ารับการทดลองคนใดคนหนึ่งมากเป็นพิเศษ

ดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต

ในการทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมนักเรียนกลุ่มทดลอง ทั้ง 2 กลุ่ม ตลอด 3 ระยะ คือ ก่อนการทดลอง ขณะทำการทดลอง และหลังการทดลอง แล้วนำคะแนนการบันทึกการสังเกตพฤติกรรมก้าวร้าว ตลอดทั้ง 3 ระยะ มาหาค่าดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต โดยหาค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องระหว่างผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไป การสังเกตจึงจะมีความเชื่อถือได้ และต้องตรงกันอย่างน้อย 4 ครั้งใน 5 ครั้ง (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2530 : 48 - 50 ; อ้างอิงมาจาก Wright. 1966 ; Sulzer and Mayer. 1972 และ ชัยพร วิชชาวุธ. 2523) โดยใช้สูตร

จำนวนช่วงเวลาที่ยืนยันตรงกัน

$$\text{สัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง} = \frac{\text{จำนวนช่วงเวลาที่ยืนยันตรงกัน}}{\text{จำนวนช่วงเวลาที่ยืนยันตรงกัน + จำนวนช่วงเวลาที่ยืนยันต่างกัน}}$$

ในการทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยจะฝึกสังเกตและบันทึกพฤติกรรมนักเรียนจำนวน 8 คน

รวม 8 ครั้ง ๆ ละ 60 นาที เพื่อหาค่าดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต ซึ่งการสังเกตทั้ง 3 ระยะ จะต้องได้ค่าดัชนีความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไป

แบบแผนการวิจัย

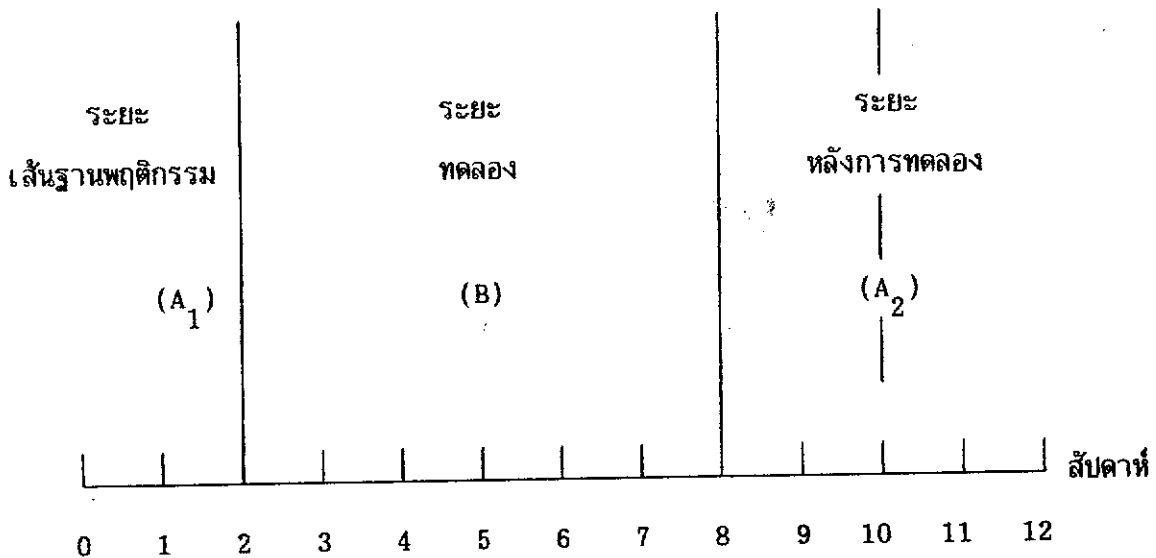
การทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามแบบสลับกลับ (ABA Reversal Design) (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2530 : 148 - 154 ; Alberto and Troutman. 1990 : 161) โดยแบ่งระยะการทดลองดังนี้

ระยะ A₁ เป็นระยะเส้นฐานพฤติกรรม ใช้เวลา 2 สัปดาห์ ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม ในสภาพการเรียนการสอนปกติ โดยที่นักเรียนยังไม่ใช้การควบคุมตนเอง และการปรับเปลี่ยน

ระยะ B เป็นระยะทดลองใช้เวลา 6 สัปดาห์ ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม ในสภาพการเรียนการสอนปกติโดยผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มที่ 1 ควบคุมตนเอง และใช้การปรับเปลี่ยน กับนักเรียนกลุ่มที่ 2

ระยะ A₂ เป็นระยะหลังการทดลอง แบ่งเป็นระยะติดตามผล 2 สัปดาห์ และศึกษาความคงทนอีก 2 สัปดาห์ โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย สังเกตและบันทึกพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่ม ในสภาพการเรียนการสอนปกติ ซึ่งในระยะนี้ไม่มีการใช้การควบคุมตนเอง และการปรับเปลี่ยน

แผนภูมิแสดงระยะต่าง ๆ ของการทดลอง

ภาพประกอบ 1 ภาพแสดงระยะต่าง ๆ ของการทดลอง

การดำเนินการทดลอง 4.3

การวิจัยครั้งนี้เป็นการทดลองแบบสลับกลับ (ABA Reversal Design) โดยแบ่งการทดลองออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 (A₁) หาเส้นฐานพฤติกรรมก้าวร้าวเป็นเวลา 2 สัปดาห์ (สัปดาห์ที่ 1 - 2) ตั้งแต่วันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2534 ถึงวันที่ 26 ธันวาคม พ.ศ. 2534 โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยทำการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ในช่วงการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ เมื่อหมดเวลาสังเกตแล้ว ผู้วิจัยนำผลการบันทึกพฤติกรรมก้าวร้าวมาหาสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องกับผู้ช่วยวิจัย แล้วจดบันทึกเป็นพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนแต่ละคนไว้ โดยในระยะที่ 1 นี้ ยังไม่ได้นำวิธีการควบคุมตนเองและการปรับเปลี่ยนมาใช้กับกลุ่มทดลองและใช้คะแนนดิบของแต่ละคนสำหรับเขียนกราฟเพื่อระดับของพฤติกรรมก้าวร้าว

ระยะที่ 2 (B) เป็นระยะทดลองใช้เวลา 6 สัปดาห์ (สัปดาห์ที่ 3 - 8) ตั้งแต่

วันที่ 6 มกราคม พ.ศ. 2535 ถึงวันที่ 13 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2535 โดยใช้โปรแกรมการควบคุมตนเองกับกลุ่มทดลองที่ 1 ในช่วงเวลาเรียนประดิษฐ์ วันจันทร์เวลา 9.30-10.30 น. และวันพุธเวลา 14.30-15.30 น. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน และในกลุ่มทดลองที่ 2 จะใช้โปรแกรมการปรับสีนใหม่ในช่วงเวลาเรียนประดิษฐ์ ในวันอังคารเวลา 9.30-10.30 น. และวันพฤหัสบดี เวลา 14.30-15.30 น. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย สังเกตและบันทึกพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน และใช้คะแนนดิบของแต่ละคนเขียนกราฟ เพื่อดูความเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมก้าวร้าวในแต่ละทดลอง

ระยะที่ 3 (A_2) เป็นระยะหลังการทดลอง ใช้เวลา 4 สัปดาห์ (สัปดาห์ที่ 9 - 12) ตั้งแต่วันที่ 17 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2535 ถึงวันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2535 ในระยะนี้ ผู้วิจัยติดตามผลการทดลองตั้งแต่สัปดาห์ที่ 9 - 10 ตรงกับวันที่ 17 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2535 ถึงวันที่ 27 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2535 และศึกษาความคงทนของการลดพฤติกรรมก้าวร้าว ตั้งแต่สัปดาห์ที่ 11 - 12 ตรงกับวันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2535 ถึงวันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2535 ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย สังเกตและบันทึกพฤติกรรมในช่วงเวลาเรียนประดิษฐ์ และในระยะนี้ ไม่มีการใช้โปรแกรมการควบคุมตนเอง และโปรแกรมการปรับสีนใหม่

ทุกครั้งทีสิ้นสุดเวลาการสังเกตผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยจะนำผลการบันทึกพฤติกรรมก้าวร้าว มาหาสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง แล้วจัดบันทึกเป็นพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนแต่ละคนไว้ เพื่อนำไปวิเคราะห์ และ เขียนกราฟแสดงการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมก้าวร้าว และถ้าวันใดตรงกับวันหยุด ผู้วิจัยได้ทำการทดลองชดเชย

วิธีจักระทำกับข้อมูล 4. 4

หลังจากได้คะแนนจากการสังเกตแล้วนำมาวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ผลต่างระหว่างพฤติกรรมก้าวร้าวก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนที่ใช้การควบคุมตนเองกับนักเรียนที่ได้รับการปรับสีนใหม่
2. วิเคราะห์พฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน ก่อนและหลังการควบคุมตนเอง
3. วิเคราะห์พฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน ก่อนและหลังการปรับสีนใหม่

4. ใช้คะแนนดิบของนักเรียนแต่ละคนเขียนกราฟ เพื่อดูการเปลี่ยนแปลงของความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวในแต่ละระยะคือ ระยะเส้นฐาน ระยะทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน คือ ค่ามัธยฐาน (Median)

2. สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐาน

2.1 เปรียบเทียบผลต่างของคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนก่อนและหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 โดยใช้การทดสอบของ แมน วิทนี (The Mann - Whitney U Test) (นิภา ศรีไพโรจน์. 2533 : 120 - 128)

คำนวณค่า U โดยใช้สูตร

$$U_1 = n_1 n_2 + \frac{n_1(n_1 + 1)}{2} - \sum R_1$$

$$U_2 = n_1 n_2 + \frac{n_2(n_2 + 1)}{2} - \sum R_2$$

เมื่อ n_1 แทน กลุ่มตัวอย่างที่สุ่มมาจากประชากร กลุ่มที่ 1

n_2 แทน กลุ่มตัวอย่างที่สุ่มมาจากประชากร กลุ่มที่ 2

$\sum R_1$ แทน ผลรวมของอันดับของข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 1

$\sum R_2$ แทน ผลรวมของอันดับของข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 2

2.2 เปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนภายในกลุ่ม ก่อนและหลังการทดลองโดยใช้การทดสอบของวิลคอกซ์ (The Wilcoxon Matched Pairs Signed - Ranks Test)(นิภา ศรีไพโรจน์. 2533 : 91 - 97)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้แทนความหมาย ดังต่อไปนี้

N	แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
R^+	แทน การจัดอันดับค่าผลต่างของพฤติกรรมก้าวร้าวที่สังเกตได้มีค่าเป็นบวก
R^-	แทน การจัดอันดับค่าผลต่างของพฤติกรรมก้าวร้าวที่สังเกตได้ มีค่าเป็นลบ
$\sum R_1$	แทน ผลรวมของค่าแห่งที่ได้จากกลุ่มทดลองที่ 1
$\sum R_2$	แทน ผลรวมของค่าแห่งที่ได้จากกลุ่มทดลองที่ 2
U	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการทดสอบของ แมน-วิทนีย์
T	แทน ผลรวมของค่า R ที่มีจำนวนน้อยกว่าซึ่งได้พิจารณาในการทดสอบของ วิลคอกซัน (Wilcoxon)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. เปรียบเทียบผลต่างของคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าว ก่อนและหลังการทดลองของ นักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 และเปรียบเทียบความคงทนของคะแนนพฤติกรรม ก้าวร้าวของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2
2. เปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ในระยะก่อนและหลัง การใช้การควบคุมตนเอง
3. เปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ในระยะก่อนและหลัง การใช้การปรับสีนไหม
4. แสดงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่ม ทดลองที่ 2 โดยการเขียนกราฟเส้น

ตาราง 1 เปรียบเทียบผลต่างของคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าวก่อนและหลังการทดลองของนักเรียน
กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2

คนที่	กลุ่มทดลองที่ 1 "การควบคุมตนเอง"	อันดับ	กลุ่มทดลองที่ 2 "การปรับสีนใหม่"	อันดับ
1	23	11.5	20	7
2	27	16	23	11.5
3	23	11.5	19	4.5
4	25	14	21	9
5	26	15	15	1
6	20	7	20	7
7	23	11.5	18	2.5
8	18	2.5	19	4.5

$$U = 11^* \quad \sum R_1 = 89 \quad \sum R_2 = 47$$

จากตาราง 1 ค่า U ที่คำนวณได้เท่ากับ 11 และเมื่อ $N_1 = 8$, $N_2 = 8$ ค่า U ที่เปิด
จากตารางมีค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.014 (นิภา ศรีไพโรจน์. 2533 : 283) ซึ่งน้อยกว่า
ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 แสดงว่า พฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนที่ใช้การควบคุมตนเองและ
นักเรียนที่ได้รับการปรับสีนใหม่ลดลงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้อง
กับสมมุติฐานข้อที่ 1 และได้มีการเปรียบเทียบความคงทนของคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน
กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ผลปรากฏว่า ความคงทนของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน
ทั้ง 2 กลุ่ม ไม่แตกต่างกัน (ดูตาราง 4 ในภาคผนวก)

ตาราง 2 เปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ในระยะก่อนและหลังการใช้การควบคุมตนเอง

คนที่	พฤติกรรมก้าวร้าว		ผลต่างของ พฤติกรรม ก้าวร้าว	อันดับ	R ⁻	R ⁺
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง				
1	23	0	23	4		+4
2	27	0	27	8		+8
3	24	1	23	4		+4
4	25	0	25	6		+6
5	26	0	26	7		+7
6	20	0	20	2		+2
7	25	2	23	4		+4
8	19	1	18	1		+1
รวม						+36

**ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

T = 0 **

จากตาราง 2 Critical Values ของ T ในการทดสอบของ วิลคอกซ์ (Wilcoxon Matched Pairs Signed Ranks Test) (นิภา ศรีไพโรจน์. 2533 : 275) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 ค่า T ที่คำนวณได้จะต้องน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1 (N = 8) แสดงว่า ภายหลังจากการใช้การควบคุมตนเองพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 2

ตาราง 3 เปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ในระยะก่อนและหลังการใช้การปรับสีนไหม

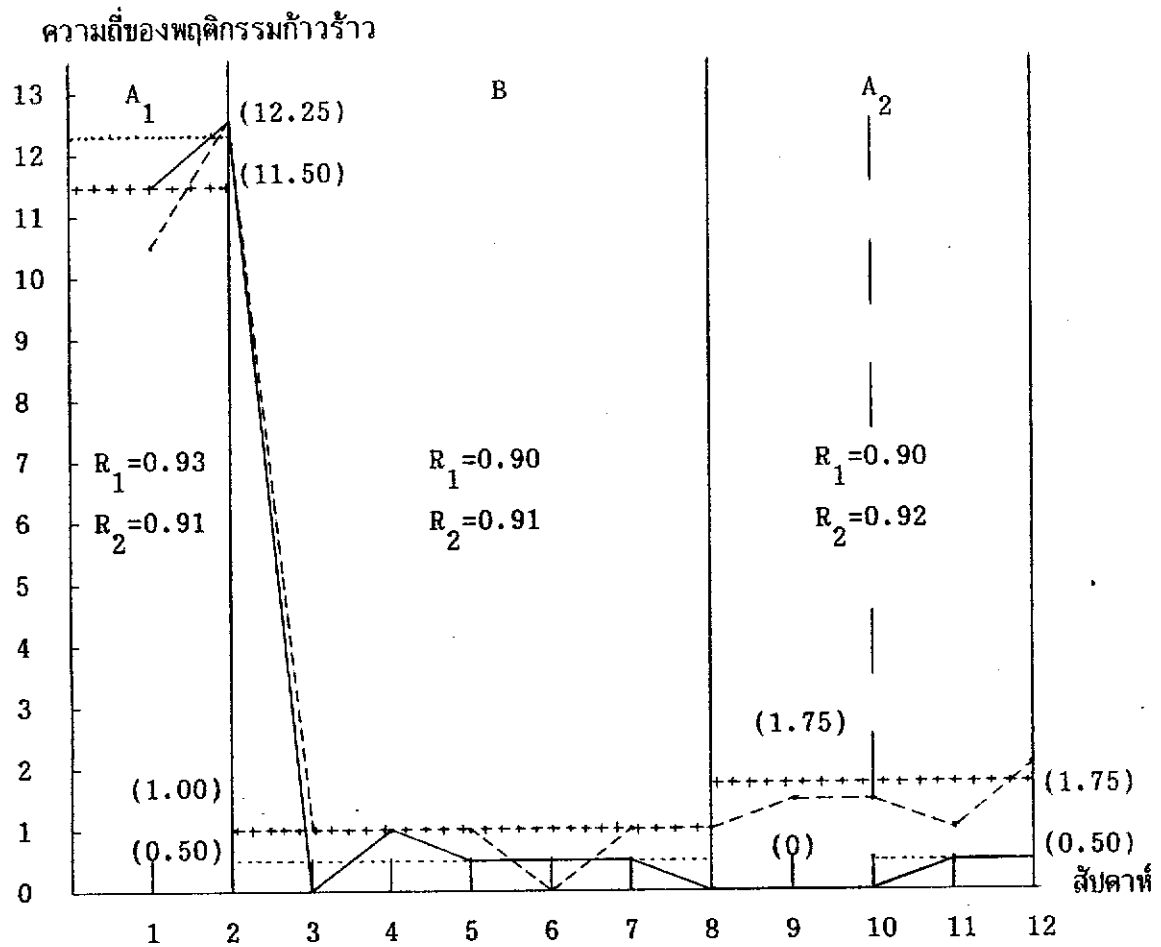
คนที่	พฤติกรรมก้าวร้าว		ผลต่างของพฤติกรรมก้าวร้าว	อันดับ	R ⁻	R ⁺
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง				
1	23	3	20	5.5		+5.5
2	28	5	23	8		+8
3	20	1	19	3.5		+3.5
4	25	4	21	7		+7
5	18	3	15	1		+1
6	24	4	20	5.5		+5.5
7	23	5	18	2		+2
8	21	2	19	3.5		+3.5
รวม						+36

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

T = 0 **

จากตาราง 3 Critical Values ของ T ในการทดสอบของ วิลคอกซัน (Wilcoxon Matched Pairs Signed Ranks Test) (นิภา ศรีไพโรจน์, 2533 : 275) ⁹⁵ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 ค่า T ที่คำนวณได้จะต้องน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1 (N = 8) แสดงว่า ภายหลังการใช้การปรับสีนไหมพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 3

แสดงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 1 ที่ใช้การควบคุมตนเองและกลุ่มทดลองที่ 2 ที่ใช้การปรับสิ่งแวดล้อม โดยการเขียนกราฟเส้น

- ค่ามัธยฐานของความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ในแต่ละสัปดาห์
- ค่ามัธยฐานของความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ในแต่ละสัปดาห์
- ค่ามัธยฐานของความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ในแต่ละช่วง
- +++++ ค่ามัธยฐานของความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ในแต่ละช่วง

ภาพประกอบ 2 มัธยฐานของความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ตลอด 3 ระยะ

จากภาพประกอบ 2 จะเห็นได้ว่าค่ามัธยฐานของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ที่ใช้การควบคุมตนเอง ในระยะเส้นฐานและระยะทดลองลดลงจาก 12.25 เป็น 0.50 และเมื่อพิจารณาค่ามัธยฐานของพฤติกรรมก้าวร้าวในระยะติดตามผลลดลงเป็น 0 และในระยะศึกษาความคงทนเป็น 0.50 แสดงว่า การใช้การควบคุมตนเองทำให้พฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 1 ลดลง

สำหรับกลุ่มทดลองที่ 2 ที่ได้รับการปรับเปลี่ยน ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมก้าวร้าวในระยะเส้นฐานและระยะทดลอง ลดลงจาก 11.50 เป็น 1 และ เมื่อพิจารณาค่ามัธยฐานของพฤติกรรมก้าวร้าวในระยะติดตามผลและในระยะศึกษาความคงทน ลดลงเป็น 1.75

เมื่อเปรียบเทียบค่ามัธยฐานของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ปรากฏว่าในระยะเส้นฐาน กลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่ม มีค่ามัธยฐานของพฤติกรรมก้าวร้าวใกล้เคียงกัน ส่วนในระยะทดลอง ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมก้าวร้าวของทั้ง 2 กลุ่ม ก็ลดลงใกล้เคียงกัน แต่ในระยะติดตามผล ระหว่างสัปดาห์ที่ 9 - 10 ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมก้าวร้าวของกลุ่มที่ 1 ลดลงเล็กน้อย ในขณะที่ค่ามัธยฐานของกลุ่มที่ 2 เพิ่มขึ้นเล็กน้อย และในการศึกษาความคงทนของพฤติกรรมดังกล่าว ระหว่างสัปดาห์ที่ 11 - 12 พบว่า ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมก้าวร้าวทั้ง 2 กลุ่มได้เพิ่มสูงขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมก้าวร้าวของกลุ่มทดลองที่ 2 ได้เพิ่มสูงขึ้นมากกว่าในกลุ่มทดลองที่ 1

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวระหว่างนักเรียนที่ใช้การควบคุมตนเองและการปรับสีนไหม
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนก่อนและหลังการใช้การควบคุมตนเอง
3. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนก่อนและหลังการใช้การปรับสีนไหม

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่ใช้การควบคุมตนเองกับนักเรียนที่ได้รับการปรับสีนไหมมีพฤติกรรมก้าวร้าวลดลงแตกต่างกัน
2. นักเรียนมีพฤติกรรมก้าวร้าวลดลงภายหลังจากการใช้การควบคุมตนเอง
3. นักเรียนมีพฤติกรรมก้าวร้าวลดลงภายหลังจากได้รับการปรับสีนไหม

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเสมียนนารี สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2534 จำนวน 43 คน ที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวในวิชางานประดิษฐ์ ตั้งแต่เบอร์เชนโพล์ที่ 75 ขึ้นไป สภาพครอบครัว บิดา มารดา อยู่ด้วยกัน และมีครูผู้สอนวิชางานประดิษฐ์เป็นคน ๆ เดียวกัน ครูประจำชั้น และครูผู้สอนวิชางานประดิษฐ์ เป็นผู้ประเมินพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนและคัดเลือกนักเรียนดังกล่าว แล้วผู้วิจัยไปสังเกตอีกครั้งหนึ่ง
2. กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

โรงเรียนวัดเสมียนนารี สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2534 ที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวในวิชา
งานประดิษฐ์ จำนวน 16 คน ซึ่งได้จากการสุ่มอย่างมีขั้นตอนจากประชากร แล้วสุ่มอย่างง่ายอีก
ครั้งหนึ่ง เป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มละ 8 คน โดยกลุ่มทดลองที่ 1 ใช้การควบคุมตนเองและ
กลุ่มทดลองที่ 2 ได้รับการปรับสีนไหม

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. แบบประเมินพฤติกรรมก้าวร้าว
2. แบบบันทึกพฤติกรรมก้าวร้าว
3. โปรแกรมการควบคุมตนเอง
4. โปรแกรมการปรับสีนไหม

การดำเนินการทดลอง

1. ระยะก่อนทดลอง

1.1 ผู้วิจัยเลือกผู้ช่วยวิจัยและครูผู้ร่วมการทดลอง

1.2 ผู้วิจัยดำเนินการฝึกครูผู้ร่วมการทดลอง เกี่ยวกับหลักการปรับพฤติกรรมโดย
วิธีการควบคุมตนเองและการปรับสีนไหม จนเข้าใจและสามารถนำไปใช้กับนักเรียนได้ ใช้เวลา
ฝึก 2 สัปดาห์

1.3 ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยฝึกสังเกตและบันทึกพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 8 คน เป็นเวลา 2 สัปดาห์ จนได้ค่าดัชนีความเชื่อมั่น 0.93

2. ระยะดำเนินการทดลอง ใช้เวลา 12 สัปดาห์ ตั้งแต่วันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ.
2534 ถึงวันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2535 การทดลองครั้งนี้เป็นการทดลองแบบสลับกลับ (ABA
Reversal Design) โดยผู้วิจัยแบ่งการทดลองเป็น 3 ระยะ คือ

2.1 ระยะที่ 1 (A_1) เป็นระยะหาเส้นฐานพฤติกรรมโดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยทำ
การสังเกตและบันทึกพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ในสภาพ
การเรียนการสอนปกติ ใช้เวลา 2 สัปดาห์ ตั้งแต่วันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2534 ถึงวันที่ 26
ธันวาคม พ.ศ. 2534 โดยแบ่งเป็นสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ๆ ละ 60 นาที โดยค่าดัชนีความเชื่อมั่น

ของการสังเกตของกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 เป็น 0.93 และ 0.91 ตามลำดับ

2.2 ระยะที่ 2 (B) เป็นระยะทดลองเริ่มตั้งแต่สัปดาห์ที่ 3 - 8 ตั้งแต่วันที่ 6 มกราคม พ.ศ. 2535 ถึงวันที่ 13 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2535 ระยะนี้ผู้วิจัยใช้โปรแกรมการควบคุมตนเองกับกลุ่มทดลองที่ 1 และใช้โปรแกรมการปรับเปลี่ยนใหม่ ในกลุ่มทดลองที่ 2 โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย สังเกตและบันทึกพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน ในกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่ม ใช้เวลา 6 สัปดาห์ ๆ ละ 2 ครั้ง ๆ ละ 60 นาที โดยค่าดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกตของกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 เป็น 0.90 และ 0.91 ตามลำดับ

2.3 ระยะที่ 3 (A₂) เป็นระยะหลังการทดลอง ใช้เวลา 4 สัปดาห์ ตั้งแต่วันที่ 9 - 12 ตรงกับวันที่ 17 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2535 ถึงวันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2535 ระยะนี้ผู้วิจัยแบ่งเป็น 2 ช่วง คือ

สัปดาห์ที่ 9 - 10 ตั้งแต่วันที่ 17 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2535 ถึงวันที่ 27 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2535 เป็นระยะติดตามผล

สัปดาห์ที่ 11 - 12 ตั้งแต่วันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2535 ถึงวันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2535 เป็นการศึกษาความคงทนของการลดพฤติกรรมก้าวร้าว

ในระยะติดตามผลนี้ ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย สังเกตและบันทึกพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในกลุ่มทดลองทั้งสองกลุ่ม หลังจากยุติการใช้ การควบคุมตนเองและการปรับเปลี่ยนแล้ว ใช้เวลา 2 สัปดาห์ ๆ ละ 2 ครั้ง ๆ ละ 60 นาที

ส่วนการศึกษาความคงทนของการลดพฤติกรรมก้าวร้าว ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในกลุ่มทดลองทั้งสองกลุ่มหลังจากยุติการใช้การควบคุมตนเองและการปรับเปลี่ยนแล้ว เป็นเวลา 2 สัปดาห์ ๆ ละ 2 ครั้ง ๆ ละ 60 นาที

3. หลังสิ้นสุดการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

3.1 นำผลการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนมาหาค่าดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต ระหว่างผู้สังเกต 2 คน

3.2 นำผลการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในข้อ 3.1 มาวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติ

3.3 นำเสนอข้อมูลด้วยกราฟเส้นตรง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติดังต่อไปนี้

1. เปรียบเทียบผลต่างของคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าวก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 โดยใช้การทดสอบของ แมน - วิทนี (The Mann-Whitney U Test) และเปรียบเทียบความคงทนของคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 โดยใช้การทดสอบของ แมน - วิทนี (The Mann - Whitney U Test)
2. เปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ในระยะก่อนและหลังการใช้การควบคุมตนเอง โดยใช้การทดสอบของ วิลคอกซ์ (The Wilcoxon Matched Pairs Signed Ranks Test)
3. เปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ในระยะก่อนและหลังการใช้การปรับสีนใหม่ โดยใช้การทดสอบของ วิลคอกซ์ (The Wilcoxon Matched Pairs Signed Ranks Test)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

1. เมื่อเปรียบเทียบผลต่างของคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังการใช้การควบคุมตนเองและการปรับสีนใหม่ ปรากฏว่า พฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในกลุ่มทดลองทั้งสองกลุ่มลดลงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบความคงทนของคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ปรากฏว่า ความคงทนของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนภายหลังการใช้การควบคุมตนเอง และการปรับสีนใหม่ไม่แตกต่างกัน
2. เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ในระยะก่อนและหลังการใช้การควบคุมตนเอง ปรากฏว่า ภายหลังการใช้การควบคุมตนเอง พฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ในระยะก่อนและ

หลังการใช้การปรับสีนใหม่ ปรากฏว่า ภายหลังจากการใช้การปรับสีนใหม่พฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการเปรียบเทียบผลของการควบคุมตนเองและการปรับสีนใหม่ที่มีต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเสมียนนารี สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยมีดังนี้

1. นักเรียนที่ใช้การควบคุมตนเองและนักเรียนที่ได้รับการปรับสีนใหม่มีพฤติกรรมก้าวร้าวลดลงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 1 ที่ตั้งไว้ จากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงว่า พฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนที่ใช้การควบคุมตนเองและนักเรียนที่ได้รับการปรับสีนใหม่ลดลงแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาค่ามัธยฐานของผลต่างของคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม ก่อนและหลังการใช้การควบคุมตนเองและการปรับสีนใหม่ ปรากฏว่า ค่ามัธยฐานของผลต่างของคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนที่ใช้การควบคุมตนเองสูงกว่าค่ามัธยฐานของผลต่างของคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนที่ได้รับการปรับสีนใหม่ แสดงว่าการใช้การควบคุมตนเองทำให้พฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนลดลงมากกว่าการใช้การปรับสีนใหม่ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการควบคุมตนเองเป็นวิธีปรับพฤติกรรมด้วยตนเองอย่างเป็นระบบ ประกอบด้วยการกำหนดเป้าหมายของพฤติกรรม การกำหนดเงื่อนไขการเสริมแรง อีกทั้งนักเรียนได้สังเกต บันทึก และประเมินพฤติกรรมของตนเอง ทำให้นักเรียนได้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเอง ว่าเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี นอกจากนี้นักเรียนยังได้รับแรงเสริมตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ และแรงเสริมที่นักเรียนได้รับนี้เป็นแรงเสริมที่นักเรียนพึงพอใจ ทำให้นักเรียนมีแรงจูงใจในการควบคุมพฤติกรรมตนเองมากขึ้น จากการทำให้นักเรียนสามารถควบคุมพฤติกรรมก้าวร้าวของตนเองได้นั้น ทำให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง ดังที่ เลฟคอร์ท (Lefcourt. 1966 : 206 - 220) พบว่าการที่นักเรียนมีโอกาสเลือกเงื่อนไขผลกรรม เพื่อลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ด้วยตนเองนั้น ทำให้นักเรียนมีแรงจูงใจในการลดพฤติกรรมนั้น ๆ มากขึ้น ฉะนั้นการที่นักเรียนสามารถควบคุมตนเองได้จึงมีค่าเป็นรางวัลอยู่ในตัว แม้เมื่อถอดถอนแรงเสริมออกไปแล้วก็ตาม อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า นักเรียนที่ใช้การควบคุมตนเอง

ยังมีแนวโน้มในการลดพฤติกรรมก้าวร้าวได้มากกว่านักเรียนที่ได้รับการปรับสีนใหม่ สำหรับการปรับสีนใหม่นั้นเป็นวิธีการปรับพฤติกรรมอีกวิธีหนึ่ง โดยการนำสิ่งที่น่าสนใจที่นักเรียนพึงพอใจออกไปจำนวนหนึ่งตามที่กำหนด หลังจากนั้นนักเรียนแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ และแม้ว่าพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์จะลดลงอย่างรวดเร็ว แต่นักเรียนอาจไม่พึงพอใจที่ถูกวางเงื่อนไขว่า หากแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวจะถูกหักคะแนน จึงทำให้พฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนที่ได้รับการปรับสีนใหม่ลดลงน้อยกว่าพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนที่ใช้การควบคุมตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสัมฤทธิ์ แก้วพูลศรี (2534 : 58) ที่พบว่า การใช้การเสริมแรงทางบวกทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมก้าวร้าวลดลงมากกว่าการปรับสีนใหม่

นอกจากนี้ ลักษณะที่สำคัญของการควบคุมตนเองคือ บุคคลเป็นผู้ดำเนินการในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้วยตนเอง (Thoresen and Mahoney. 1974 : 11) การควบคุมตนเองเป็นการเพิ่มความสามารถของบุคคลในการควบคุมสิ่งแวดล้อมโดยที่บุคคลจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของตนเอง ทั้งนี้เพราะบทบาทความรับผิดชอบส่วนใหญ่ในการดำเนินการควบคุมตนเอง รวมทั้งการวางเงื่อนไขการเสริมแรงตนเองนั้น อยู่ที่เจ้าของพฤติกรรม จึงเป็นการลดอิทธิพลของบุคคลอื่นลง (Cormier and Cormier. 1979 : 477)

เมื่อพิจารณาระยะคิดตามผลในสัปดาห์ที่ 9 และ 10 พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ที่ใช้การควบคุมตนเองมีพฤติกรรมก้าวร้าวลดลง ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากการควบคุมตนเอง เพราะการควบคุมตนเองนั้น บุคคลควบคุมพฤติกรรมของตนเอง โดยมีบุคคลอื่นเกี่ยวข้องน้อยที่สุด นอกจากนี้ การฝึกให้นักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้การควบคุมตนเอง รู้จักประเมินพฤติกรรมตนเอง ซึ่งการประเมินพฤติกรรมตนเอง ทำให้นักเรียนรู้ถึงผลของการกระทำของตนเอง ทำให้เกิดกำลังใจที่จะควบคุมตนเองต่อไป อันเป็นการเสริมแรงต่อพฤติกรรมของตนเอง ซึ่งจะทำให้นักเรียนสามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองได้ แม้จะไม่มีเสริมแรงจากภายนอกเลยก็ตาม (Bolstad and Johnson. 1972 : 443 - 454) ส่วนวิธีการปรับสีนใหม่นั้น นักเรียนที่ได้รับการปรับสีนใหม่มีการควบคุมจากภายนอก เมื่อยุติการปรับสีนใหม่แล้ว พฤติกรรมก้าวร้าวที่ลดลงมีแนวโน้มจะกลับคืนสู่สภาพเดิม ซึ่งแนวคิดนี้ได้รับการสนับสนุนจาก วิลสัน และ โอเลอรี (Wilson and O'leary. 1980 : 217) ที่กล่าวไว้ว่า โปรแกรมการปรับพฤติกรรมที่เป็นการควบคุมจากภายนอก ไม่สามารถทำให้พฤติกรรมเปลี่ยนแปลงได้ในระยะยาว

นอกจากนี้ การเปรียบเทียบความคงทนของคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนระหว่างกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่ม ในสัปดาห์ที่ 11 - 12 พบว่า ความคงทนของคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่ม ไม่แตกต่างกัน แสดงว่าวิธีการควบคุมตนเองและการปรับเปลี่ยน สามารถปรับพฤติกรรมก้าวร้าวให้ลดลงได้ และการที่นักเรียนในกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่ม มีความคงทนของพฤติกรรมก้าวร้าวไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่า นักเรียนเกิดการเรียนรู้ในการปรับพฤติกรรมก้าวร้าวของตนเอง และในช่วงศึกษาความคงทนเป็นช่วงเวลา ที่นักเรียนสอบภาคปฏิบัติ นักเรียนได้ตั้งใจประดิษฐ์งานส่งครู เพื่อต้องการคะแนน จึงทำให้นักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม มีพฤติกรรมก้าวร้าวไม่แตกต่างกัน

2. ภายหลังจากใช้การควบคุมตนเอง พฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 2 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะว่าการควบคุมตนเองเป็นวิธีการปรับพฤติกรรมด้วยตนเองอย่างเป็นระบบ นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายของพฤติกรรม เจือปนไขการเสริมแรง นักเรียนได้สังเกตและบันทึกพฤติกรรมด้วยตนเอง ประเมินพฤติกรรมตนเอง พร้อมทั้งได้รับแรงเสริมที่ได้กำหนดไว้ ทำให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจ เกิดแรงจูงใจที่จะลดพฤติกรรมก้าวร้าวของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วารุณีย์ จันทร์แสงสุก (2525 : 26 - 27) ที่พบว่า ผลของการสังเกตและการเสริมแรงตนเอง ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมสนใจการเรียนเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ บภาวดี แจ็งศิริ (2527: บทคัดย่อ) ที่พบว่า การควบคุมตนเอง สามารถลดพฤติกรรมก่อนนอนในชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้ และอรนงค์ วิทยานิพนธ์ (2533 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาพบว่า วิธีการควบคุมตนเองสามารถลดพฤติกรรมก่อนนอนในห้องสมุดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ลงได้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ แดรบแมน และคณะ (Drabman and others. 1973 : 10 - 16) ซึ่งพบว่า การใช้วิธีสังเกตและประเมินตนเอง ทำให้พฤติกรรมก่อนนอนในชั้นเรียนลดลง และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ โบลสตัด และ จอห์นสัน (Bolstad and Johnson. 1972 : 443 - 454) ซึ่งพบว่าการฝึกกระบวนการควบคุมตนเอง มีประสิทธิภาพในการลดพฤติกรรมก่อนนอนในชั้นเรียนมากกว่าการเสริมแรงจากภายนอก

3. ภายหลังจากใช้การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 3 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะว่า

การปรับสัณโหมเป็นวิธีการปรับพฤติกรรม โดยนำสิ่งทีนักเรียนพึงพอใจออกไปจำนวนหนึ่ง เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่งในการทดลองครั้งนี้ ได้มีการวางเงื่อนไขว่า หากนักเรียนแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวนักเรียนจะถูกหักคะแนนความประพฤติในวิชางานประดิษฐ์ เงื่อนไขดังกล่าวนี้ ทำให้นักเรียนได้ระมัดระวังในการแสดงพฤติกรรม จึงทำให้พฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนลดลง ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ เบอร์นาร์ด และคนอื่น ๆ (Barnard and others. 1974 : 49 - 59) ได้ศึกษาพบว่า การเสริมแรงทางบวกด้วยเบี้ยอรรถกรร่วมกับการปรับสัณโหม ทำให้ความถี่ของพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ลดลง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สัมฤทธิ์ แก้วพูลศรี (2534 : 59 - 60) ที่พบว่าการใช้การปรับสัณโหมทำให้พฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ลดลงได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ในการนำวิธีการควบคุมตนเองและการปรับสัณโหมไปใช้นั้น ผู้ที่จะนำไปใช้ต้องศึกษาและทำความเข้าใจ จุดมุ่งหมาย ลำดับขั้นตอน ของวิธีการดังกล่าว ก่อนจะนำไปใช้ปรับพฤติกรรมใด ๆ ของนักเรียนหรือบุคคลอื่น ๆ

1.2 ในระยะทดลองก่อนที่จะยุติการให้แรงเสริมแก่นักเรียนในกลุ่มที่ใช้การควบคุมตนเอง ผู้วิจัยควรให้แรงเสริมเป็นครั้งคราว มิใช่ยุติการให้แรงเสริมทันที

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัย

เนื่องจากวิธีการควบคุมตนเองและการปรับสัณโหมสามารถทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมก้าวร้าวลดลงได้ ดังนั้นจึงควรนำวิธีดังกล่าวไปทดลองใช้ในการปรับพฤติกรรมด้านอื่น ๆ เช่น พฤติกรรมหนีเรียน พฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน พฤติกรรมไม่มีระเบียบวินัย เป็นต้น

บรรณาการ

บรรณานุกรม

- เคโซ สนวนนท์. บทานุกรมจิตวิทยา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2520.
- ธีรวัฒน์ นิจนตร. สภาพเชิงจิต-สังคมในโรงเรียนกับสุขภาพจิตของนักเรียนวัยรุ่นในเขต
กรุงเทพมหานคร. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ศ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.
- ธำรง ทศนาญสี และคนอื่น ๆ. "พฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กนักเรียน. วารสารจิตวิทยาคลินิก :
16(2) : 9 - 16 ; ธันวาคม, 2528.
- นิภา ศรีไพโรจน์. สภิตินอนพาราเมตริก. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2533.
- ปกาวดี แจ้งศิริ. ผลของการควบคุมตนเองต่อพฤติกรรมก่อนนอนในชั้นเรียนของนักเรียนระดับ
มัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2527. อัดสำเนา.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. การปรับพฤติกรรมเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย, 2530.
อัดสำเนา.
- พรทิพย์ ทรัพย์สิน. การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่เหมาะสมเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมด่านสำโรง. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.
- เพชรสุตา เพชรใส. การทดลองการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มในการปรับพฤติกรรมก้าวร้าวของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อัดสำเนา.
- ภรณี อินทสร. ผลของการใช้วิธีควบคุมตนเองปรับพฤติกรรมตั้งใจเรียนในห้องเรียนของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ห้า. วิทยานิพนธ์ ค.ศ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2526. อัดสำเนา.
- เรณู ผดุงถิ่น. การใช้การเสริมแรงทางสังคมเพื่อปรับพฤติกรรมก้าวร้าว. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517. อัดสำเนา.

- วารุณีย์ จันท์แสงสุก. ผลของการสังเกตและการเสริมแรงตนเองตามทฤษฎีพรีแมค ต่อพฤติกรรมไม่สนใจเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนอวรางราชดาภิเชก. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2525. อัดสำเนา.
- สมพร สุกตัญญู, ม.ร.ว. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุกับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศ.ค. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530. อัดสำเนา.
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. การปรับพฤติกรรม. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.
- สัมฤทธิ์ แก้วพูลศรี. การเปรียบเทียบการใช้การเสริมแรงทางบวกกับการปรับสีนใหม่ ที่มีต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทับทิมกลาง อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.
- สุจินต์ ผลากรกุล. "วิธีโอเกมทำเด็กก้าวร้าว," ไทยรัฐ, หน้า 3, 14 ; 9 มิถุนายน, 2533.
- หทัย ชิดานนท์, น.พ. "สภาพทางสุขภาพจิตของสังคมไทยกับความมั่นคงของชาติ." วารสารจิตวิทยาคลินิก. 15 : 57 - 60 ; มิถุนายน, 2527.
- อรนงค์ วิทยานิพนธ์. การเปรียบเทียบผลของการควบคุมตนเองและการวางเงื่อนไขเป็นกลุ่มที่มีต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในห้องสมุดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดใหม่ช่องลม กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.
- อรพินทร์ อนงคตระกูล. ผลของการใช้การสอนตนเองต่อการลดความหงุดหงิดของเด็กอายุ 10-12 ปี ในสถานสงเคราะห์เด็ก. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528. อัดสำเนา.
- อัมพร โอตระกูล. "พฤติกรรมก้าวร้าว." วารสารสุขภาพศึกษา. 7 : 63 - 69 ; เมษายน - มีนาคม, 2527.
- "แอลกอฮอล์ - นำสู่อาชญากรรม," จุลสารจากศูนย์ข้อมูล คบอส. 1(2) : 15 ; มกราคม - มีนาคม, 2534.

- Alberto, Paul A. and Anne C. Troutman. Applied Behavior Analysis for Teachers. Ohio : Merril Publishing Company, 1990.
- Bailey, John S. and Itawa A. Brian. "Reward Vs. Cost Token Systems : An Analysis of the Effects on Students and Teacher," Proceeding of the 81 st Annual Convention of the American Psychological, Montreal. 8 : 893 - 894 ; 1973.
- Baker, John W. and Holzworth Annette. "Social Histories of Successful and Unsuccessful Children," Child Development, 32 : 131 - 149 ; March, 1961.
- Berkowitz, L. Advance in Experimental Social Psychology. New York : Academic Press, 1964.
- Bernard, Christophersen and Motrose Wolf. "Teaching Children Appropriate Shopping Behavior Through Parent Training in the Supermarket Setting," Journal of Applied Behavior Analysis. 1 : 49 -59 ; Spring 1977.
- Boldstad, Orin D. and Stephen M. Johnson. "Self-Regulation in the Modification of Disruptive Classroom Behavior," Journal of Applied Behavior Analysis. 5 : 443 - 454 ; 1972.
- Brigham, Thomas A. Handbook of Applied Behavior Analysis : Social and Instruction Process. New York : Irvington, 1978.
- Camp, B.W. and others. "Think Aloud : A Program for Developing Self - Control in Young Aggressive Boys," Journal of Abnormal Child Psychology. 5 : 157 - 169, 1977.
- Coleman, Gardner and Jacquelyn Lea. "A Comparative Study on The Assertiveness of Black and White Women of the University Level," Dissertation Abstracts International. 38 : 5924 - A ; April, 1978.
- Cormier, William H. and Sherilyn L. Cormier Interviewing Strategies for Helpers : A Guide to Assessment, Treatment, and Evaluation. California : Brooks/Cole Publishing Company, 1979.

- Downing, Lester N. Guidance and Counseling Services : An Introduction. New York:McGraw-Hill, 1968.
- Drabman, Ronald S. and others. "Teaching Self - Control to Disruptive Children." Journal of Abnormal Psychology. 82 : 10 - 16 ; 1973.
- Goldstein, Jeffrey H. Aggression and Crimes of Violence, New York : Oxford University Press, 1975.
- Hart, Betty M. and others. "Effect of Contingent and Noncontigent Social Reinforcement on the Cooperative Play of a Preschool Child." Journal of Applied Behavior analysis. 1 : 73 - 76 ; May, 1968.
- Johnson, Stephen M. "Self-Reinforcement Versus External Reinforcement in Behavior Modification with Children." Developmental Psychology. 3 : 147 - 148 ; 1970.
- Kanfer, Frederick H. and Jeanne S. Phillips. Learning Foundations of Behavior Theory. New York : John Wiley & Sons, 1970.
- Kazdin, Alen E. Behavior Modification in Applied Setting. Homewood, Illinois : Dorsey Press, 1975.
- Lefcourt, H.M. "Internal versus External Control of Reinforcement : A Review," Psychological Bulletin. 65 : 206 - 220 ; 1966.
- McGargee, E.I. "Undercontrolled and Over Controlled Personality Type in Extreme Antisocial Aggression," Psychological Monographs. 1966.
- Penner, Louis. A Social Psychology : A Contemporary Approaches. New York : Oxford University Press, 1978.
- Perri, M.G. and C.S. Richards. "An Investigation of Naturally Occurring Episodes of Self - Controlled Behaviors," Journal of Counseling Psychology. 24 : 177 - 183 ; 1977.

- Sagotsky, Gerald. and others. "Training Children's Self - Control : A Field Experiment in Self - Monitoring and Goal - Setting in the Classroom," Journal of Experimental Child Psychology. 25 : 242 - 256 ; 1978.
- Scott, P.B., Roger, B. and R.Y. Marian. "School Reinforcement under Nature Conditions," Child Development. 1 : 38 - 76 ; July, 1967.
- Skinner, B.F. Science and Human Behavior. New York : Macmillan, 1953.
- Thomas, John D. and Mangere College. "Accuracy of Self - Assessment of On-Task Behavior by Elementary School Children," Journal of Applied Behavior Analysis. 9 : 209 - 210 ; 1976.
- Thoresen, Carl E. and Michael J. Mahoney. Behavioral Self- Control. New York : Holt, Rinehart and Winston, 1974.
- Watson, David L. and Roland G. Tharp. Self-Directed Behavior : Self-Modification for Personal Adjustment. California : Brooks/Cole Publishing Company, 1972.
- Wilson, Terence G. and Daniel K.O. Leary. Principles of Behavior Therapy. New Jersey : Prentice - Hall, 1980.
- Worchel, Stephen and Joel Cooper. Understanding Social Psychology. New York : The Dossey press, 1979.

ภาคผนวก

1. แบบประเมินพฤติกรรมก้าวร้าว
2. แบบบันทึกพฤติกรรมตนเอง (สำหรับนักเรียน)
3. แบบบันทึกพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน (สำหรับผู้วิจัย)
4. แบบสำรวจตัวเสริมแรง
5. แบบบันทึกรายงานการหักคะแนนของนักเรียน
6. โปรแกรมการควบคุมตนเอง
7. โปรแกรมการปรับเปลี่ยน
8. กราฟแสดงความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนเป็นรายบุคคลตลอด 3 ระยะ
9. ตารางเปรียบเทียบความคงทนของคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน
กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2
10. ตารางแสดงความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวเป็นรายบุคคลของนักเรียนใน
กลุ่มทดลองที่ 1 ตลอด 3 ระยะ
11. ตารางแสดงความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวเป็นรายบุคคลของนักเรียนใน
กลุ่มทดลองที่ 2 ตลอด 3 ระยะ

แบบประเมินพฤติกรรมก้าวร้าว

ผู้ประเมิน [] ครูประจำชั้น [] ครูสอนวิชาภาษาอังกฤษ

ผู้ถูกประเมิน _____ ชั้น _____

คำชี้แจง

พฤติกรรมก้าวร้าว หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกทางด้านภาษาถ้อยคำ (Verbal Language) และภาษาท่าทาง (Body Language) ที่สามารถสังเกตได้ ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวทำให้เพื่อนอับอาย เสียหาย ไม่พอใจ หรือไม่สบายใจ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. พฤติกรรมก้าวร้าว ด้านภาษาถ้อยคำ ได้แก่ ตวาด ตะโกน คำด้วยถ้อยคำหยาบคาย พูดเยาะเย้ย พูดปมผู้อื่น พูดโอ้อวด

2. พฤติกรรมก้าวร้าว ด้านภาษาท่าทาง ได้แก่ ตะ ตี ขว้างปาสิ่งของ ผลัก กีบ เขกศีรษะ ชกต่อย

แบบประเมินฉบับนี้เป็นแบบประเมินพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน โดยให้ผู้ประเมินนึกถึงพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนที่เกิดขึ้นจริงตามเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

การให้คะแนน

ให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตรงกับพฤติกรรมที่นักเรียนแสดง

3	หมายถึง	นักเรียนแสดงพฤติกรรมบ่อยมาก
2	หมายถึง	นักเรียนแสดงพฤติกรรมบ่อย
1	หมายถึง	นักเรียนแสดงพฤติกรรมน้อย
0	หมายถึง	นักเรียนไม่แสดงพฤติกรรม

พฤติกรรมก้าวร้าว	พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออก	ความถี่ของพฤติกรรม			
		3	2	1	0
1. ด้านถ้อยคำ (Verbal Language)	<ul style="list-style-type: none"> - ทวาด - ตะโกน - คำด้วยถ้อยคำพยาบายคาย - พุดเยาะเย้ย - พุดข่มขู่ผู้อื่น - พุดใช้อวด 				
2. ด้านท่าทาง (Body Language)	<ul style="list-style-type: none"> - เตะ - ตี - ขว้างปาสิ่งของ - ผลัก - ถีบ - เขกศีรษะ - ชกต้อย 				
	รวม				

แบบบันทึกพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน (สำหรับผู้วิจัย)

คำชี้แจง

พฤติกรรมก้าวร้าว หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกทางด้านภาษาถ้อยคำ (Verbal Language) และภาษาท่าทาง (Body Language) ที่สามารถสังเกตได้ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวทำให้เพื่อนอับอาย เสียหาย ไม่พอใจ หรือไม่สบายใจดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. พฤติกรรมก้าวร้าวด้านภาษาถ้อยคำ ได้แก่ ตวาด ตะโกน ตำด้วยถ้อยคำพยาบาย พุดเยาะเย้ย พุดข่มขู่ผู้อื่น พุดไอ้อวด
2. พฤติกรรมก้าวร้าวด้านภาษาท่าทาง ได้แก่ ตะ คี ขว้างขว้างของ ผลัก ถีบ เขกศีรษะ ขกค่อย

การให้คะแนน

1. ในช่วงเวลาที่สังเกตนักเรียน ถ้านักเรียนแสดงพฤติกรรมใด ไม่ว่าจะแสดงพฤติกรรมกี่ครั้งก็ตาม ให้ใส่เลข 1 ลงในช่องตรงกับพฤติกรรมที่นักเรียนแสดง
2. ถ้านักเรียนไม่แสดงพฤติกรรมในช่วงเวลาที่สังเกตนักเรียน ให้ใส่เลข 0 ลงในช่องตรงกับพฤติกรรมที่นักเรียนไม่แสดง

แบบสำรวจตัวเสริมแรง

ชื่อ _____ นามสกุล _____

ชั้นประถมศึกษาปีที่ _____

คำชี้แจง

จงเรียงลำดับสิ่งที่นักเรียนต้องการมากที่สุดไปหาสิ่งที่นักเรียนต้องการน้อยที่สุด 7 อันดับ
โดยให้หมายเลข 1 เป็นสิ่งที่นักเรียนต้องการมากที่สุด

- _____ สมุดปกแข็ง
- _____ สมุดปกอ่อน
- _____ หนังสือการ์ตูน
- _____ คินสอ
- _____ ยางลบคินสอ
- _____ ยางลบหมึก
- _____ ปากกาลูกลิ้นสีน้ำเงิน
- _____ ปากกาลูกลิ้นสีแดง
- _____ ไม้บรรทัด
- _____ ขนมหิ้ง ไล่สับปะรด
- _____ กล่องใส่คินสอ
- _____ ขนมหิ้งสำเร็จรูป
- _____ ขนมหิ้งไฮ
- _____ นมกล่อง UHT
- _____ ข้าวถาด
- _____ เยลลี่
- _____ อื่น ๆ (ระบุ).....

แบบบันทึกรายงานการหักคะแนนของนักเรียน

ชื่อ _____ นามสกุล _____

ชั้นประถมศึกษาปีที่ _____

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	จำนวนพฤติกรรม ก้าวร้าวที่แสดง	จำนวนคะแนน ที่ถูกหัก	จำนวนคะแนน ที่เหลือ
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				

โปรแกรมการควบคุมตนเอง

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์
1 เวลา 60 นาที	ปฐมนิเทศ	<p>1. เพื่อให้นักเรียนที่รับการทดลองทราบจุดมุ่งหมายในการปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรมก้าวร้าวของตนเอง</p> <p>2. เพื่อเตรียมนักเรียนให้พร้อมที่จะใช้วิธีควบคุมตนเองในการลดพฤติกรรมก้าวร้าวในห้องเรียน</p>	<p>1. ผู้วิจัยชี้แจงให้นักเรียนที่เข้ารับการทดลองในกลุ่มทดลองที่ 1 ทราบจุดมุ่งหมายในการทดลอง วิธีการควบคุมตนเอง การสังเกตและการบันทึกพฤติกรรมตนเอง</p> <p>2. ให้นักเรียนทำแบบสำรวจตัวเสริมแรง</p> <p>3. ผู้วิจัยชี้แจงให้นักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 1 ทราบถึงพฤติกรรมที่จะสังเกต</p> <p>4. แจกแบบบันทึกการสังเกตให้นักเรียนแล้วให้ฝึกสังเกตและบันทึกพฤติกรรมก้าวร้าวของตนเอง</p> <p>5. นักเรียนนำผลการบันทึกพฤติกรรมก้าวร้าวของตนเองมาส่งผู้วิจัยเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของการสังเกตของนักเรียนกับผู้วิจัยและต้องได้ค่าสัมประสิทธิ์ของความสอดคล้อง</p>	<p>1. แบบสำรวจตัวเสริมแรง</p> <p>2. แบบบันทึกพฤติกรรมก้าวร้าวสำหรับนักเรียน</p>

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์
			<p>0.80 ขึ้นไปเท่านั้น จึงจะได้ รับการเสริมแรงตามเงื่อนไข การเสริมแรง</p> <p>6. ผู้วิจัยแจ้งเงื่อนไขการ เสริมแรงให้นักเรียนทราบ นั่นคือนักเรียนแต่ละคนจะได้ รับการเสริมแรงตามที่ได้เลือก ไว้โดย ถ้านักเรียนไม่แสดง พฤติกรรมก้าวร้าวเลย จะได้ รับตัวเสริมแรงที่นักเรียนเลือก ไว้ลำดับที่ 1 และถ้านักเรียน แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวจำนวน 1 ครั้ง จะได้รับตัวเสริมแรง ที่นักเรียนเลือกไว้ลำดับที่ 2 และถ้านักเรียนแสดงพฤติกรรม ก้าวร้าวจำนวน 2 ครั้ง จะได้ ได้รับตัวเสริมแรงที่นักเรียน เลือกไว้ลำดับที่ 3 ตามลำดับ แต่ถ้าล้มประสิทธิภาพความสอดคล้อง มีค่าไม่ถึง 0.80 ให้ใช้ คะแนนจากแบบบันทึกของผู้วิจัย และผู้ช่วยวิจัยเป็นเกณฑ์ในการ รับตัวเสริมแรง</p>	

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์
			7. นัดวันและเวลาที่จะทำการทดลอง	
2-13 เวลา 60 นาที	เริ่มการทดลอง	เพื่อศึกษาว่าการควบคุมตนเองจะทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมก้าวร้าวในห้องเรียนลดลงหรือไม่	ตั้งแต่ครั้งที่ 2-13 ผู้วิจัยดำเนินการทุกครั้งเป็นขั้นตอนดังนี้ 1. ให้นักเรียนใช้วิธีการควบคุมตนเองตามที่ได้ฝึกปฏิบัติในครั้งที่ 1 เมื่อเข้าเรียนในชั่วโมงวิชางานประดิษฐ์โดยการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมตนเองเป็นจำนวนครั้งที่ได้แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวออกมาทั้งหมดในชั่วโมงวิชางานประดิษฐ์ 2. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนกลุ่มที่ 1 ตามวันและเวลาที่ได้ตกลงกันไว้ โดยอยู่ในตำแหน่งที่เห็นพฤติกรรมของนักเรียนได้ชัดเจนและไม่รบกวนการเรียนการสอนไม่ให้ความสนใจแก่นักเรียนคนใดคนหนึ่งเป็นพิเศษและไม่ให้	1. แบบบันทึกพฤติกรรมก้าวร้าวสำหรับผู้วิจัย 2. แบบบันทึกพฤติกรรมก้าวร้าวสำหรับนักเรียน 3. แบบบันทึกรายงานการได้รับการเสริมแรง 4. สิ่งของที่ใช้ในการเสริมแรง เช่น สมุด ปากกา ไม้บรรทัด

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์
			<p>นักเรียนเห็นแบบบันทึกพฤติกรรม</p> <p>3. เมื่อหมดเวลาการสังเกต แล้วผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยตรวจสอบความสอดคล้องของการสังเกตของผู้วิจัยกับของนักเรียนแต่ละคน ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องที่มีค่าตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไปเท่านั้น จึงจะได้รับการเสริมแรงตามเงื่อนไขการเสริมแรง</p> <p>4. นักเรียนได้รับการเสริมแรงตามข้อตกลงไว้ในเวลาหลังเลิกเรียน</p>	
14 เวลา 60 นาที	ปัจฉิมนิเทศ	เพื่อสรุปผลการใช้การควบคุมตนเอง	<p>1. ให้ผู้รับการทดลองกล่าวถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการทดลองโดยวิธีควบคุมตนเองหลังจากนั้นผู้วิจัยกล่าวสรุปเพิ่มเติม</p> <p>2. ผู้วิจัยกล่าวขอใจผู้รับการทดลองที่ให้ความร่วมมือในการทดลองและกล่าวปิดการทดลอง</p>	

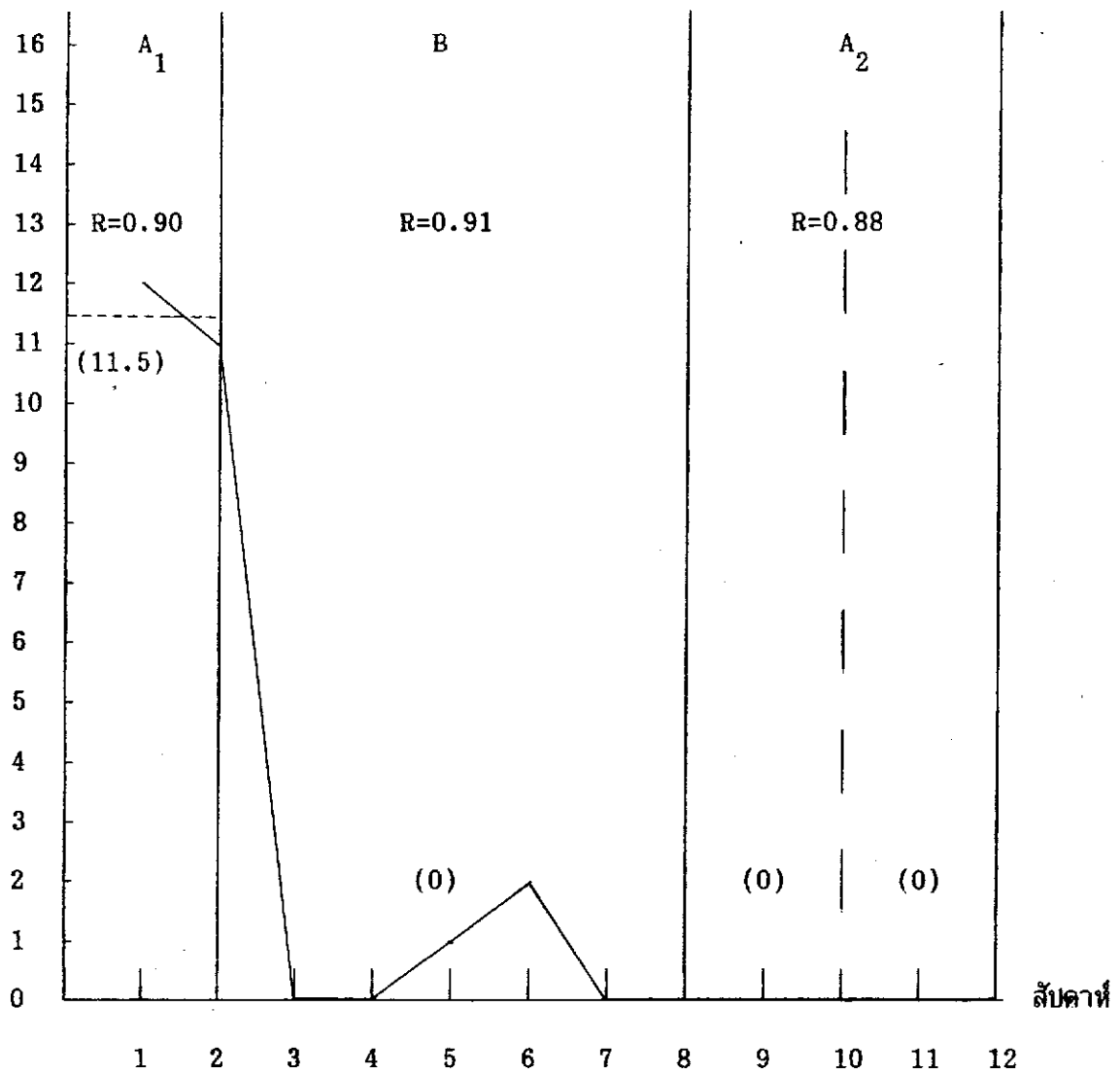
โปรแกรมการปรับสีนไหม

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์
1 เวลา 60 นาที	ปฐมนิเทศ	1. เพื่อให้นักเรียน ที่รับการทดลองได้ ทราบจุดมุ่งหมาย ในการปรับปรุงแก้ ไขพฤติกรรมก้าว ร้าวของตนเอง และข้อตกลงใน การใช้การปรับ สีนไหม	1. ผู้วิจัยแจ้งให้นักเรียนที่รับ การทดลองในกลุ่มทดลองที่ 2 ทราบจุดมุ่งหมายในการ ทดลอง 2. ผู้วิจัยและนักเรียนกลุ่ม ทดลองที่ 2 ร่วมกันกำหนด เงื่อนไขในการปรับสีนไหม โดยครูได้ตั้งคะแนนความ ประพฤติไว้คนละ 50 คะแนน และนักเรียนจะถูกหักคะแนน ทุกครั้งที่แสดงพฤติกรรมก้าว ร้าว ในวิชางานประดิษฐ์ และคะแนนที่เหลือจะนำไป รวมกับคะแนนสอบปลายภาค เพื่อให้เกรดในวิชางาน ประดิษฐ์ 3. นัดวันและเวลาที่จะทำ การทดลองครั้งแรกจนถึง วันสิ้นสุดการทดลอง	1. แบบบันทึก รายงานการ หักคะแนนของ นักเรียน

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์
2 -13 เวลา 60 นาที	การปรับ สีนใหม่	1 เพื่อศึกษาว่าการ ใช้การปรับสีนใหม่ จะทำให้พฤติกรรม ก้าวร้าวของนัก เรียนในกลุ่ม ทดลอง ที่ 2 ลดลงหรือไม่	ตั้งแต่ครั้งที่ 2-13 ผู้วิจัย ดำเนินการทุกครั้งเป็นขั้น ตอน ดังนี้ 1. ให้นักเรียนเข้าเรียน วิชางานประดิษฐ์โดยจัดการ เรียนการสอนตามปกติ 2. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย สังเกตและบันทึกพฤติกรรม ก้าวร้าวของนักเรียนกลุ่มที่ 2 ตามวันและเวลาที่ได้ตกลง กันไว้ โดยผู้วิจัยและผู้ช่วย วิจัยอยู่ในตำแหน่งที่เห็น พฤติกรรมของนักเรียนได้ชัด เจน ไม่รบกวนการเรียน การสอน ไม่ให้ความสนใจ แก่นักเรียนคนใดคนหนึ่งเป็น พิเศษ และไม่ให้นักเรียน เห็นแบบบันทึกพฤติกรรม 3. เมื่อหมดเวลาการ สังเกตแล้ว ผู้วิจัยและผู้ช่วย วิจัย ตรวจสอบความสอด คล้องของการสังเกตที่บันทึก ให้ตรงกัน โดยมีคำดัชนี	1.แบบบันทึก พฤติกรรมก้าว ร้าวสำหรับ ผู้วิจัย 2.แบบบันทึก รายงานการ พักคะแนนของ นักเรียน

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์
			<p>ความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไป หลังจากนั้น ครูผู้สอน จะหักคะแนนนักเรียนคนที่ แสดงพฤติกรรมก้าวร้าว ครั้งละ 1 คะแนน</p> <p>3. เมื่อสิ้นสุดการทดลอง แต่ละครั้ง ครูผู้สอนจะแจ้ง ให้นักเรียนทราบเป็นรายบุคคลว่า จะเหลือคะแนนคนละเท่าไร เพื่อจะนำไป รวมกับผลการสอบวิชางาน ประดิษฐ์ตอนปลายภาคเรียน</p>	
14 เวลา 60 นาที	ปัจฉิม นิเทศ	เพื่อสรุปผลการใช้ การปรับสินไหม	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้ผู้รับการทดลองกล่าวถึงประโยชน์ของการเข้าร่วมการทดลองโดยใช้วิธีปรับสินไหมหลังจากนั้นผู้วิจัยกล่าวสรุปเพิ่มเติม 2. ผู้วิจัยกล่าวขอใบอนุญาตนใจผู้รับการทดลอง ที่ให้ความร่วมมือในการทดลองและกล่าวปิดการทดลอง 	

ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าว

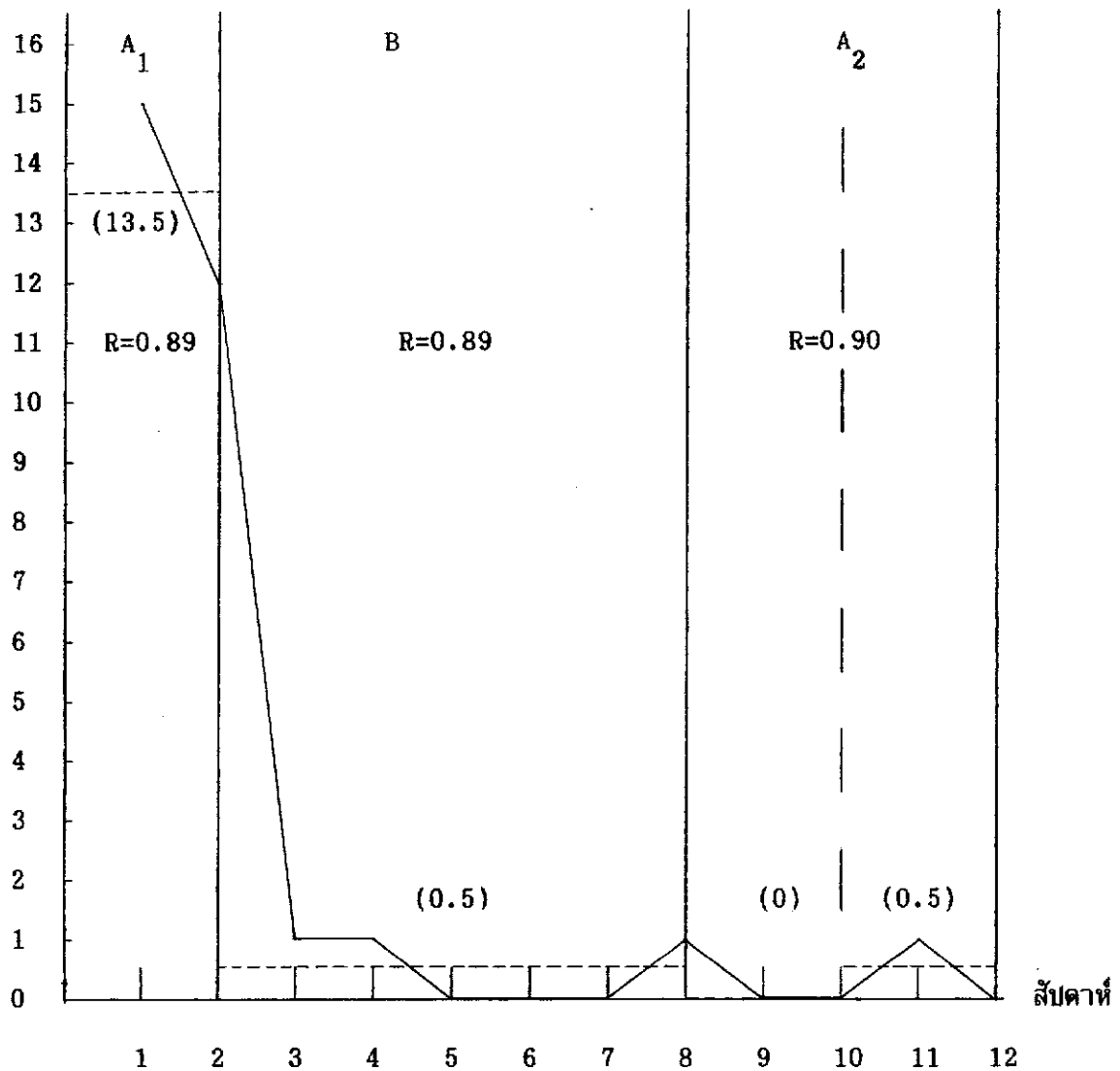

- ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในแต่ละสัปดาห์
- ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในแต่ละช่วง

ภาพประกอบ 3 ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนคนที่ 1 ในกลุ่มทดลองที่ 1

ตลอด 3 ระยะ

ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าว

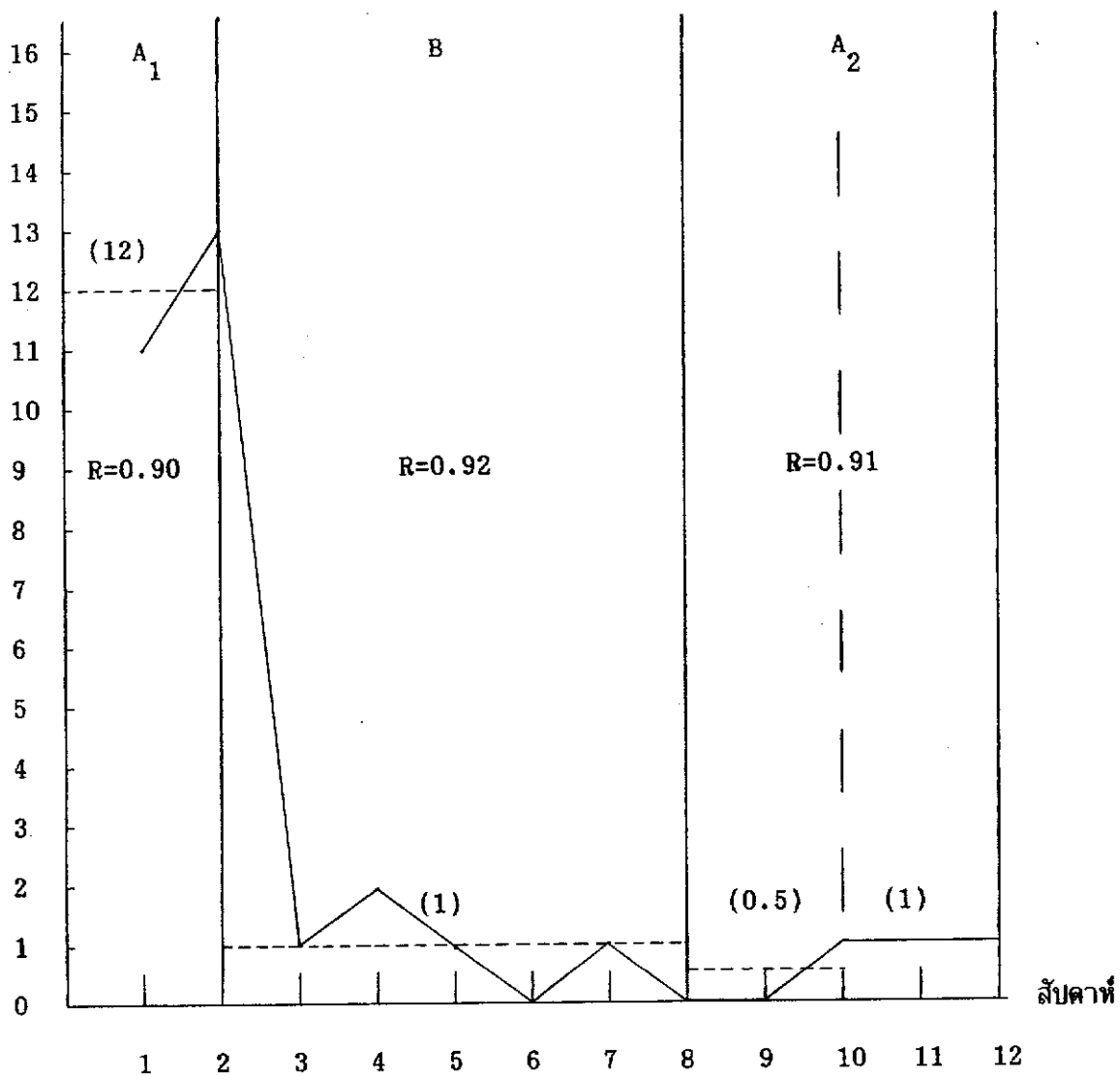
———— ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในแต่ละสัปดาห์

----- ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในแต่ละช่วง

ภาพประกอบ 4 ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนคนที่ 2 ในกลุ่มทดลองที่ 1

ตลอด 3 ระยะ

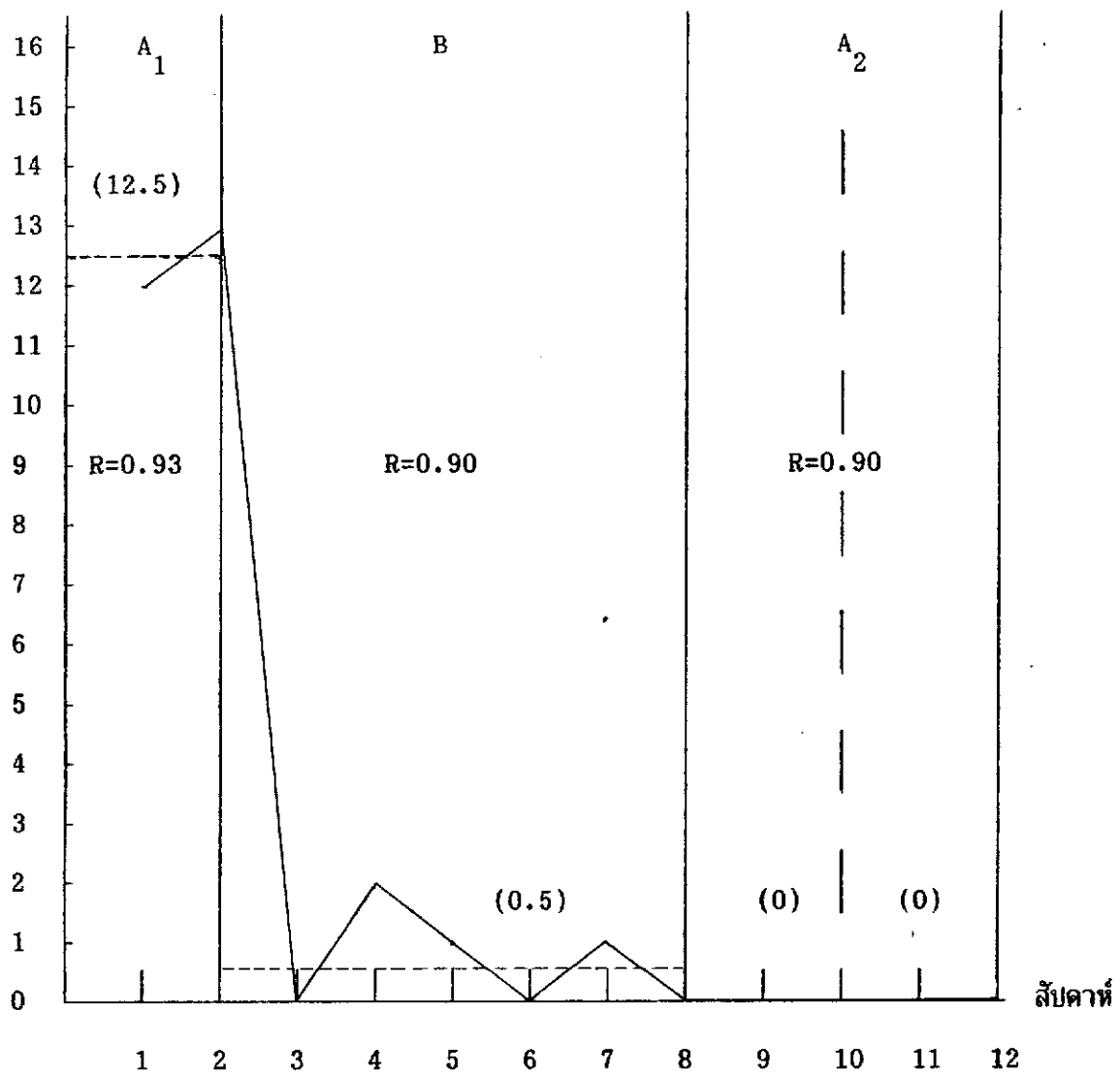
ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าว

———— ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในแต่ละสัปดาห์
 - - - - - ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในช่วง

ภาพประกอบ 5 ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนคนที่ 3 ในกลุ่มทดลองที่ 1
 ตลอด 3 ระยะ

ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าว

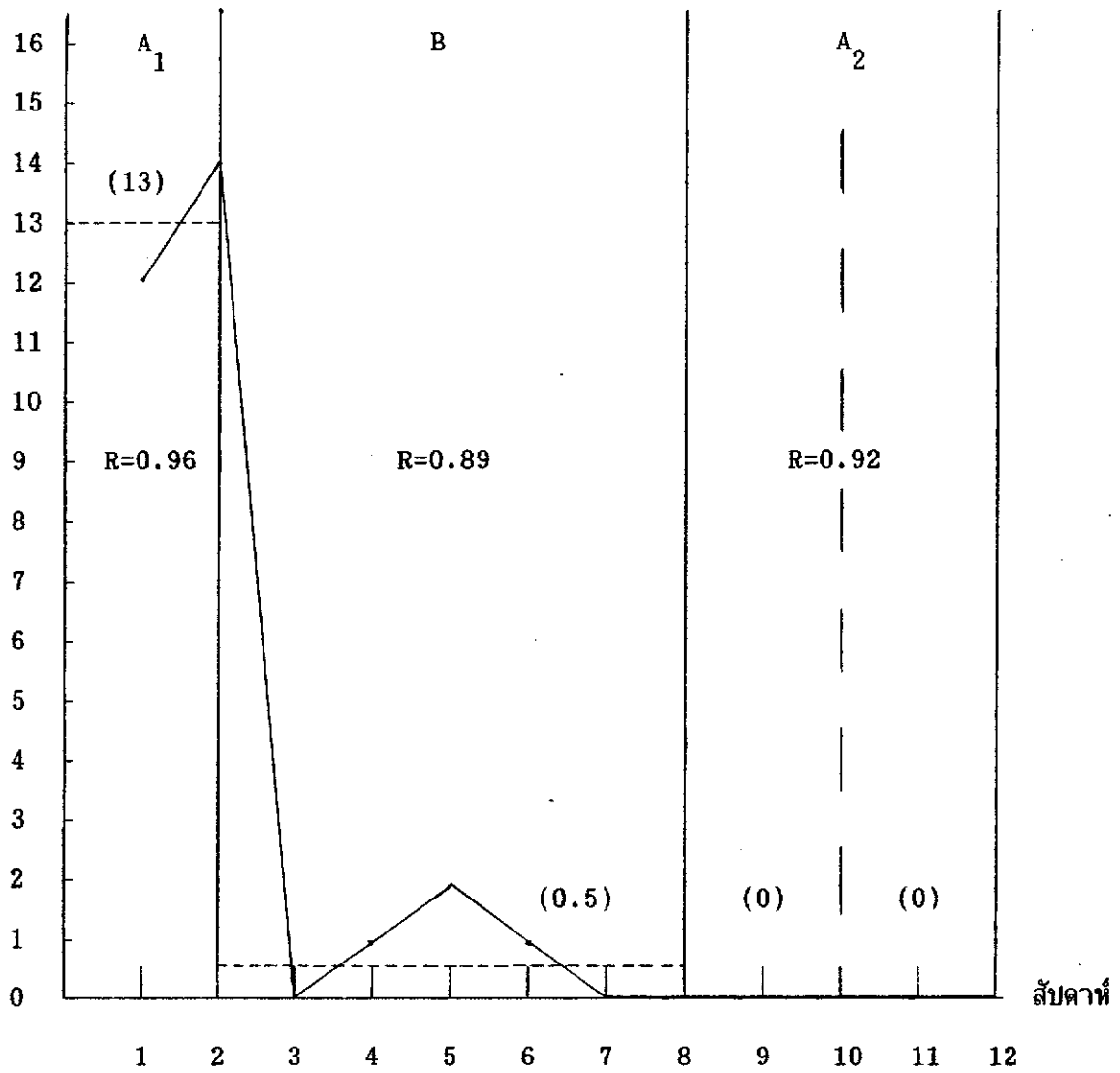
———— ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในแต่ละสัปดาห์

----- ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในแต่ละช่วง

ภาพประกอบ 6 ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนคนที่ 4 ในกลุ่มทดลองที่ 1

ตลอด 3 ระยะ

ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าว

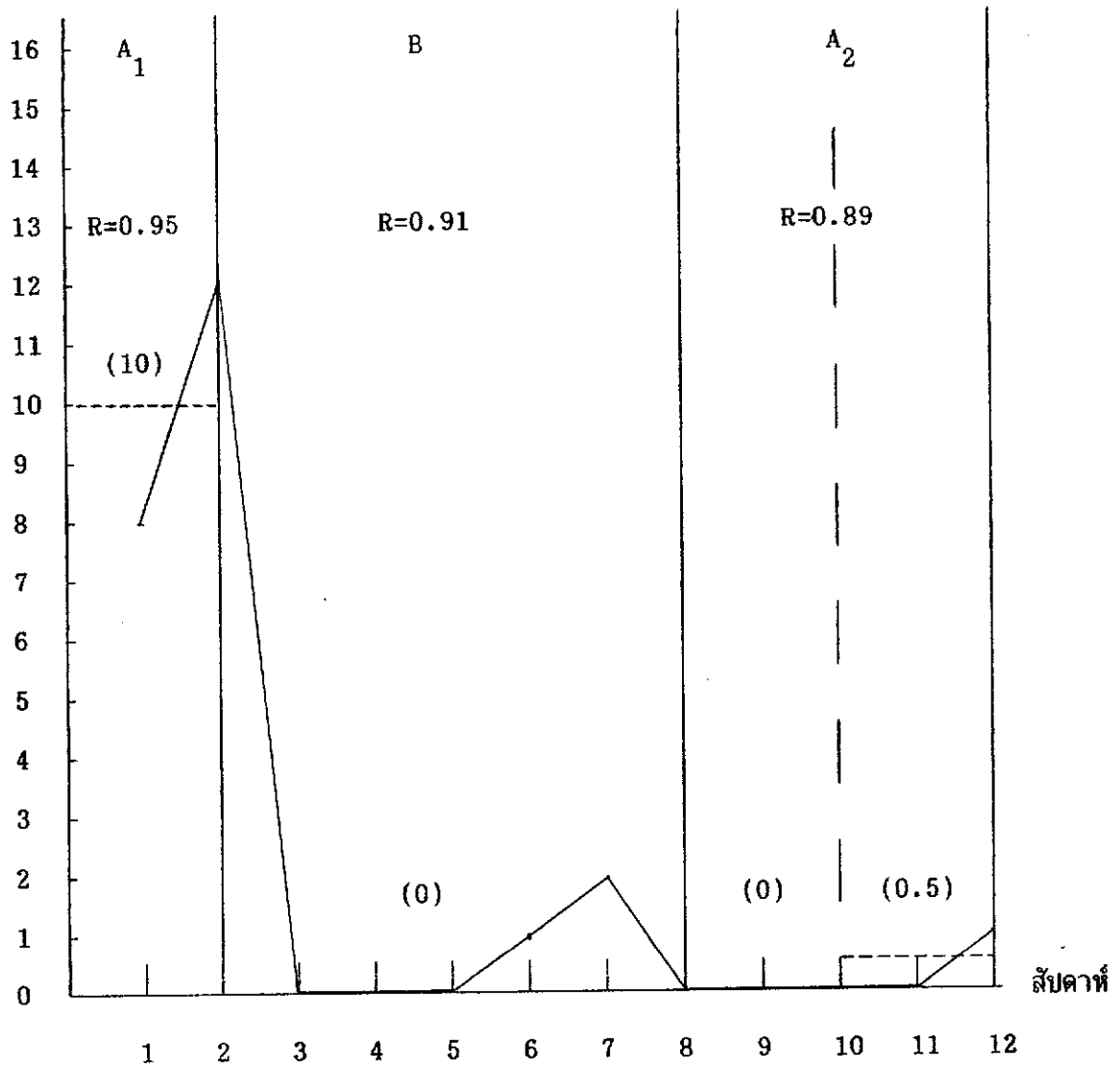
———— ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในแต่ละสัปดาห์

----- ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในแต่ละช่วง

ภาพประกอบ 7 ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนคนที่ 5 ในกลุ่มทดลองที่ 1

ตลอด 3 ระยะ

ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าว

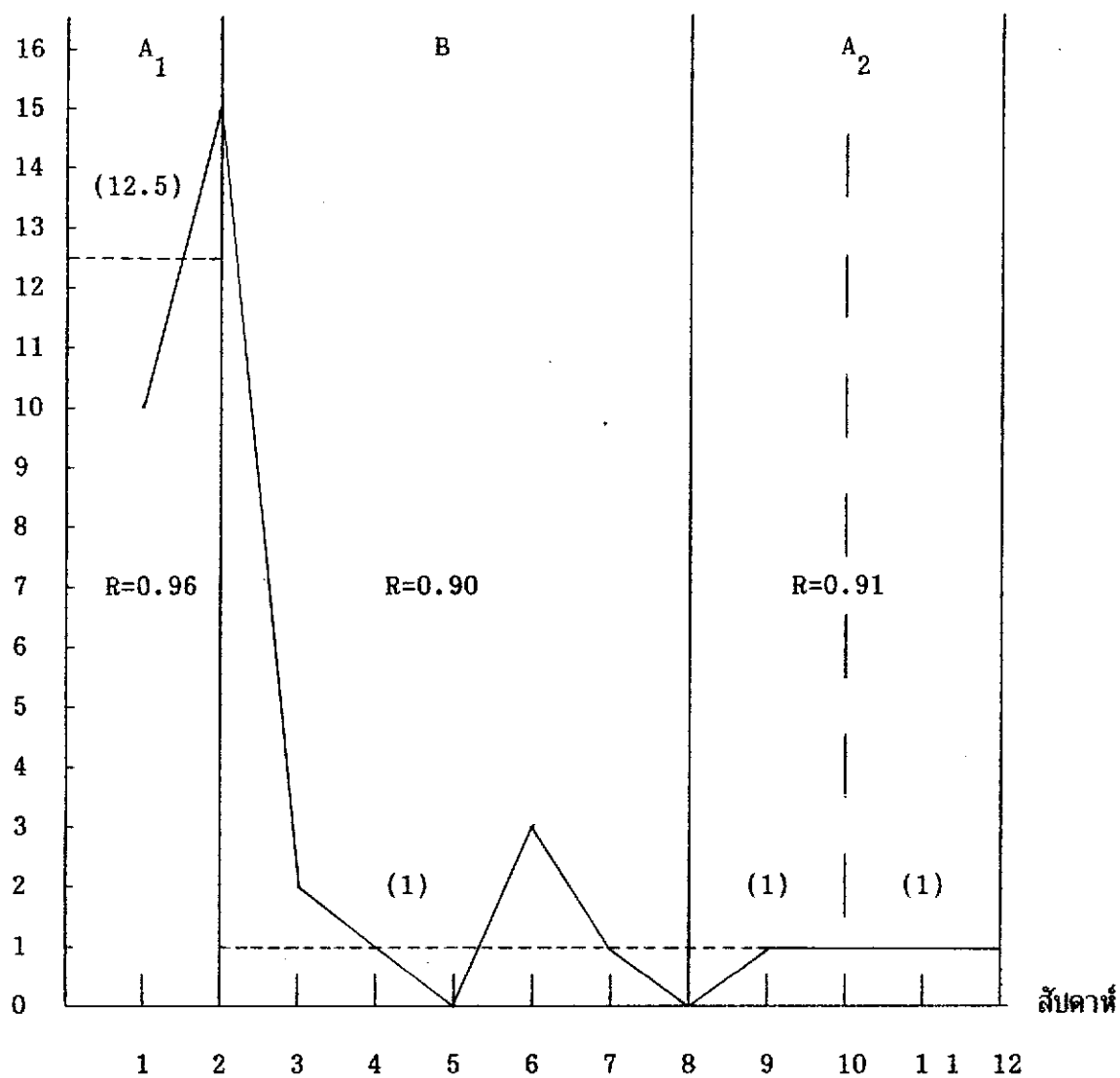

———— ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในแต่ละสัปดาห์
 - - - - - ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในแต่ละช่วง

ภาพประกอบ 8 ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนคนที่ 6 ในกลุ่มทดลองที่ 1

ตลอด 3 ระยะ

ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าว

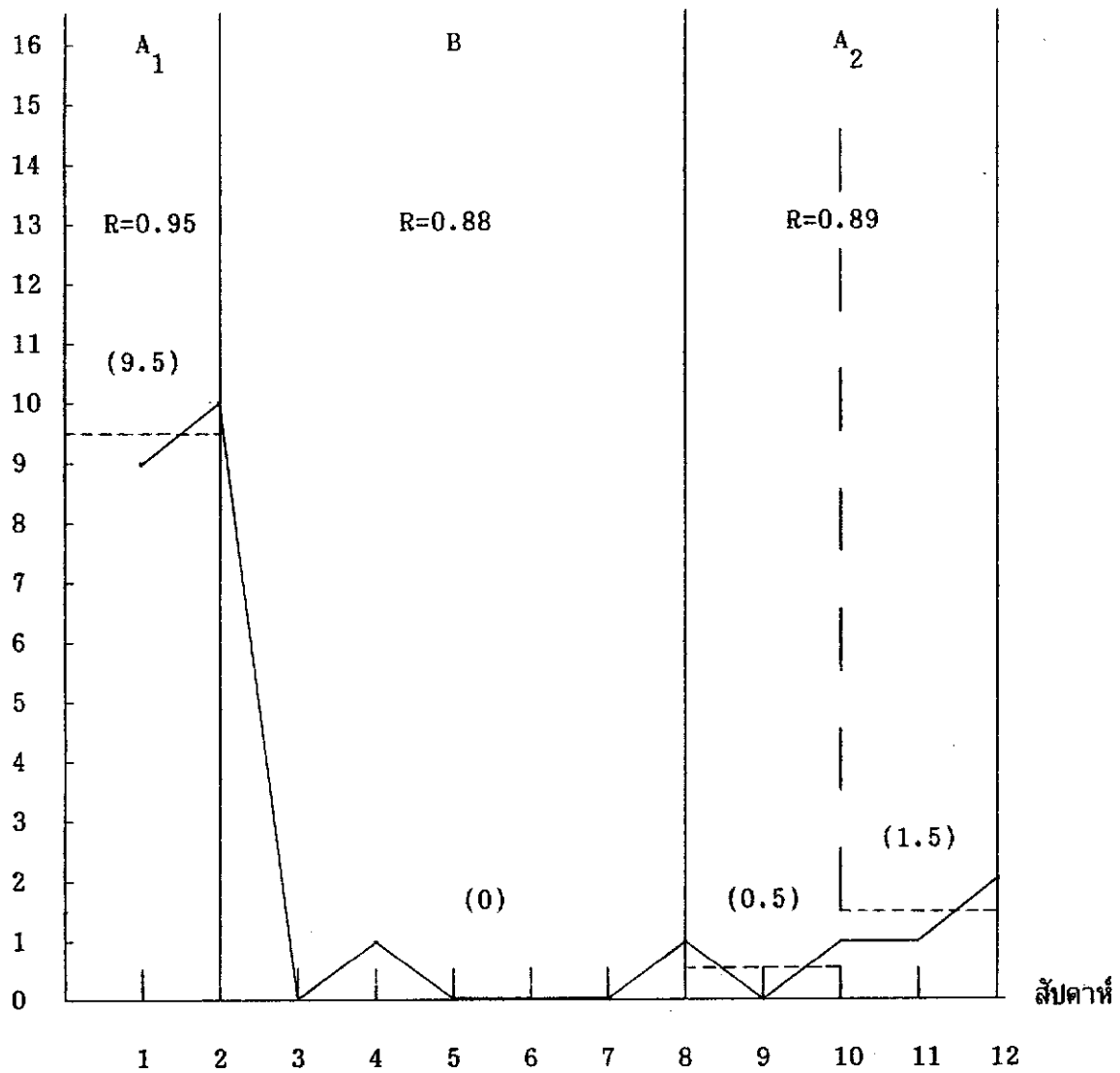

- ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในแต่ละสัปดาห์
 ----- ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในแต่ละช่วง

ภาพประกอบ 9 ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนคนที่ 7 ในกลุ่มทดลองที่ 1

ตลอด 3 ระยะ

ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าว

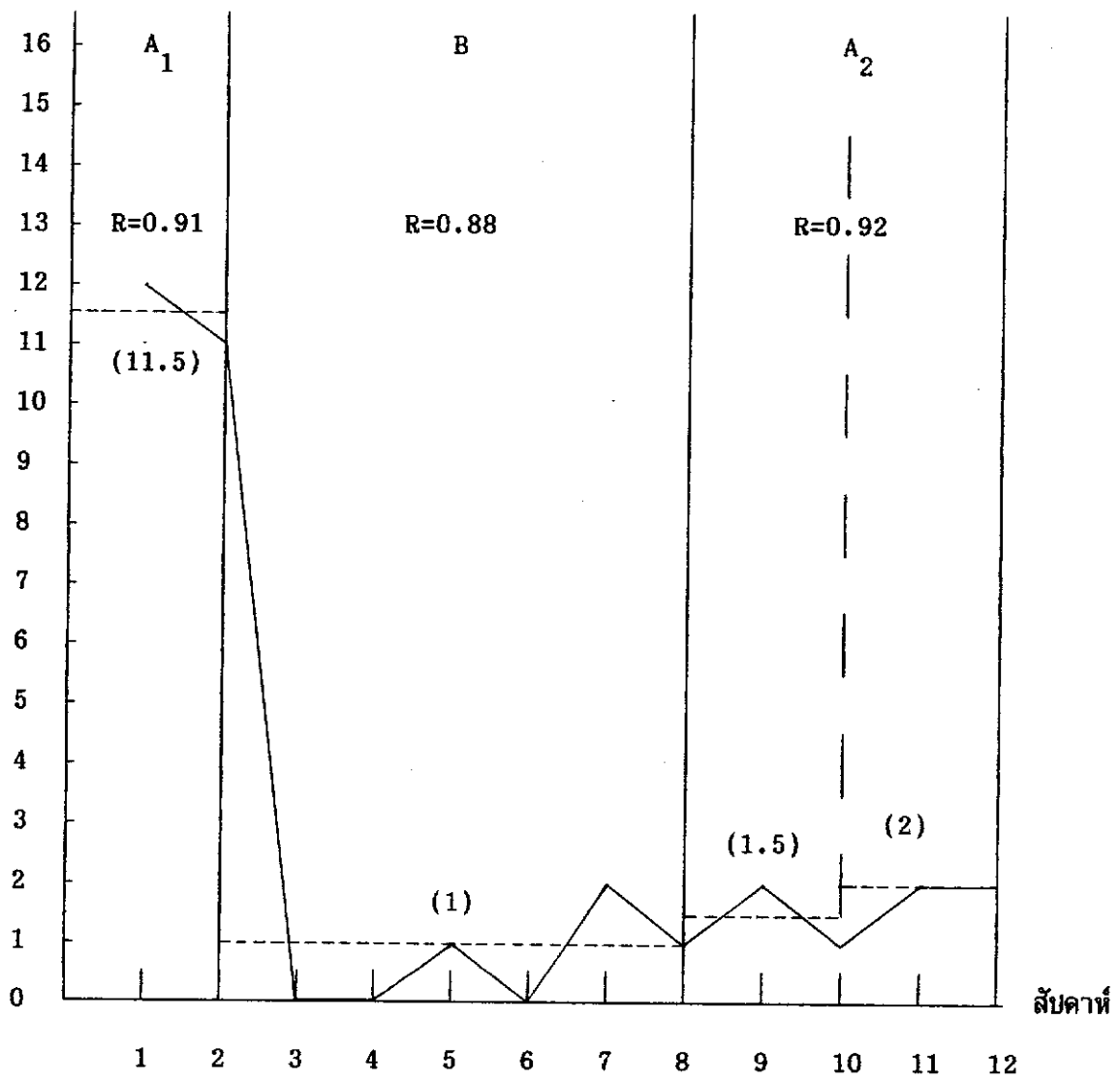
———— ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในแต่ละสัปดาห์

----- ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในแต่ละช่วง

ภาพประกอบ 10 ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนคนที่ 8 ในกลุ่มทดลองที่ 1

ตลอด 3 ระยะ

ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าว

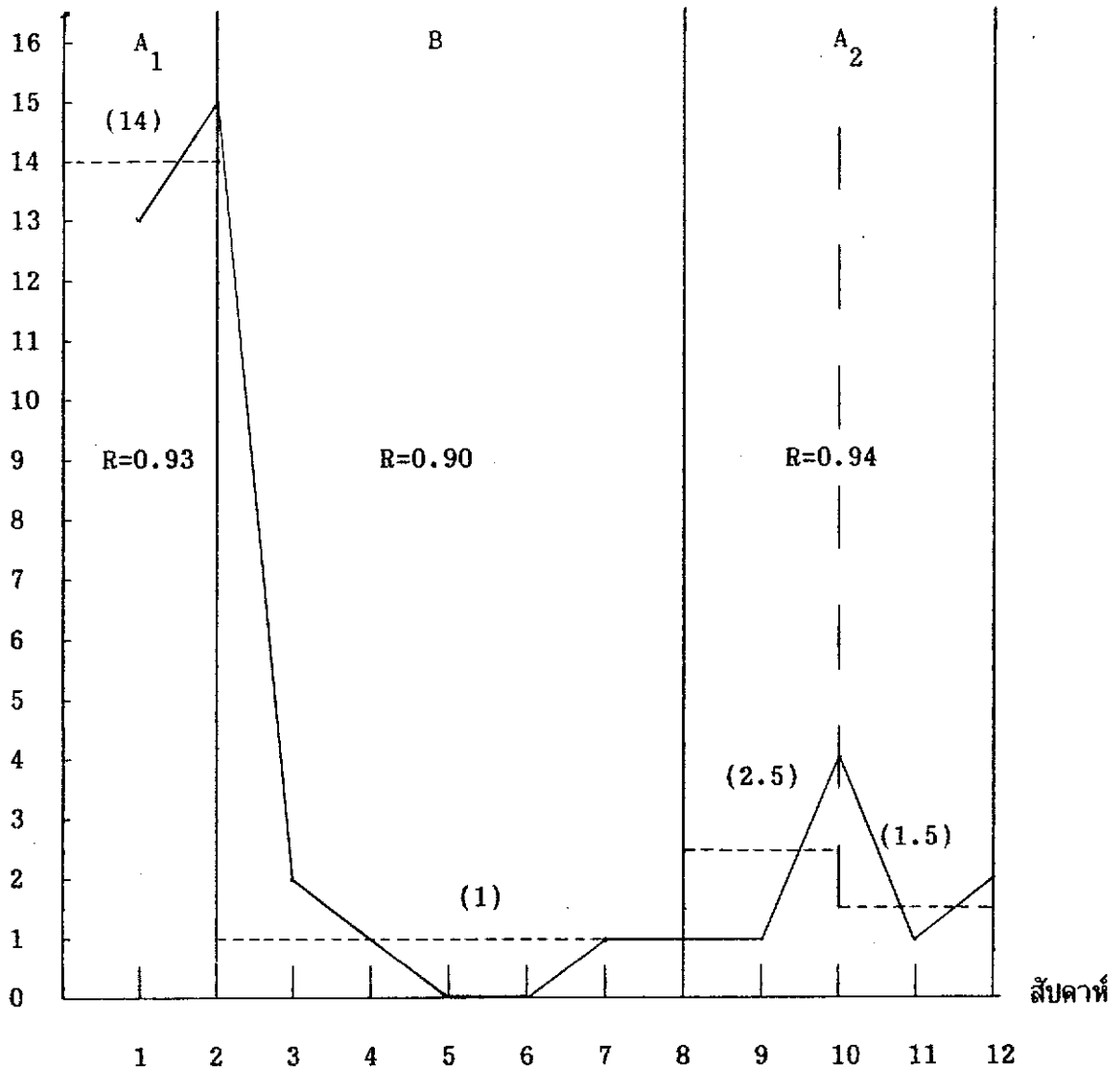

- ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในแต่ละสัปดาห์
- ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในแต่ละช่วง

ภาพประกอบ 11 ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนคนที่ 1 ในกลุ่มทดลองที่ 2

ตลอด 3 ระยะ

ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าว

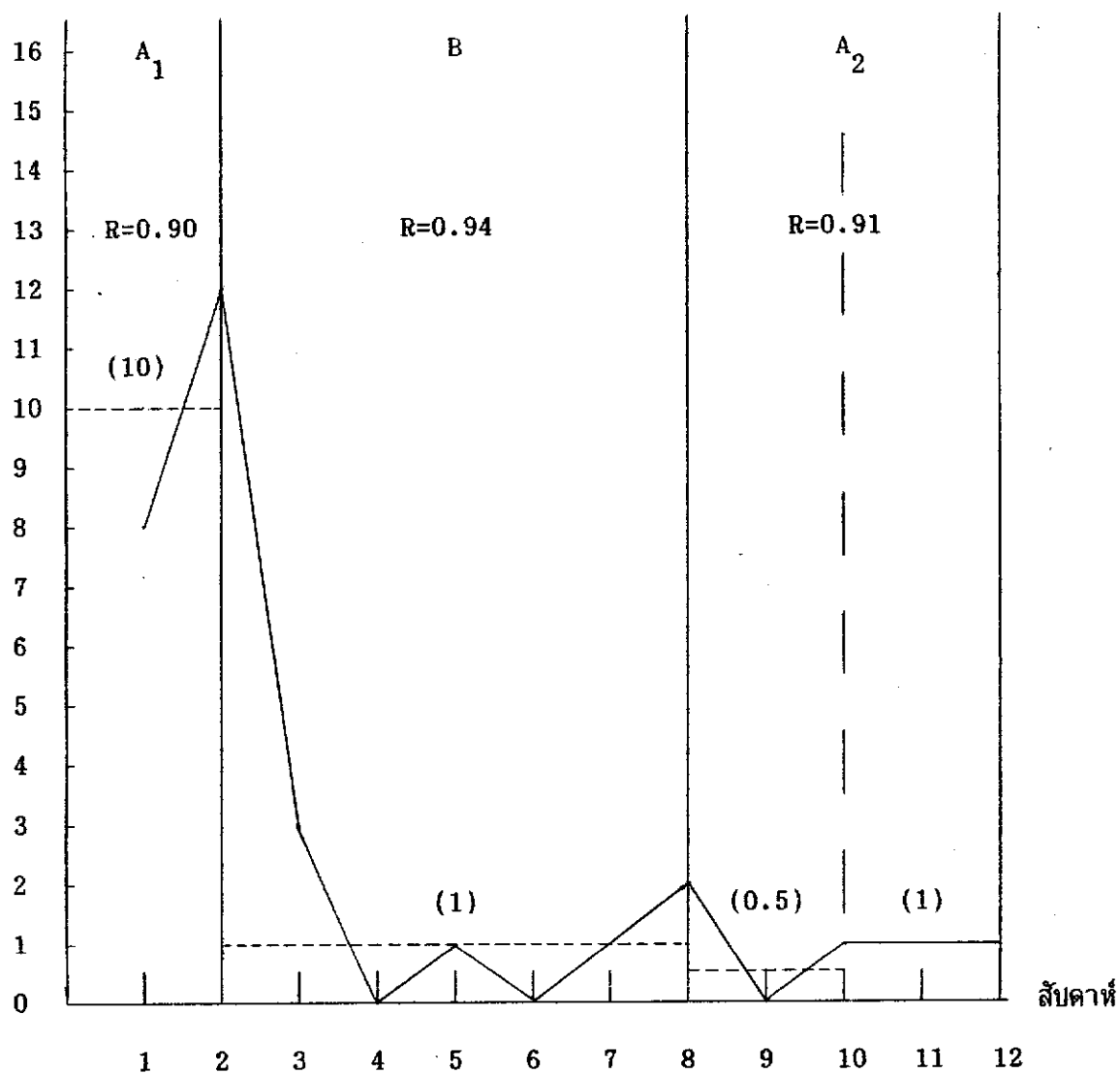
———— ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในแต่ละสัปดาห์

----- ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในแต่ละช่วง

ภาพประกอบ 12 ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนคนที่ 2 ในกลุ่มทดลองที่ 2

ตลอด 3 ระยะ

ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าว

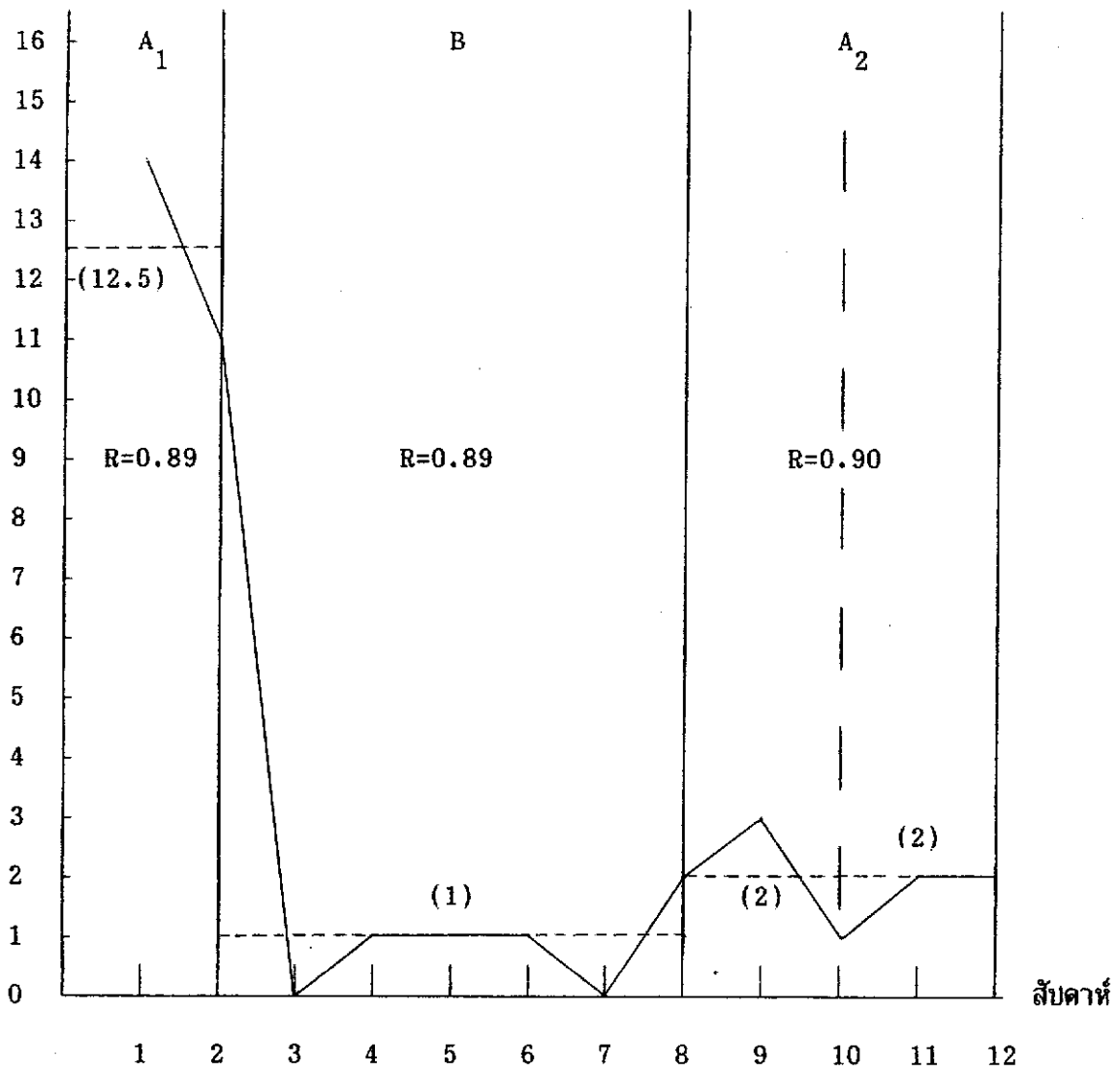
———— ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในแต่ละสัปดาห์

----- ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในแต่ละช่วง

ภาพประกอบ 13 ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนคนที่ 3 ในกลุ่มทดลองที่ 2

ตลอด 3 ระยะ

ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าว

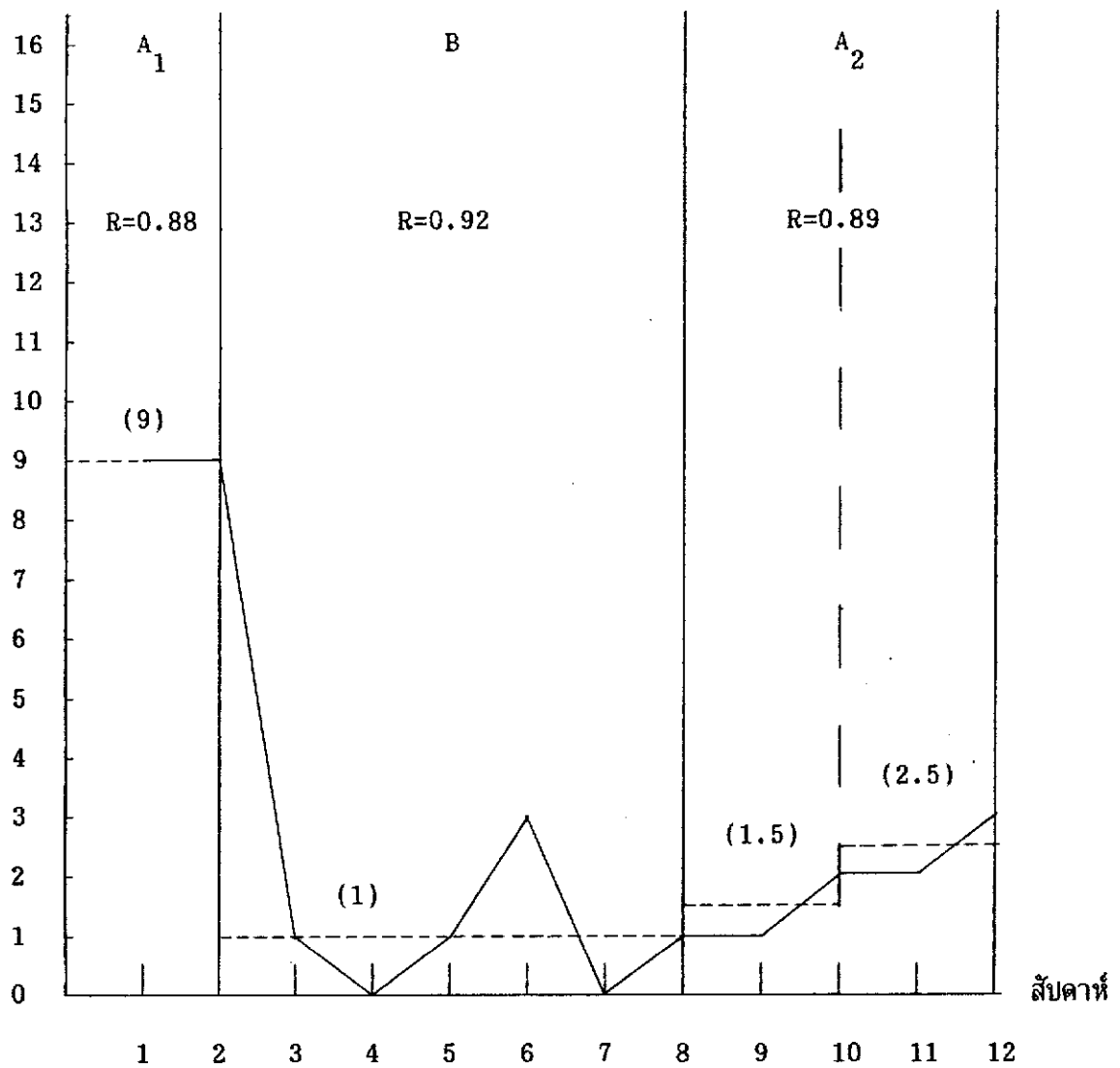

———— ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในแต่ละสัปดาห์
 ----- ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในแต่ละช่วง

ภาพประกอบ 14 ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนคนที่ 4 ในกลุ่มทดลองที่ 2

ตลอด 3 ระยะ

ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าว

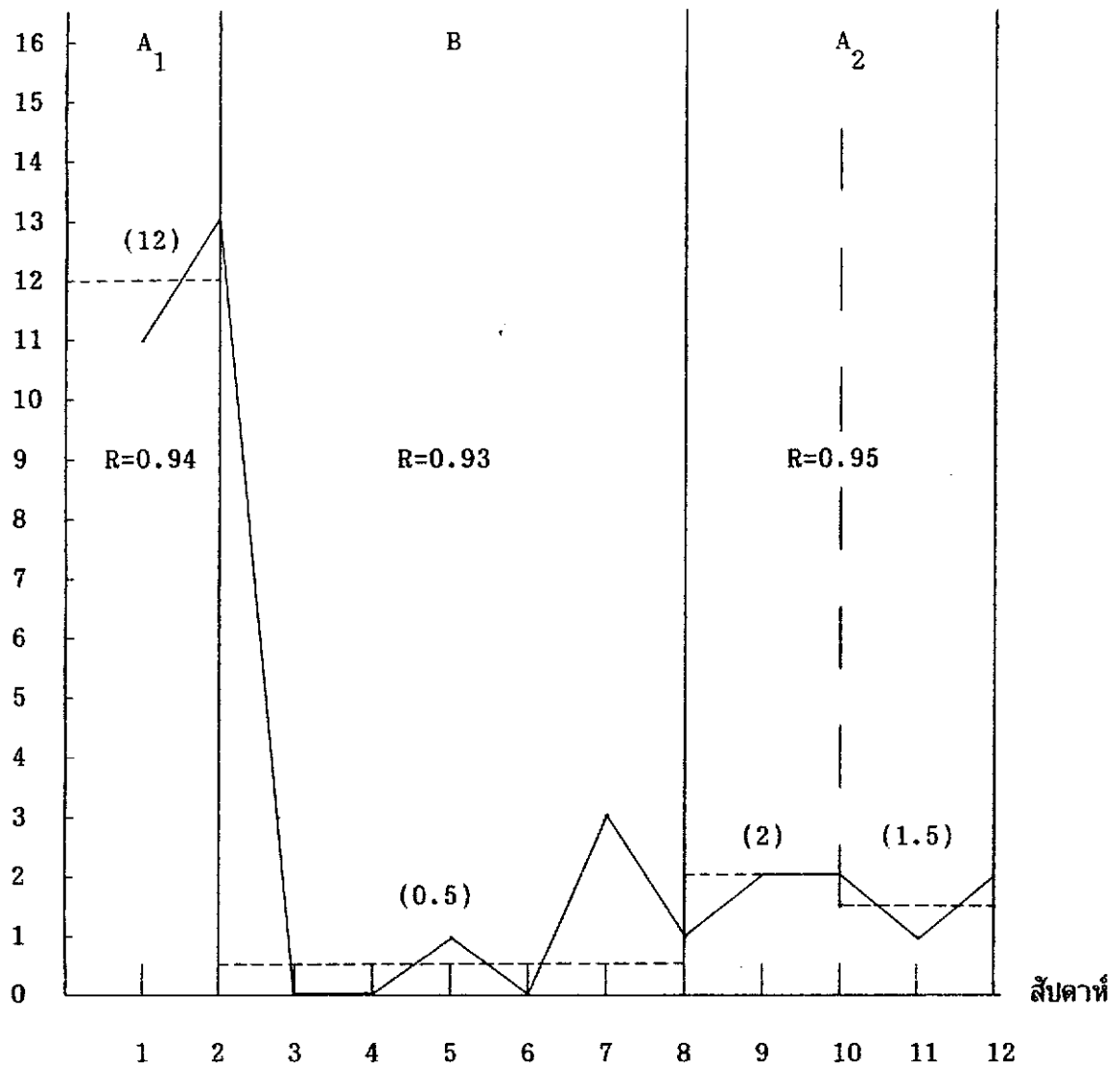
———— ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในแต่ละสัปดาห์

-----* ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในแต่ละช่วง

ภาพประกอบ 15 ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนคนที่ 5 ในกลุ่มทดลองที่ 2

ตลอด 3 ระยะ

ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าว

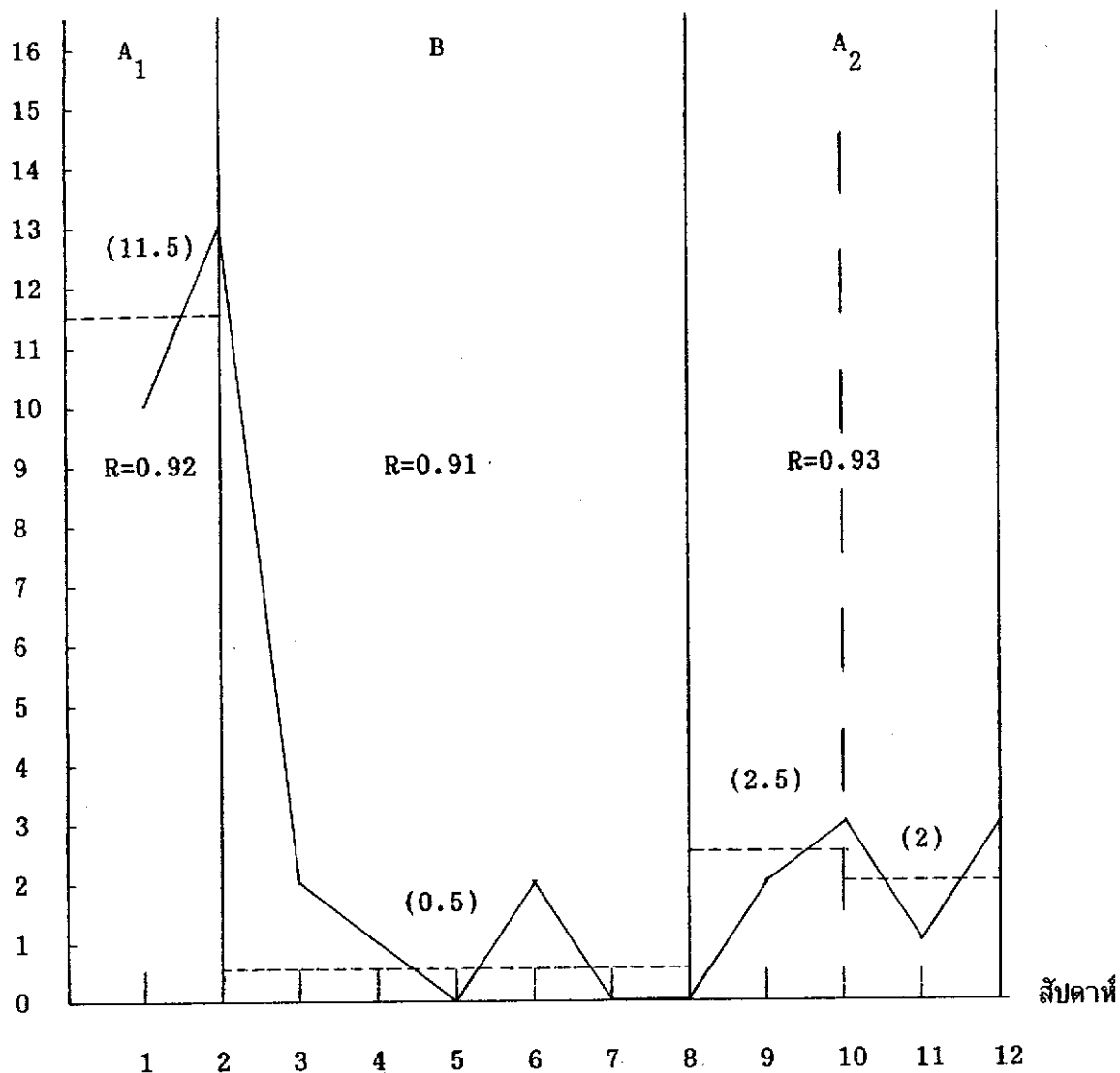
———— ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในแต่ละสัปดาห์

----- ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในแต่ละช่วง

ภาพประกอบ 16 ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนคนที่ 6 ในกลุ่มทดลองที่ 2

ตลอด 3 ระยะ

ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าว

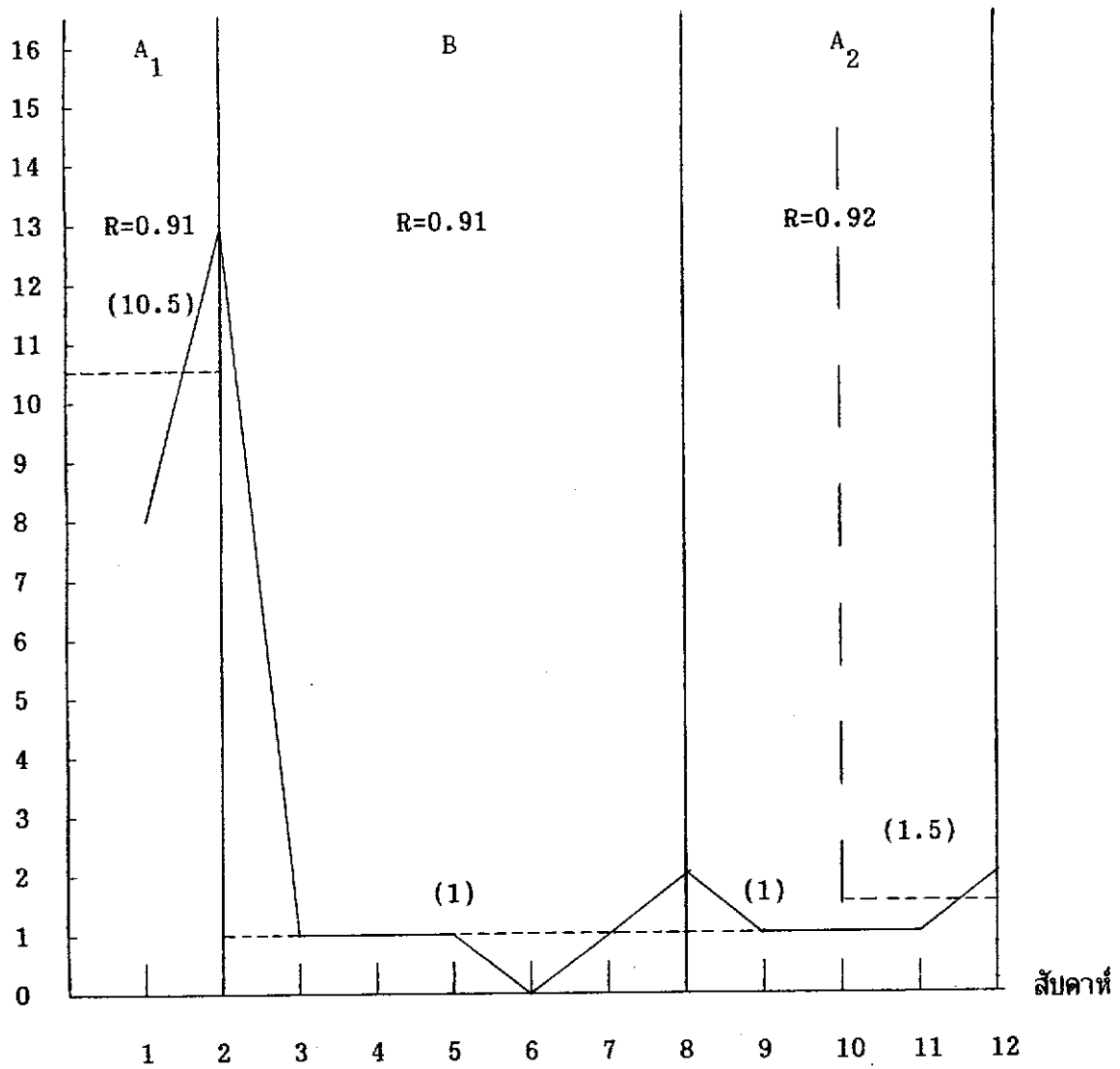

- ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในแต่ละสัปดาห์
- ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในแต่ละช่วง

ภาพประกอบ 17 ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนคนที่ 7 ในกลุ่มทดลองที่ 2

ตลอด 3 ระยะ

ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าว

———— ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในแต่ละสัปดาห์

----- ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในแต่ละช่วง

ภาพประกอบ 18 ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนคนที่ 8 ในกลุ่มทดลองที่ 2

ตลอด 3 ระยะ

ตาราง 4 เปรียบเทียบความคงทนของคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 และ
กลุ่มทดลองที่ 2

คนที่	กลุ่มทดลองที่ 1 "การควบคุมตนเอง"	อันดับ	กลุ่มทดลองที่ 2 "การปรับเปลี่ยน"	อันดับ
1	0	5.5	0	5.5
2	-1	1	1	12.5
3	0	5.5	0	5.5
4	0	5.5	0	5.5
5	0	5.5	1	12.5
6	1	12.5	1	12.5
7	0	5.5	2	16
8	1	12.5	1	12.5

$$U = 17.5 \quad \sum R_1 = 53.5$$

$$\sum R_2 = 82.5$$

จากตาราง 4 คะแนนความคงทนคำนวณจาก ความแตกต่างของคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าว
ของนักเรียนในสัปดาห์ที่ 11 และ 12 ค่า U ที่คำนวณได้เท่ากับ 17.5 และเมื่อ $N_1 = 8$,
 $N_2 = 8$ ค่า U ที่เปิดจากตารางมีค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.0725 (นิกา ศรีไพโรจน์.
2533 : 283) ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 แสดงว่า ความคงทนของพฤติกรรม
ก้าวร้าวของนักเรียนภายหลังการใช้การควบคุมตนเองและภายหลังการใช้การปรับเปลี่ยน
ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 5 แสดงความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวเป็นรายบุคคลของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 1
ตลอด 3 ระยะ

ระยะที่	ลำดับที่	นักเรียนคนที่							
		1	2	3	4	5	6	7	8
A ₁	1	12	15	11	12	12	8	10	9
	2	11	12	13	13	14	12	15	10
	มัธยฐาน	11.5	13.5	12	12.5	13	10	12.5	9.5
B	3	0	1	1	0	0	0	2	0
	4	0	1	2	2	1	0	1	1
	5	1	0	1	1	2	0	0	0
	6	2	0	0	0	1	1	3	0
	7	0	0	1	1	0	2	1	0
	8	0	1	0	0	0	0	0	1
	มัธยฐาน	0	0.5	1	0.5	0.5	0	1	0
A ₂	9	0	0	0	0	0	0	1	0
	10	0	0	1	0	0	0	1	1
	มัธยฐาน	0	0	0.5	0	0	0	1	0.5
	11	0	1	1	0	0	0	1	1
	12	0	0	1	0	0	1	1	2
มัธยฐาน	0	0.5	1	0	0	0.5	1	1.5	

ตาราง 6 แสดงความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวเป็นรายบุคคลของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 2
ตลอด 3 ระยะ

ระยะที่	ลำดับครั้งที่	นักเรียนคนที่							
		1	2	3	4	5	6	7	8
A ₁	1	12	13	8	14	9	11	10	8
	2	11	15	12	11	9	13	13	13
	มัธยฐาน	11.5	14	10	12.5	9	12	11.5	10.5
B	3	1	2	3	0	1	0	2	1
	4	0	1	0	1	0	0	1	1
	5	1	0	1	1	1	1	0	1
	6	0	0	0	1	3	0	2	0
	7	2	1	1	0	0	3	0	1
	8	1	1	2	2	1	1	0	2
	มัธยฐาน	1	1	1	1	1	0.5	0.5	1
A ₂	9	2	1	0	3	1	2	2	1
	10	1	4	1	1	2	2	3	1
	มัธยฐาน	1.5	2.5	0.5	2	1.5	2	2.5	1
	11	2	1	1	2	2	1	1	1
	12	2	2	1	2	3	2	3	2
มัธยฐาน	2	1.5	1	2	2.5	1.5	2	1.5	

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นายสุพล ชัดเชื้อ
เกิดวันที่	16 มีนาคม 2503
สถานที่เกิด	43 หมู่ที่ 10 ตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	98 หมู่ที่ 4 ตำบลจอมบึง อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี 70150
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ.2522	ครู 1 โรงเรียนบ้านหนองปลิง ตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี
พ.ศ.2524	ครู 2 โรงเรียนบ้านห้วยปากง่าม หมู่ 8 ตำบลรางบัว อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี
พ.ศ.2535	อาจารย์ 1 โรงเรียนบ้านห้วยปากง่าม หมู่ 8 ตำบลรางบัว อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2519	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบางแพ"บางแพปฐมพิทยา" อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี
พ.ศ.2521	ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา วิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี
พ.ศ.2524	ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง (วิชาเอกวิทยาศาสตร์ทั่วไป) วิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี
พ.ศ.2527	การศึกษาระดับบัณฑิต (วิชาเอกการแนะแนว) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กรุงเทพมหานคร
พ.ศ.2535	การศึกษาระดับบัณฑิต (วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กรุงเทพมหานคร

การเปรียบเทียบผลของการควบคุมตนเอง และการปรับสัณโหม
ที่มีต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียนวัดเสมียนนารี กรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
สุพล ชัดเชื้อ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา

เมษายน 2535

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบผลของการควบคุมตัวเองและการปรับสีนไหม ที่มีต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเสมียนนารี กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2534 ที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว ตั้งแต่เบอร์เซนไทล์ที่ 75 ขึ้นไป จำนวน 16 คน แบ่งเป็น กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 กลุ่มละ 8 คน กลุ่มทดลองที่ 1 ใช้การควบคุมตนเอง และกลุ่มทดลองที่ 2 ได้รับการปรับสีนไหม แบบแผนการทดลองของการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสลับกลับ (ABA Reversal Design) เครื่องมือที่ใช้ในการบันทึกพฤติกรรม คือแบบบันทึกพฤติกรรมก้าวร้าว สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ The Mann - Whitney U Test และ The Wilcoxon Matched Pairs Signed - Ranks Test

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนที่ใช้การควบคุมตนเองและนักเรียนที่ได้รับการปรับสีนไหมมีพฤติกรรมก้าวร้าวลดลงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนที่ใช้การควบคุมตนเองมีพฤติกรรมก้าวร้าวลดลงมากกว่านักเรียนที่ได้รับการปรับสีนไหม
2. นักเรียนมีพฤติกรรมก้าวร้าวลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ภายหลังจากใช้การควบคุมตนเอง
3. นักเรียนมีพฤติกรรมก้าวร้าวลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ภายหลังจากใช้การปรับสีนไหม

A COMPARISON OF THE EFFECT OF SELF-CONTROL AND RESPONSE COST
ON AGGRESSIVE BEHAVIOR OF PRATHOM SUKSA VI STUDENTS
OF WAT SAMIANNAREE SCHOOL IN BANGKOK

AN ABSTRACT

BY

SUPON CHADCHUA

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Educational Psychology
at Srinakharinwirot University

April 1992

The purpose of this experimental research was to compare the effect of self-control and response cost on aggressive behavior of Prathom Suksa VI students of Wat Samiannaree school in Bangkok in academic year 1991. The subjects were 16 students whose aggressive behavior were higher than 75th percentile rank. The subjects were divided into two experimental groups, each group consisted of eight students. The use of self-control was applied to the experimental group I while the response cost procedure was given to the experimental group II. The reversal design was a research design which was used to analyze the effectiveness of a single independent variable. Time - sampling behavioral sheet was used for data recording. The Mann - Whitney U test and the Wilcoxon Matched Pairs Signed-Ranks Test were used to analyze the data and to test them for statistically significance.

The results were as follows :

1. The difference of aggressive behavior of the students exposed to the self-control procedure and the students given the response-cost procedure was statistically significant at .05 level. The aggressive behavior of the students exposed to the self-control procedure were lower than that of the students given the response-cost procedure.

2. The aggressive behavior of the students after exposing to the self-control procedure were statistically lower than before the experiment at .01 level of significance.

3. The aggressive behavior of the students after being given the response-cost procedure were statistically lower than before the experiment at .01 level of significance.